

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΟΕ'

ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1998

ΑΡΙΘ. 7

ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*

Τὰ σημερινὰ παραδείγματα τῆς ἀνακαινιστικῆς ἐπιδράσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους πρὸς τοὺς ἐκτὸς αὐτοῦ εὐρισκομένους, τὰ ὁποῖα δειγματοληπτικῶς ἀναφέραμε προηγουμένως, μαρτυροῦν τὴν ἕως σήμερα συνέχισι τῆς γνωστῆς πρὸς τὰ ἔξω ἀκτινοβολίας πολλῶν ἐκ τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἄθω, ἡ ὁποία ἀκτινοβολία ἤδη ἔχει ἐπιση-

λοι λόγοι, χρυσόβουλλα σιγίλλια, προστάγματα ἢ ὀρισμοὶ τῶν αὐτοκρατόρων, ἀργυρόβουλλοι λόγοι καὶ ὀρισμοὶ δεσποτῶν, πατριαρχικὰ σιγίλλια ἢ πιττάκια ἢ γράμματα, φερμάνια σουλτάνων, χρυσοῦφαντα ἄμφια, σάκκοι καὶ στέμματα αὐτοκρατόρων, πρὸς φυλάσσονται μὲ εὐλάβεια σὲ ἀθωνικῆς Ἱ. Μονές, καὶ πολλὰ ἄλλα συναρτῶνται πρὸς πτυχῆς ἢ σταθμοὺς τῆς Βυζαντινῆς Ἱστορίας¹⁵⁰. Τὰ ὀνόματα καὶ τὰ δῶρα τῶν αὐτοκρατόρων, ἡγεμονίδων, στρατηγῶν καὶ ἀγίων τοῦ Βυζαντίου συνδέονται μὲ σημαντικὰ γεγονότα τῆς ἱστορίας τοῦ Ἄθω. Οἱ φυσιογνωμίες τους ἔχουν ἀπαθανατισθῆ ἐπάνω στοὺς τοίχους τῶν Ἱ. Ναῶν. Θρύλοι ἀναφέρονται σ' αὐτούς. Οἱ αἵθουσες τῶν Ἱ. Ναῶν στολιζονται μὲ τὶς εἰκόνες τους. Οἱ κοιτῶνες, οἱ διάδρομοι, οἱ λυχνίες – ὅλα ὑπενθυμίζουν τὸ Βυζάντιο. Τὸ πνεῦμα τοῦ ἐμψυχώνει τὰ πάντα καὶ τὰ πάντα ἀποπνέουν τὸ πνευματικὸ ἄρωμά του. Καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ ἀντίκρουσμα τῶν Ἱ. Μονῶν, τῶν τειχῶν τους, τῶν πύργων τους μεταθέτει στὸ ἐνδοξο παρελθόν¹⁵¹.

Τοῦ κ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**
Ὁμοτ. Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν
Τακτικοῦ Μέλους τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν

μανθῆ ὑπὸ διαφόρων ἐρευνητῶν καὶ συγγραφέων, στοὺς ὁποίους καὶ παραπέμπομε¹⁴⁸.

15. Ἡ ἐθνικὴ καὶ οἰκουμενικὴ σημασία τοῦ Ἁγίου Ὄρους

Οἱ θετικὲς σχέσεις καὶ συναρτήσεις τοῦ Ἁγίου Ὄρους πρὸς τὸν πολιτισμὸ γίνονται αἰσθητῆς καὶ στὸν ἐθνικὸ καὶ οἰκουμενικὸ του χαρακτήρα. Ἡ ἐθνικὴ σημασία τοῦ Ἁγίου Ὄρους εἶναι ἐκδηλὸς ἐν πρώτοις στὸ ὅτι τὸ ἱερὸ αὐτὸ ἀκτινοβόλο «κᾶστρο» τῆς Ὁρθοδοξίας¹⁴⁹ ἐξακολουθεῖ νὰ ζωντανεύη πολλῆς σελίδες τῆς ἱστορίας τοῦ Ὁρθοδόξου Ἑλληνισμοῦ. Χρυσόβουλ-

Ἄλλὰ καὶ ἀπὸ μίαν ἄλλη ἀποψι τὸ Ἅγιον Ὄρος ἔχει ἐθνικὴν σημασία. Μετὰ τὴν τουρκικὴ κατάκτησι ὁ Ἄθως ἐγίνε γιὰ τὸν ὑπόδουλο Ἑλληνισμὸ ἓνα ἀπὸ τὰ κύρια κέντρα τῆς ὀρθόδοξου χριστιανικῆς μορφώσεως. Ἐκεῖ τὰ χειρόγραφα τῶν Πατέρων ἀναγινώσκονταν καὶ ἀντιγράφονταν. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἦταν δυνατὸν νὰ στέλλωνται πρὸς ἐκτύπωσι στὴν Βενετία, στὸ Ἰάσιο καὶ στὴν Μόσχα, γιὰ νὰ διαφωτίζετο καὶ ἀφυπνίζετο τὸ ὑπόδουλο γένος¹⁵². «*Ἡ προσφορὰ*

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 163 τοῦ ὑπ' ἀρ. 6 τεύχους.

148. Πρὸβλ. λ.χ. τὰ ἐξῆς: Γρηγορίου Παπαμιχαήλ, Μάξιμος ὁ Γραικός, Ἀθήναι, 1950. Ἀντωνίου Ἀ. Ταχιάου, Ἐπιδράσεις τοῦ Ἡουχασμοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Πολιτικὴν ἐν Ρωσίᾳ, Θεσσαλονίκη 1962. Τοῦ ἰδίου, Ὁ Παῖσιος Βελιπκόφορη καὶ ἡ ἀσημητικοφιλογικὴ σχολή του, Θεσσαλονίκη, 1964. Γ. Τσιορᾶν, Σχέσεις τῶν ρουμανικῶν χωρῶν μετὰ τοῦ Ἄθω, Ἀθήναι, 1938. Παν. Κ. Χρήστου, Τὸ Ἅγιον Ὄρος: Ἀθωνικὴ Πολιτεία - Ἱστορία, Τέχνη, Ζωή, σσ. 167 ἐξ., 254 ἐξ., 323 ἐξ.

149. Πρὸβλ. Ἰωάννου Χατζηφώτη, Τὰ κᾶστρα τῆς Ὁρθοδοξίας, τόμ. 1-5, Ἀθήναι, 1998.

150. Χ. Γ. Πατρινέλη, Ἀρχεῖα τοῦ Ἄθω: Θεσηκ. καὶ Ἡθικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια, τόμ. 1, Ἀθήναι, 1962, σσ. 941-943. Νικ. Ἰ. Λούβαρι, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 84.

151. Νικ. Ἰ. Λούβαρι, ἐνθ' ἄνωτ., σ. 69.

152. Ἰω. Μάγεντορφ, Θεολογία (τοῦ Ἄθω): Θεσηκ. καὶ Ἡθικὴ Ἑγκυκλοπαίδεια, τόμ. 1, σσ. 932.

Η 8η ΚΛΗΡΙΚΟΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΥΛΕΥΣΗ ΤΗΣ Ι. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ*

[Εισήγησις]

Συνερχόμενοι και αυτή τη φορά στην καθιερωμένη Κληρικολαϊκή μας Συνέλευση, γνωρίζουμε ασφαλώς όλοι εκ των προτέρων πολύ καλά, τόσο τον σκοπό του υψίστου αυτού Βήματος

γού διατηρούμε πάντοτε τον αυτόνομο για χριστιανούς φόβο Θεού και την κατά τον κόσμο ευπρέπεια και φιλοτιμία — που και τα δύο εκφράζονται στοιχειωδώς εις τον μεταξύ μας αλληλοσεβασμό — τότε είναι βέβαιο ότι και από την παρούσα προσπάθεια θα προκύψουν καρποί ανάλογοι, όχι μόνο εν σχέσει με τα άμεσως επιδιωκόμενα, αλλά και για πιδ μακροπρόθεσμους στόχους.

Του Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Αὐστραλίας
κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ

της ἐκκλησιαστικῆς συντεταγμένης Ὁμογενείας, ὅσο και τὴν μέθοδο ἐργασίας με τὴν ὁποία ἐπιτυγχάνεται ὁ ἐν λόγῳ σκοπός.

Ἐὰν εἰς τὰ δύο αὐτὰ καίρια σημεῖα τοῦ ἔρ-

·Σκοπὸς και μέθοδος, στὸ πνεῦμα τῆς Κληρικολαϊκῆς μας, δὲν χωρίζονται ὀξέως ἀπ' ἀλλήλων. Δὲν εἶναι δηλαδὴ δύο τελείως ξεχωριστὰ

τοῦ Ἁγίου Ὁρους αὐτὴν τὴν περίοδο εὐρίσκειται σ' ἐξαιρετικῶς ὑψηλὸ ἐπίπεδο, πὸν φαίνεται ὑψηλότερο, ἀν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ οἰκτὰ οἰκονομική του κατάσταση. Ἡ ἀκμὴ ὀφείλεται σὴ συνεχῆ ἐπικοινωνία του με τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, με τὸ ὀρθόδοξο πλήρωμα και γενικότερα με τὸν ἔξω κόσμο. Εἶναι βέβαια πολὺ εὐλόγο ὅτι ἡ ἀκμὴ ὑπῆρξε πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνος, ὅταν τὸ Γένος εἶχεν ἀναλάβει μιὰ πορεία πρὸς τὴν οἰκονομική και πνευματική ἀνοδο και τὸ Ὁρος εἶχεν ἔλθει σὲ ἀκόμη στενότερη ἐπαφή με τὸ Πατριαρχεῖο»¹⁵³. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Ἄθως συνέχισε νὰ διαδραματίσῃ ἐξαιρετικὸ μέρος «εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ζωῆς παραδόσεως μεταξύ τῶν ὑπὸ τὸν ὀθωμανικὸν ζυγὸν τελούντων Ἑλλήνων»¹⁵⁴.

Ἄλλὰ ἡ ἀγάπη τῶν μοναχῶν τοῦ Ἄθω πρὸς τὴν ἑλληνικήν πατρίδα, — ἡ ὁποία ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν ἀναπαλλοτριωτὸ ἑλληνικὸ χαρακτήρα τοῦ Ἁγίου Ὁρους και πρὸς τὸν στενὸ σύνδεσμο τῆς Ὁρθοδοξίας με τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος —, εἶναι ξένη πρὸς τὸ σωβινιστικὸ «πνεῦμα» και τὸν ἐθνικιστικὸ φανατισμὸ. Ὁ Ἄθως, ἐκτὸς τοῦ ἑλληνικοῦ, ἔχει και οἰκουμενικὸν χαρακτήρα. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἡ πνευματική και πολιτιστική του ἀκτινοβολία, ὅπως ἔχομε ἐπισημάνει, ἐπεκτάθη και ἔξω ἀπὸ τὰ σύνορα τῆς Ἑλλάδος. Βεβαίως σήμερον ἡ ἀνειλικρίνεια τοῦ Πανσλαβισμού ἐπληξε καιρῶς και περιώρισε τὴν ἐτοιμότητα τῶν Ἱερῶν Μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους πρὸς

οἰκουμενικήν στρατολόγησιν τῶν μοναχῶν και κατέστησεν ἀναγκαῖα τὴν σχετική ἐπαγρύπνησιν τῶν ἑλληνικῶν κρατικῶν ὑπηρεσιῶν. Παρὰ ταῦτα ὁ Ἄθως ὀχι μόνον στὸ παρελθὸν χρησίμευσε ὡς πολὺτιμος μεσολαβητὴς μεταξύ τοῦ Βυζαντίου και τῶν σλαβικῶν λαῶν, ἀλλὰ και σήμερον ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχη διασυνδέσεις με τοὺς λαοὺς αὐτοῦς. Στὸ Ἁγιον Ὁρος ἔχουν φιλοτεχνηθῆ ἀπὸ Σλάβους μοναχοὺς πολλὲς μεταφράσεις πατερικῶν ἔργων. «Ἀπὸ τὸν 17' αἰῶνα, ὁ Ἄθως εἶναι οὕτω παιδαγωγὸς τῶν Σλαύων, συνέχισε δὲ τὴν ἀποστολήν ταύτην και μετὰ τὴν τουρκικήν κατάκτησιν. Δεχόμενος μοναχοὺς ἐξ ὄλων τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν — Ρώσους, Σέρβους, Ρουμάνους, Βουλγάρους —, οἵτινες ἐπεθύμουν νὰ μνηθῶν εἰς τὴν πνευματικήν παράδοσιν τοῦ Βυζαντίου, ἠδυνήθη νὰ ἀποστείλῃ εἰς τὴν Ρωσίαν, κατὰ τὸν 18' αἰῶνα, ἕνα σοφὸν τοῦ ἀναστήματος Μαξίμου τοῦ Γραικοῦ. Ἄνευ τῶν ἀσκητικῶν κόπων και τῶν διανοητικῶν προσπαθειῶν τῶν Ἀθωνιτῶν μοναχῶν, ἡ ρωσική πνευματική ἀναγέννησις τοῦ 18' αἰῶνος και ἡ ἀφύπνισις τῆς πνευματικῆς πνευματικότητος ἐν τῇ νεωτέρῃ Ρουμανίᾳ δὲν θὰ ἦσαν ἴσως κατορθωταί»¹⁵⁵.

Ἄλλὰ τὸ Ἁγιον Ὁρος δὲν εἶναι μόνον πόλος ἑλξέως για τοὺς Σλάβους. Εἶναι γνωστὸν ὅτι σήμερον προσελκύει ὀχι μόνον ἐπισκέπτες, ἀλλὰ και οἰκιστὲς ἀπὸ διάφορες χῶρες τῆς Εὐρώπης και τῶν ἄλλων ἡπείρων.

(Συνεχίζεται)

153. Παν. Κ. Χρήστου, ἐνθ' ἀνωτ., σ. 239.

154. Ἰω. Μάγνεντορφ, ἐνθ' ἀνωτ.

155. Αὐτόθι.

πράγματα, ἀλλὰ τὸ ἓνα προκύπτει ἄμεσα καὶ ὀργανικὰ ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἐτοί ὁ σκοπὸς προδικάζει καὶ κατευθύνει τὴν μέθοδο, ἡ δὲ μέθοδος ὀδηγεῖ ἀβίαστα στὸν σκοπὸ, ὑπηρετώντας τὸν δημιουργικὰ.

Ἐπενθυμίζουμε, λοιπόν, ὅτι σκοπὸς τῆς ἐκάστοτε Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεώς μας εἶναι, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἐν Θεῷ ἀπολογισμὸς τῆς 4ετίας πού πέρασε, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ, ἐν ἀμοιβαίῳ ὄλων τῶν ὑπευθύνων συναχθέντων, ἀναζήτησις καὶ καταγραφή τῶν σημείων τῶν καιρῶν τῆς παρουσίας ὥρας, ὥστε ἀναλόγως νὰ συμπαραταχθούμε ἐκ νέου γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐπερχομένων.

Ὅταν αὐτὸς ὁ ἀπολογισμὸς μας διατυπῶται ἐν εἴδει δημοσίας ἐξομολογήσεως, ὅπως ἔχομε κάμει μέχρι σήμερα, τότε εἶναι πολὺ φυσικὸ νὰ ἐλπίζουμε ὅτι θὰ ἐπακολουθήσει ἓνας γενικὸς καθαρισμὸς ἀνάμεσά μας, πὸν θὰ ὀξύνει τὰ πνευματικὰ μας αἰσθητήρια γιὰ μιὰ ἀνάλογη ἀνακαίνισις, ὥστε ἐν ἀσφαλείᾳ νὰ ἀναζητήσωμε ἀπὸ κοινου τοὺς στόχους καὶ τὶς προτεραιότητες στὴν περαιτέρω πορεία μας.

Μιλώντας πάντως γιὰ δημοσία «ἐξομολόγησις» καὶ γιὰ γενικὸ «καθαρισμὸ», δὲν εἴμαστε ἀνεπίκαιροι μῆτε ἀφελεῖς ὄνειροπόλοι. Πατούμε μὲ τὰ δύο πόδια στὸ ἔδαφος, δηλαδή στὴ σύγχρονη ζωὴ καὶ πραγματικότητα. Καὶ δὲν ἀγνοοῦμε βεβαίως ὅτι πορευόμαστε ἐν μέσῳ «γενεᾶς ἀπίστου καὶ διεστραμμένης» (Λουκ. 9,41). Ἐχομε ἐπομένως πλήρη συνείδηση τοῦ ὅτι δὲν μιλοῦμε τῇ γλώσσᾳ τοῦ σύγχρονου κόσμου. Μῆτε φιλοδοξοῦμε νὰ διαθέτουμε τὰ δικά του κριτήρια ἢ τὶς δικές του ἀξίες. Γι' αὐτὸ ἄλλωστε καὶ γινόμαστε ἐξ ὀρισμοῦ «σημεῖον ἀντιλεγόμενον», ὅπως ἀκριβῶς ἦταν ἀπαρχῆς καὶ ὁ Θεάνθρωπος ἰδρυτὴς τῆς Ἐκκλησίας.

Ὁ σύγχρονος κόσμος ἰσχυρίζεται, ὡς γνωστόν, ὅτι ἔχει κατακτήσει τὸν ὑψιστὸ βαθμὸ ἐντιμότητος καὶ δικαιοσύνης στὰ φαρισαϊκῶς διατυμπανιζόμενα ιδεώδη τῆς δήθεν «διαφάνειας» καὶ τῆς λεγόμενης «δημοκρατικῆς διαδικασίας». Ὅμως ἐμεῖς, οἱ πολλὰ «παθόντες καὶ μαθόντες» ἐν τῷ κόσμῳ, γνωρίζουμε σήμερα, περισσότερο ἴσως παρὰ ποτέ, ὅτι ὁ πεπτωκὸς καὶ ἀμετανόητος κόσμος μῆτε γιὰ δημοκρατία ἔχει χῶρο μῆτε γιὰ διαφάνεια, ἀλλὰ τὰ πάντα ρυθμίζονται σήμερα ταχυδακτυλουργικὰ στὸν πλασματικὸ κυβερνοχώρο τῶν Media, καὶ τὶς λεγόμενες «δημόσιες σχέσεις».

Πῶς ἄλλωστε νὰ ὑπάρξει δημοκρατία ἐκεῖ πὸν δὲν ὑπάρχει πιά ἡ πρωταρχικὴ ἔννοια τοῦ Δήμου —δηλαδή ἡ ἀνοικτὴ καὶ ὑπεύθυνη κοινότητα τῶν δημοτῶν— παρὰ ἓνα ἑτερόκλητο πλῆθος ἀλληλοὑποβλεπομένων καὶ ἀνταγωνιζομένων «καταναλωτῶν»; Καὶ πῶς νὰ ἐπιτευχθεῖ διαφάνεια ἐκεῖ πὸν ὅλα συσκοτίζονται κατὰ βούληση, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρχει πιά ἀδέσμευτο καὶ ἀνόθευτο φῶς;

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἐμεῖς, σ' αὐτὰ τὰ ἐκ τοῦ πονηροῦ φραστικὰ πυροτεχνήματα περὶ δημοκρατίας καὶ διαφάνειας τοῦ σύγχρονου κόσμου, ἀντιπαρατάσσομε ἀνυποχώρητα καὶ ἀπερίφραστα τὴν ἱεραρχημένη πνευματοκρατία τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία μῆτε ἀφιλόνητους καὶ ἐξουτελιστικὸς λαϊκισμοὺς ἀνέχεται, μῆτε μάταιες θριαμβολογίες γιὰ ἀγαθὰ ἀνυπόστατα ἐπιτρέπει.

Διαθέτοντας τὸν ἀπαραίτητο χριστιανικὸ ρεαλισμὸ, δὲν θὰ τολμούσαμε ποτὲ νὰ ἀρνηθῶμε τὴν πραγματικὴ τῆς ἁμαρτίας, καὶ μέσα στὸν ἱερὸ περίβολο τῆς ἱστορικῆς Ἐκκλησίας. Ὅμως παρὰ ταῦτα ἐξακολουθοῦμε νὰ πιστεύωμε ὅτι ποτὲ τὸ ἅγιο Πνεῦμα δὲν σταμάτησε νὰ ἀρδεύει τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μὲ τοὺς καθαρητήριους κρουνοὺς τῶν θείων οἰκτιρῶν. Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς, ὅταν συνερχόμαστε σὲ ἀμοιβαία λογοδοσία, μέτρα καὶ σταθμὰ δὲν ὀρίζονται ἀπὸ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου, μῆτε ἀπὸ τὶς «τρέχουσες τιμές» τῆς ἀγορᾶς. Ὅταν ἡ λογοδοσία γίνεται μὲ ταπείνωση ἐξομολογήσεως, ἐκεῖ τὰ ἀναγνωριζόμενα τυχὸν ἐπιτεύγματα γίνονται ἀφορμὴ δοξολογίας τοῦ μόνου ἀγαθοδότου Θεοῦ. Τὰ δὲ διαπιστούμενα καὶ δημοσίως ὁμολογούμενα λάθη συγχωροῦνται εὐχερέστερα καὶ περικυφῶνται ἀπὸ τὸ σύνολο τῶν ἀδελφῶν, κατὰ τὸ μέτρο τῆς ἀπὸ κοινου βιουμένης καινοποιου μετανοίας.

Ἐπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα μπορούμε ἀνευδιόστω νὰ δηλώσωμε καὶ τούτῃ τῇ φορᾷ, ὅτι καμμιά σκοπιμότητα δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἀλλοιώσει τὴν παρουσίαση τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας τῶν, οὕτως ἢ ἄλλως, κατὰ χάρη ἢ κατὰ συγκατάβαση Θεοῦ, συντελεσθέντων εἰς τὸν δημοσίῳ βίῳ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Ἀλλὰ καὶ καμμιά ἐπίσης κατὰ κόσμον πρόβλεψη ἢ δήθεν πρόνοια δὲν θὰ μπορούσε νὰ μᾶς πείσει γιὰ ἀλλαγὴ κριτηρίων ὡς πρὸς τὸ πρακτέον, καὶ κατὰ τὶς μέλλουσες νὰ προκύψουν πολιτικο-κοινωνικὲς συγκυρίες τῆς ἀρχομένης νέας 4ετίας.

Πιστοὶ στὸ παράγγελμα τοῦ Χριστοῦ, νὰ προσπαθοῦμε σὲ κάθε δεδομένη στιγμή νὰ βρεθοῦμε «φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περισσότεραὶ» (Ματθ. 10,16), γνωρίζομε ἐκ τῶν προτέρων ὅτι σὲ κάθε ἀναμέτρηση καὶ σὲ κάθε ἀξιολόγηση θὰ βρισκόμαστε ἐλλειπεῖς καὶ ὀφειλέται. Γιατί ἡ φρονιμότητα καὶ ἀκεραιότητα ποὺ ἐντέλλεται ὁ Χριστὸς εἶναι ἀσφαλῶς, ὅπως ἄλλωστε καὶ ὅλα τὰ λοιπὰ χαρίσματα τοῦ Πνεύματος, δεδομένα καὶ ζητούμενα συγχρόνως. Γι' αὐτὸ ἀποτελοῦν μᾶλλον τὸ βαθύτερο φρόνημα, παρὰ τὴν συγκεκριμένη ἔμπρακτη πολιτεία καὶ συμπεριφορὰ μας. Αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ φρόνημα πρέπει νὰ πρυτανεύσει καὶ πάλι, ἀκόμη καὶ στὶς ὀλιγοήμερες ἐδῶ ἐργασίες μας, σὲ Ἐπιτροπὲς καὶ Ὅμαδες ἢ στὴν Ὀλομέλεια τῆς Κληρικολαϊκῆς.

Ἀλλά, ἄς ὑπενθυμίσωμε τώρα ποιοὶ συγκεντρωθήκαμε πάλι τούτῃ τῇ φορᾷ σὲ Κληρικολαϊκὴ σύσκεψη καὶ συνεργασία.

Οἱ μέχρι τοῦδε θεσμικῶς προσερχόμενοι Ἱερατικῶς Προϊστάμενοι καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων ἀπὸ τὶς ἀνὰ τὴν Αὐστραλία Ἑνορίες-Κοινότητές μας, ἐφέτος ἔχουν πλουτιστεῖ μάλα μὲ τὴν παρουσία ἐκπροσώπων ὄχι μόνο καὶ τῶν Φιλοπτῶχων Ἀδελφοτήτων, ἀλλὰ καὶ τῶν διαφόρων Ἐκπαιδευτικῶν, Φιλανθρωπικῶν καὶ λοιπῶν μειζόνων Εὐαγῶν Ἰδρυμάτων καὶ Ὄργανισμῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μας, πράγμα ποὺ σημαίνει ὅτι θὰ ἔχωμε, σὺν Θεῷ, ἐξησφαλισμένη πληρέστερη μὲν πληροφορία καὶ μαρτυρία, εὐρύτερη δὲ καὶ οὐσιαστικώτερη κοινωνία καὶ συμμετοχὴ εἰς τὸ ὅλο σῶμα τοῦ θεολέκτου Κλήρου καὶ λαοῦ μας ἐν Αὐστραλία.

Ἀλλὰ καὶ τυπικῶς ιδιαίτερη λαμπρότητα καὶ ἐπισημότητα προσδίδει στὴν παρούσα Κληρικολαϊκὴ μας Συνέλευση τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Ἀνώτατος Ἀρχὼν τῆς εὐλογημένης αὐτῆς χώρας, Γενικὸς Κυβερνήτης Sir William Deane, εὐχαρίστως ἀπεδέχθη νὰ κηρύξει αὐτοπροσώπως τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν μας, μὴ τιμὴ γιὰ τὴν ὁποία ιδιαίτερος τὸν εὐχαριστοῦμε, ὡς νομοταγεῖς καὶ εὐγνώμονες πολῖτες τῆς Αὐστραλίας.

Ἡ παρουσία, ὅπως κάθε φορὰ, Σεπτῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ μας Πατριαρχεῖο, καθὼς καὶ τῶν τακτικῶν Ἀντιπροσώπων τῆς Γεντεΐρας, ἀποτελεῖ πάλι μὴ ἀδιάψευστη μαρτυρία τοῦ πόσο ἀγρυπνα

παρακολουθεῖται, ἀπὸ τοὺς ἀνώτατους ὑπεύθυνους θεσμοὺς τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τοῦ Γένους, τὸ ἔργο τῆς ἐκάστοτε Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως.

Ἔτσι, χαιρετίζομε μὲ ιδιαίτερη τιμὴ καὶ χαρὰ τὸν ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ Πατριαρχικοῦ Ἀντιπροσώπου παριστάμενο φίλιτο Μητροπολίτη Σεβαστείας κ. Δημήτριο, Διευθυντὴ τοῦ Ἰδιαίτερου Πατριαρχικοῦ Γραφείου, καθὼς καὶ τὸν Πρέσβυ τῆς Ἑλλάδος ἐν Αὐστραλία κ. Ἰωάννη Μπεβεράτο, συνοδευόμενο ἀπὸ τὴν ἐν Σύδνεϋ Γεν. Πρόξενο κ. Ρόζα Ἱερεμία, ὄχι δὲ ὀλιγότερο καὶ τὸν διαπρεπῆ ἐπιστήμονα καὶ Ἱεράρχη, φίλο Μητροπολίτη Βρεσθένης κ. Δημήτριο, ποὺ εὐχαρίστως ἐξεπλήρωσε βαθεῖα ἐπιθυμία μας, νὰ λαμπρύνει μὲ τὴν παρουσία καὶ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴ του, ὄχι μόνο τὶς ἐργασίες τῆς Κληρικολαϊκῆς καὶ τοῦ ἀμέσως προηγούμενου 7οῦ Παναυστραλιανοῦ Συνεδρίου Νεολαίας, ἀλλὰ καὶ νὰ διδάξει, σὲ εἰδικῶς συγκροτούμενα μεταπτυχιακὰ σεμινάρια Βιβλικῶν σπουδῶν, ποὺ εἶναι καὶ ἡ κύρια εἰδικότητά του.

Πρὶν προχωρήσωμε τώρα, κατὰ τὴν ἐπικρατήσασα τακτικὴ, στὴ σχετικὴ ἔκθεση καὶ ἀξιολόγηση τῶν οὕτως εἰπεῖν «πεπραγμένων», ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν Θεῷ διαγραφόμενων περαιτέρω προοπτικῶν, ἀπὸ μέρους τοῦ ὀμιλοῦντος, ὡς τοῦ ὑπευθύνου ποιμενάρχου, ἀπαραίτητος θεωρεῖται καὶ πάλι ἓνας σύντομος σχολιασμὸς τοῦ Ἀγιογραφικοῦ χωρίου, ποὺ ἐπελέγη σχετικῶς.

Τὸ Παυλικὸ χωρίο «ὁ δὲ δίκαιος ἐκ Πίστεως ζήσεται» (Ἐβρ. 10,38) δὲν ἀποβλέπει ἀπλῶς στὸ νὰ ἐκφράσει, κατὰ τρόπο γενικὸ καὶ ἀόριστο, τὸ σταθερὸ κλίμα αἰσιοδοξίας ποὺ πρέπει νὰ διατηροῦμε σὲ ὅλα μας τὰ ἐγχειρήματα οἱ πιστοί, ἰδίως ὅταν γνωρίζομε ὅτι ἀγωνιζόμαστε μέσα σὲ μὴ πλουραλιστικὴ καὶ πολυεθνικὴ κοινωνία, ὅπως ἡ Αὐστραλία. Ἀκόμη πιὸ συγκεκριμένα, θὰ βοηθήσει τὸ Ἀγιογραφικὸ αὐτὸ χωρίο, πρῶτα στὸ νὰ συνειδητοποιήσωμε, καὶ ἐν συνεχείᾳ στὸ νὰ περιγράψωμε κατὰ τὸν ἀκριβέστερο δυνατὸ τρόπο, τὶς συνθήκες ὑπὸ τὶς ὁποῖες πραγματοποιήθηκε, ἡ χάριτι Θεοῦ συντελεσθεῖσα ἐκκλησιαστικὴ πορεία μας στὴν ὑπὸ ἐξέταση περίοδο. Εἶναι προφανές ὅτι ἀπὸ μὴ τέτοια «χαρτογράφηση» μαζὶ καὶ «σεισμογράφηση» — ἄς ἐπιτραποῦν οἱ τεχνοκρατικοὶ ὄροι — θὰ μπορέσει νὰ διδαχθεῖ πολλὰ καὶ ἡ ἐφεξῆς κοινὴ μας πορεία.

(Συνεχίζεται)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΦΩΤΙΟΝ

Στήριξη τῆς θέσης τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα καὶ ἀνύψωση τῆς οὐσιαστικῆς προσφορᾶς τους στὴ θρησκευτικότητα τῶν νέων*

Ὡς πρὸς τὸ πρῶτο σημεῖο, ἔρευνες στὴ θρησκευτικότητα τῶν μαθητῶν ἔχουν ἐπισημάνει τὴν ὑπαρξὴ διαφορῶν τυπικῶν μορφῶν θρησκευτικότητας: τοῦ ἀκραιφνοῦς χριστιανοῦ, τοῦ ταλαντευόμενου, τοῦ ἀδιάφορου καὶ τοῦ ἀρνητοῦ¹⁷. Δεδομένης αὐτῆς τῆς πραγματικότητας, ὁ Θεολόγος - Καθηγητῆς ὀφείλει νὰ καλλιεργεῖ

Τοῦ κ. **ΧΡΗΣΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ**
Καθηγητοῦ Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

διαπροσωπικὲς σχέσεις μὲ ὅλους ἀνεξαιρέτως τοὺς τύπους τῶν μαθητῶν ἀπὸ πλευρᾶς θρησκευτικότητας, χρησιμοποιώντας κατὰ περίπτωσιν τοὺς ἀνάλογους τρόπους προσέγγισης.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερο σημεῖο, ἰδιαίτερα σήμερα, ἐπιβάλλεται τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν νὰ ἔχει μὲν ὡς βασικὸ του προσανατολισμὸ καὶ στόχο τὴ μελέτη τῆς ἑλληνορθόδοξης παράδοσης, παράλληλα ὁμως νὰ στοχεύει καὶ στὴ θρησκευτολογικὴ ἐνημέρωση τῶν μαθητῶν. Ἡ ἐνημέρωση αὐτὴ θὰ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα, πέραν τῆς ἀντικειμενικῆς πληροφόρησης, τὴν καλλιέργεια στοὺς μαθητὲς ἐνὸς ἀνοιχτοῦ οἰκουμενικοῦ πνεύματος ἀγάπης πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι, σύμφωνα καὶ μὲ τὴ θέση τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, ὅλοι, ὡς ἄνθρωποι, ἔχουμε κοινὴ πνευματικὴ φύση.

Ὁ πρῶτος λοιπὸν τρόπος στήριξης τῆς θέσης τοῦ μαθήματος τῶν Θρησκευτικῶν στὰ σχολεῖα σήμερα εἶναι ἀκριβῶς ἡ διεξαγωγή του μέσα σ' ἓνα κλίμα διαπροσωπικῶν σχέσεων καὶ ἀποτελεσματικῆς ἐπικοινωνίας μεταξὺ ἐκπαιδευτικοῦ - μαθητῶν.

Ἡ σύγχρονη χριστιανοπαιδαγωγικὴ ἐπιστῆμη θεωρεῖ τὶς προσωπικὲς σχέσεις ὄχι μόνον ὡς μέσα ἐπίτευξης τῶν στόχων τῆς, ἀλλὰ κυρίως ὡς σκοποὺς κατ' ἑξοχὴν ἐπιθυμητοὺς καὶ σημαντικοὺς καθ'αυτοὺς.

Ἄν οἱ σχέσεις αὐτὲς εἶναι ἀναγκαῖες γιὰ ὁ-

ποιαδήποτε μορφή ἀγωγῆς, γιὰ τὴ θρησκευτικὴ ἀγωγή εἶναι τελείως ἀπαραίτητες, λόγῳ τῆς φύσης καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς. Ὄρθα ὑποστηρίζεται ὅτι «προτοῦ ὅποιαδήποτε μέθοδος διδασκαλίας μπορέσει νὰ ἐφαρμοσθεῖ ἀποτελεσματικά, εἶναι οὐσιαστικὸ γιὰ τὸ μάθημα τῶν Θρησκευτικῶν, ἴσως περισσότερο παρὰ γιὰ ὅποιοδήποτε ἄλλο, ὅτι πρέπει νὰ διαμορφωθεῖ καλὴ ἀτμόσφαιρα μέσα στὴν τάξη καὶ καλὲς σχέσεις ἀνάμεσα στὸν ἐκπαιδευτικὸ καὶ τοὺς μαθητὲς του»¹⁸.

Γενικότερα ἡ παιδαγωγικὴ διαδικασία εἶναι πλέγμα σχέσεων καὶ ἀλληλεπιδράσεων μεταξὺ παιδαγωγοῦ, παιδαγωγούμενου καὶ τῆς λεγόμενης «διδασκτέας ὕλης», ποὺ ἐμπεριέχεται στὸ σχολικὸ βοήθημα. Ὅμως, ἐνῶ ἡ ἐπικοινωνία καὶ σχέση τοῦ μαθητῆ μὲ τὸν ἐκπαιδευτικὸ εἶναι ἄμεση, δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο καὶ μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ σχολικοῦ βοηθήματος. Ἡ σχέση τοῦ μαθητῆ μὲ αὐτὸ διαμεσολαβεῖται ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τῶν διαπροσωπικῶν του σχέσεων μὲ τὸν ἐκπαιδευτικὸ του. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὸ τί τῆς ἐπικοινωνίας, δηλ. τὸ περιεχόμενον τοῦ μαθήματος, ἀποκτᾶ γιὰ τὸ μαθητὴ τὸ πραγματικὸ του νόημα, ὅταν ἐνταχθεῖ μέσα σ' αὐτὴ τὴ σχέση. Τὸ περιεχόμενον δὲν ἀποτελεῖ μιὰ αὐτόνομη ὄντοτητα. Ἡ ἐπίδρασή του εἶναι συνάρτηση τῶν σχέσεων ἐκπαιδευτικοῦ - μαθητῶν.

Ὅλα τὰ παραπάνω ποὺ ἀναφέραμε, σὲ τελευταία ἀνάλυση, ὑπογραμμίζουν τὴν ἀναγκαιότητα ἐπίτευξης καὶ διατήρησης ἀποτελεσματικῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς νέους, στὸ μεγαλύτερο δυνατὸ βαθμὸ, προκειμένου ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή νὰ ἀνταποκριθεῖ στοὺς στόχους τῆς. Ἡ ἔρευνα ἔχει δεῖξει καὶ ἡ σχολικὴ πράξις ἐπιβεβαιώσει, ὅτι «ἡ ποιότητα τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων ἀσκεῖ τὴ μεγαλύτερη διαμορφωτικὴ ἐπίδραση κατὰ τὴν παιδικὴ καὶ ἐφηβικὴ ἡλικία καὶ ὅλα ὅσα διδάσκονται στέκουν ἢ πέφτουν ἀνάλογα μὲ τὸ εἶδος τῶν σχέσεων μεταξὺ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καὶ τῶν μαθητῶν του»¹⁹.

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 173 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

17. Βλ. Δ. Μωραΐτου, Ἐρευνᾶν ἐπὶ τῆς θρησκευτικότητος τῶν μαθητῶν, ἐν Ἀθήναις 1936, σ. 74-81.

18. Βλ. H. Loukes, *New Ground in Christian Education*, SCM Press, London 1966, σ. 169.

19. R. Goldman, ὁ.π., σ. 194.

II

Τὸ δεύτερο βασικὸ γνῶρισμα τῆς παιδαγωγικῆς σκέψης καὶ δράσης τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, ποὺ τὸ θεωρεῖ ἀπαραίτητο στοιχεῖο μιᾶς ὀλοκληρωμένης ἀγωγῆς, εἶναι ἡ **ἀρμονικὴ σύνθεση χριστιανικῆς καὶ θύραθεν σοφίας.**

Ὁ Ἱερὸς Φῶτιος γεννήθηκε ἀπὸ γονεῖς μορφωμένους καὶ πλούσιους, ποὺ κατεῖχαν ἀνώτατες θέσεις στὴν κοινωνία τῆς πρωτεύουσας. Ἡ μητέρα του, ὅπως ὁ ἴδιος σημειώνει, ἦταν «φιλόθεός τε καὶ φιλάρετος», ὁ δὲ πατέρας του διακρίθηκε γιὰ τὴν ὀρθοδοξία καὶ ὀρθοπραξία του²⁰. Ὅλη του δὲ ἡ οἰκογένεια διώχθηκε πολλές φορὲς ἀπὸ τοὺς εἰκονομάχους. Ὁ ἴδιος, ἔχοντας αὐτὴ τὴν ὑποδομὴ καὶ τὰ ἐρεθίσματα ἀπὸ τὴν οἰκογένειά του, μελετοῦσε μὲ ζήλο καὶ ἔγινε κάτοχος τόσο τῆς ἑλληνικῆς κλασσικῆς γραμματείας ὅσο καὶ τῶν ἱερῶν γραμμάτων, σὲ τέτοιο βαθμὸ, ὥστε ὁ Νικήτας ὁ Παφλαγῶν, ἀδυσώπητος ἐχθρὸς τοῦ Φωτίου, νὰ γράφει γι' αὐτόν: «Ἦν δὲ οὗτος ὁ Φῶτιος οὐ τῶν ἀγενῶν τε καὶ ἀνωνύμων, ἀλλὰ καὶ τῶν εὐγενῶν κατὰ σάρκα, καὶ περιφανῶν, σοφία τε κοσμικῆ καὶ συνέσει τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ στρεφομένων εὐδοκμιώτατος πάντων ἐνομιζέτο... Πάντα γὰρ συνέτρεχον αὐτῷ, ἡ ἐπιτηδειότης τῆς φύσεως, ἡ σπουδὴ, ὁ πλοῦτος, δι' ὃν καὶ βίβλος ἐπ' αὐτὸν ἔρρει πᾶσα»²¹.

Ὁ ἀψευδέστατος μάρτυρας τῆς εὐρύτατης παιδείας του, εἶναι τὰ ἴδια του τὰ συγγράμματα, καθὼς καὶ τὰ ἐγκωμιαστικὰ λόγια γι' αὐτήν. Τὰ ὅσα γράφει πρὸς τὸν πρωτοσπαθάριο Μιχαήλ, ἀποτελοῦν πραγματικὸ ὕμνο γιὰ τὴν παιδεία: «τῆς παιδείας ἡ κτήσις τῷ γεγηρακότι κρατίστη γίνεται βίου βακτηρία· καὶ τὸν ἀνθοῦντα τὴν νέαν ἡλικίαν, εἰς ἀρετῆς ὥραν ἀλύτως διαβιάζει»²².

Ἄλλὰ ὁ Ἱερὸς Φῶτιος τὴν ἀμφιλαφὴ του μόρφωση δὲν τὴν κράτησε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Κύριο γνῶρισμα τῆς προσωπικότητάς του ἦταν ὁ διακαὴς πόθος νὰ μεταδίδει καὶ στοὺς ἄλλους τὰ φῶτα τῆς σοφίας του, χριστιανικῆς καὶ ἑλληνικῆς. Τὸ πόσο ἔντονη ἐπιθυμία εἶχε γιὰ νὰ διδάσκει συνδιαλεγόμενος μὲ τοὺς μαθητὲς του ἢ νὰ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὸ γραπτὸ λόγο, ὅπου δὲν ἦ-

ταν δυνατὴ ἡ ζωντανὴ ἐπικοινωνία, φαίνεται ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ τὴν ἀσκησιμὴ τοῦ διδακτικοῦ του ἔργου τόσο στὶς ὀνομαστὲς σχολὰς τῆς Κωνσταντινούπολης ὅσο καὶ στὸ ἴδιο του τὸ σπίτι, ἀφετέρου δὲ ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν ἐπιστολῶν ποὺ ἔστειλε σὲ ποικίλα πρόσωπα.

Στὴν ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν πάπα Νικόλαο, μετὰ τὴν ἀνοδό του στὸν πατριαρχικὸ θρόνο, ἀναφέρει ὡς βασικὸ λόγο τῆς ἐπίμονης ἀρνήσεως του νὰ δεχθεῖ τὸ τιμητικότερο αὐτὸ ἀξίωμα, τὸ ὅτι θὰ στερηθεῖ τῆς παιδευτικῆς σχέσης καὶ ἐπικοινωνίας μὲ τὸν ἐκλεκτὸ κύκλο νέων ἀνθρώπων: «Ἡ δὲ περὶ ἐμὲ τῶν πλησίον φήμη τῆς σπουδῆς καὶ τοὺς ἀγνώτας εἶλκεν εἰς ἔρωτα θεῖον καὶ φιλίας δεσμόν... Ἄλλὰ πῶς οἶόν τέ ἐστὶν ἀδακρυτὶ ταῦτα παρελθεῖν»²³.

Ὅμως, ἐκεῖνο ποὺ ἔχει ἰδιαίτερη σημασία γιὰ τὸ θέμα μας, καὶ μὲ τὸ ὅποιο ὁ Φῶτιος ἀνοίγει νέο δρόμο στὴν πνευματικὴ ζωὴ, εἶναι ἡ ἀρμονικὴ σύνθεση καὶ σύζευξη ἑλληνικῆς σοφίας καὶ χριστιανικῆς πίστεως, ἐγκυκλίου καὶ θεολογικῆς παιδείας. Στὸ θέμα αὐτὸ ἡ θέση του εἶναι διατυπωμένη μὲ σαφῆ καὶ σύντομο λόγο: «Παῖδευε τοῖνυν σοφίαν καὶ ἀρετὴν τοὺς σοὺς παῖδας»²⁴, προτρέπει τὸν πρωτοσπαθάριο Μιχαήλ. Μιὰ τέτοια παιδεία, συνεχίζει, ἀπὸ τὴ μὲν μεριὰ δίνει περιεχόμενο στὴ ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀποτελεῖ στήριγμα διὰ βίου. Ἡ σύνθεση αὐτὴ εἶναι ἐμφανῆς σὲ ὅλο τὸ ἔργο τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου, ἰδιαίτερα δὲ στὴ «Μυριόβιβλο». Πρόκειται γιὰ μιὰ ἀξιοθαύμαστη συλλογὴ ὅπου ἐξετάζει ἔργα τόσο τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς ὅσο καὶ τῆς χριστιανικῆς πνευματικῆς κληρονομίας μὲ τὴν ἴδια ἀμεροληψία.

Τὴν ἀντίληψή του αὐτὴ, τὸ ὅτι δηλ. κατανοεῖ καὶ ἀντιμετωπίζει τίς δύο αὐτὲς περιοχὲς ὄχι ὡς ἀντίθεση ἀλλὰ ὡς σύνθεση, τὴ θεμελιώνει στὸ γεγονός ὅτι καὶ τὰ δύο εἶναι «πνευματικὰ δημιουργήματα καὶ μνημεῖα τοῦ λόγου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ»²⁵.

Γνωρίζουμε ὅτι κατὰ τὸν Η' καὶ ἰδιαίτερα κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα παρατηροῦνται κυρίως δύο τρόποι σκέψης, δύο τάσεις, ὅσον ἀφορᾶ τὴ θεώ-

20. Βλ. Ν. Τωμαδάκη, Φῶτιος, στὴ Ἱστορικὴ Ἑγκυκλοπαιδεία, τ. 12ος, στ. 22.

21. PG 105, 509AB.

22. PG 102, 952C.

23. PG 102, 597B.

24. PG 102, 952C.

25. Β. Τατάκη, «Φῶτιος ὁ μέγας ἀνθρωπιστής», στὸ Κυρίλλω καὶ Μεθοδίω τόμος ἐόρτιος ἐπὶ τῇ χιλιοστῇ καὶ ἑκατοστῇ ἐτηρίδι, μέρος πρῶτο, ἐν Θεσσαλονίκῃ 1966, σ. 95.

ρηση τῆς κλασικῆς παιδείας²⁶. Ἡ μία, πού ἐκφράζει τὴ συντηρητικὴ μερίδα, ἀντιμετωπίζει ἀρνητικὰ καὶ ἀπορριπτικὰ τὴν κλασικὴ παιδεία, μὲ τὸ σκεπτικὸ ὅτι αὐτὴ μπορεῖ νὰ νοθεύσει τὴν εὐσέβεια καὶ τὴν ὀρθόδοξη πίστη. Ἡ ἄλλη τάση θεωρεῖ μὲν τὴ θύραθεν σπουδὴ ὡς χρήσιμη, πλὴν ὅμως τὴν ἀντιμετωπίζει ὡς ὑποδιέστειρη καὶ συνιστᾷ νὰ γίνεται ἐπιλεκτικὰ καὶ ὑπὸ ὄρους. «Οὐχ ὅτι παράλληλα τίθεμεν ἄμφω, μὴ γένοιτο· οὐ γὰρ ἐφάμιλλος δεσποίνῃ θεράπαινα, οὐδὲ μὴ κληρονομήσει ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευθέρας»²⁷, παρατηρεῖ ὁ βιβλιογράφος τοῦ πατριάρχου Νικηφόρου.

Ὅμως, ποιά εἶναι ἡ θέση τοῦ Μεγάλου Φωτίου ἐπάνω στὸ ἴδιο θέμα; Μὲ ποιά δηλ. ἔννοια ἀντιλαμβάνεται τὴ σύνθεση τῶν δύο περιοχῶν καὶ τὸ ρόλο τῆς κάθε μιᾶς.

Κατὰ τὴ γνώμη του, γιὰ μιὰ ὀλοκληρωμένη ἀγωγή, καὶ οἱ δύο εἶναι ἀπαραίτητες. Σὲ πρακτικὸ ἐπίπεδο, ἡ θέση αὐτῆ τοῦ Φωτίου ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς δὲν περιορίσει τις σπουδὲς στὴ θεολογικὴ παιδεία, ἀλλὰ συμπεριέλαβε σ' αὐτὲς καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματα. Ὅπως δὲ φαίνεται, θεωροῦσε τὴ φιλοσοφία ὡς οὐσιώδη γιὰ τὴ σπουδὴ τῆς Θεολογίας²⁸.

Στὰ γραπτά του κείμενα παρουσιάζει τις δύο σοφίες, τὴ χριστιανικὴ καὶ τὴν ἑλληνικὴ, ὡς ἓνα πράγματι ἄρμονικὸ σύνολο, ἡ κάθε μία ἀπὸ τις ὁποῖες συμβάλλει μὲ τὴ δική της δυναμικὴ καὶ τὸ δικό της τρόπο στὴν ὀλόπλευρη μόρφωση καὶ ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ὁ Φώτιος εἶχε ξεπεράσει τὸ στάδιο τῆς ἀντίθεσης, καὶ γι' αὐτὸ τις βλέπει ὄχι σὲ ἀντιπαράθεση ἀλλὰ συμπληρωματικά. Ὅπως δὲ πολὺ σωστὰ παρατηρεῖ ὁ Β. Λαοῦρδας, ἡ κλασικὴ παιδεία βοήθησε τὸ Φώτιο ὄχι μόνον νὰ ἐκφράσει σαφέστερα τις ιδέες του ἀλλὰ καὶ νὰ γνωρίσει καλύτερα τὴ χριστιανικὴ πίστη. Τὸν ὅπλισε δηλ. μὲ ἐφόδια τὰ ὁποῖα δὲν ὑπῆρχε τρόπος νὰ ἀποκτήσει ἄλλοῦ²⁹.

Τις θέσεις αὐτὲς τοῦ Ἱεροῦ Φωτίου μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐπισημάνει μελετώντας κυρίως τις ἐπιστολές του. Γιὰ τὴν οἰκονομία τοῦ χρόνου θὰ περιορισθοῦμε σὲ τρεῖς ἀπὸ αὐτὲς.

Πρῶτον, στὴν ἐπιστολὴ του πρὸς τὸν Μητροπολίτη Κυζίκου Ἀμφιλόχιο κάνει λόγο γιὰ τὸ λογοτεχνικὸ εἶδος τῆς ἐπιστολογραφίας. Ἐκεῖ ἐκθέτει τὴ γνώμη του συνολικὰ καὶ μὲ περίσκεψη, ἀξιολογώντας τὴν ἑλληνικὴ καὶ τὴν χριστιανικὴ ἐπιστολογραφία. Παρατηρεῖ ὅτι οἱ ἐπιστολὲς τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων φιλοσόφων καὶ ρητόρων ἀποτελοῦν ὑποδείγματα ὡς πρὸς τὴ γλώσσα, τὴ σύνθεση καὶ τὸ ὕφος. Προσθέτει ὅμως ὅτι, ἂν θελήσει κανεὶς νὰ ὠφεληθεῖ ἀπὸ πλευρᾶς περιεχομένου τότε πρέπει νὰ περάσει στοὺς χριστιανοὺς ἐπιστολογράφους, ὅπως στὸ Βασίλειο, στὸ Γρηγόριο καὶ στὸν Ἰσιδώρο³⁰.

Δεύτερον, εἶναι χαρακτηριστικὴ ἡ ἀπάντηση τοῦ Φωτίου στὸ ἐρώτημα τοῦ Μητροπολίτου Κυζίκου Ἀμφιλόχιου³¹. Ὁ Ἀμφιλόχιος ρώτησε γιατί ὁ Ἀπ. Παῦλος, διαλεγόμενος μὲ τοὺς Ἀθηναίους, χρησιμοποιοῦ ὡς ἀφετηρία τὰ δικὰ τους εἰδωλολατρικὰ ἐπιγράμματα καὶ ὄχι πνευματικὲς ἀλήθειες. Ἰσχυρίζεται μάλιστα ὅτι, «Ἀνάξιον γὰρ τῆς ἐν Παύλῳ θείας ἐπιπνοίας ἐκ μύθων συγκροτεῖν τὴν ἀλήθειαν». Κι αὐτὸ γιατί ὁ ἴδιος ὁ Παῦλος θεωρεῖ ἀκόμη καὶ τὴ Μωσαϊκὴ φιλοσοφία σκύβαλα σὲ σύγκριση «πρὸς τὴν ὑπερέχουσαν τοῦ Χριστοῦ σοφίαν». Ἡ οὐσία τῆς ἀπάντησης τοῦ Φωτίου στὸ ἐρώτημα αὐτὸ εἶναι ἡ ἐξῆς: ἡ ἀνάπτυξη μιᾶς ἀλήθειας τῆς πίστεως ἀπὸ τὸν διδάσκοντα θὰ πρέπει νὰ γίνεται ὄχι μὲ βάση τις δικές του προϋποθέσεις, ἀλλὰ μὲ ἐκείνες τῶν ἀκροατῶν του. Μὲ ἄλλα λόγια, τόσο ἡ ἀφόρμηση ὅσο καὶ τὸ χτίσιμο τῆς ἀληθείας πρέπει νὰ στηρίζονται σὲ ἐπιχειρήματα εἰλημένα ἀπὸ τοὺς χώρους τῆς γνώσης μὲ τοὺς ὁποῖους οἱ ἀκροατές του εἶναι ἐξοικειωμένοι. «Ἐκ τούτων ὅσα ἐνδέχεται, προσήκε χειραγωγεῖν καὶ κατασκευάζειν αὐτοῖς τὴν ἀλήθειαν». Διαφορετικὰ ὑπάρχει κίνδυνος ἡ ἀλήθεια νὰ παρανοηθεῖ καὶ ἀντὶ γιὰ ὠφέλεια νὰ προκύψει ζημία.

Τρίτον, στὴν ἀπολογητικὴ του ἐπιστολὴ πρὸς τὸν πάπα Νικόλαο, τὴν ὁποία μνημονεύσαμε καὶ προηγουμένως, τονίζει ὅτι μὲ τὰ μαθηματικὰ ὀξύνεται ἡ διάνοια, μὲ τις μεθόδους τῆς λογικῆς ἀνιχνεύεται ἡ ἀλήθεια, ἐνῶ μὲ τοὺς θεῖους λόγους κατευθύνεται ὁ νοῦς πρὸς τὴν εὐσέβεια. Αὐτὴ ὅμως ἡ εὐσέβεια, κι αὐτὸ ἔχει ιδιαίτερη σημασία, θὰ πρέπει νὰ εἶναι ὁ καρπός, ὁ τελικὸς δηλ. στόχος τῆς παιδείας.

(Συνεχίζεται)

26. Βλ. Ἱ. Ἀναστασίου, «Ἡ κατάσταση τῆς παιδείας εἰς τὸ Βυζάντιον κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ Θ' αἰῶνος», στὸ Κυρίλλω καὶ Μεθοδίῳ τόμος ἐόρτιος..., σ. 65-66.

27. PG 100, 56D.

28. Βλ. Β. Τατάκη, ὁ.π. σ. 92-93.

29. Ὁ.π., Εἰσαγωγή, σ. 15-16.

30. PG 102, 861B-D.

31. PG 101, 945D-948A.

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟ ΑΓΙΟΛΟΓΙΟ

Ἅγιοι, Ὁσιομάρτυρες καὶ Ὁμολογητὲς διαλάμπαντες στὸ Ἁγιώνυμον Ὄρος Ἄθως*

Θεόφιλος ὁ μυροβλήτης: ἀσκήτησε στὴν περριοχὴ τῆς Καψάλας, στὸ κελλί τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, κοντὰ στὴ μὴνὴ Παντοκράτορος (16ος αἰ.) [8 Ἰουλίου].

Θεωνᾶς: ἀσκήτησε στὸ κάθισμα τοῦ Ὁσίου Ὀνουφρίου, στὰ ὄρια τῆς μονῆς Παντοκράτο-

Τοῦ κ. **I.M. ΧΑΤΖΗΦΩΤΗ**

ρος, ἔγινε Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης (16ος αἰ.) [4 Ἀπριλίου].

-I-

Ἰάκωβος: ἀπὸ τὴν Καστοριά, ἄσκησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ μακελάρη (κρεοπώλη) στὴ Βασιλεύουσα, ἐκάθη μοναχὸς στὴ μὴνὴ Δοχειαρίου, ἀσκήτησε στὴ σκήτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου τῆς μονῆς τῶν Ἰβήρων, μαρτύρησε μαζί μὲ τοὺς μαθητὲς τοῦ Ἰάκωβο τὸν διάκονο καὶ Διονύσιο τὸν μοναχὸ τὸ 1520 στὴν Ἀδριανούπολη, ἀφοῦ ὑποβλήθηκε σὲ φοβερὰ βασανιστήρια [2 Νοεμβρίου].

Ἰάκωβος: διάκονος, μαθητὴς τοῦ ὀσιομάρτυρα Ἰακώβου ἀπὸ τὴν Καστοριά, μαζί μὲ τὸν ὁποῖο μαρτύρησε τὸ 1520 στὴν Ἀδριανούπολη [2 Νοεμβρίου].

Ἰάκωβος: ἀσκήτησε στὰ ὄρια τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου.

Ἰγνάτιος: ὀσιομάρτυρας, ἀσκήτησε στὴ σκήτη Τ. Προδρόμου τῆς μονῆς Ἰβήρων.

Ἱερεμίας Β' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως: ἀπὸ τὴν Ἀγχίαλο, μεγάλης θεολογικῆς καὶ θύραθεν παιδείας, Μητροπολίτης Λαρίσης, Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (1572-1579, 1580-1584 καὶ 1586-1595), ἀπὸ τοὺς σημαντικότερους πατριάρχες τοῦ Γένους, φρόντισε γιὰ τὴν ἑλληνικὴ παιδεία, τὴν ὁποία ἀνέλαβαν οἱ κατὰ τόπους Ἐπίσκοποι, τὸ 1589 χειροτόνησε τὸν πρῶτο Πατριάρχη Ρωσίας Ἰώβ, προάσπισε τὴν πίστη, σπουδαῖος θεολόγος, ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Ἰάκωβο Νεοσκητιώτη, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρει ὅπως σὲ ἄλλους ἱεράρχες σὲ ποιά μὴνὴ ἀνῆκε.

Ἰλαρίων: ἀπὸ τὴν Κρήτη, ἐξωμότησε, μετα-

μελήθηκε καὶ ἀσκήθηκε στὴ σκήτη τῆς Ἁγίας Ἄννας, μαρτύρησε μετὰ ἀπὸ φρικτὰ βασανιστήρια στὴν Πόλη τὸ 1804 [20 Σεπτεμβρίου].

Ἰωάννης ὁ Ἰβηρ: κουροπαλάτης, τοπάρχης τῆς Ἰβηρικῆς Μεσχίας, «ὁ πρῶτος γνωστὸς Ἰβηρ μοναχὸς ὅστις ἦλθεν εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ ὑπετάγη εἰς τὸν Ὅσιον Ἀθανάσιον» (Νικόδημος Νεοσκητιώτης), πατέρα τοῦ ὀσίου Εὐθυμίου, κτίτορας τῆς μονῆς Ἰβήρων [13 Μαΐου].

Ἰωάννης ὁ Κουκουζέλης: μοναχὸς τῆς Μεγίστης Λαύρας, καλλιφωνότατος, τὸν ὁποῖο ἀντάμειψε ἡ Παναγία βάζοντάς του χρυσὸ νόμισμα στὸ χέρι, μόνασε στὸ κελλί τῶν Ἀρχαγγέλων, τοποθετεῖται στὸν 14ο αἰ. καὶ ἡ ἐκδημία τοῦ στίς ἀρχὲς τοῦ 15ου αἰ. [1 Ὀκτωβρίου].

Ἰωάσαφ: μοναχὸς στὴν Ἁγίου Διονυσίου, μαθητὴς τοῦ Πατριάρχη Νήφωνα, ἀποκεφαλίστηκε στὴ Βασιλεύουσα, ὅπου κήρυξε τὴν ἀληθινὴ πίστη στὸν Θεό, τὸ 1516 [26 Ὀκτωβρίου].

Ἰωάσαφ: ὁ Μετεωρίτης, φεύγει ἀπὸ τὴ Θεσσαλία, ὅταν τὴν καταλαμβάνουν τὸ 1393 οἱ Τούρκοι καὶ ἀσκητεύει στὴ μὴνὴ Βατοπεδίου καὶ στὸ κελλί τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου στίς Καρυές (σήμερα ἐξαρτηματικὸ τῆς μονῆς Διονυσίου), γιὸς τοῦ ἡγεμόνα τῆς Ἡπείρου Συμεὼν Σισίνη, πὺ κρατοῦσε ἀπὸ τοὺς Νεμάνια τῆς Σερβίας, στὰ Μετέωρα ἐγκαταβιώνει κοντὰ στὸν Ἅγιο Ἀθανάσιο τὸν Μετεωρίτη ἐγκαταλείποντας τὴν κοσμικὴ ἐξουσία, τὸ 1382 διαδέχθηκε τὸν Ἅγιο στὴν ἡγουμενία τῆς μονῆς τοῦ Πλατυλίθου, ἐξεδήμησε τὸ 1422 [20 Ἀπριλίου].

Ἰωσήφ: ἀγιογράφος, λέγεται ὅτι φιλοτέχνησε τὴν εἰκόνα τῶν Ἀρχαγγέλων στὸ τέμπλο τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς Διονυσίου, πὺ ἦταν ἡ μετάνοιά του, βασανίστηκε καὶ μαρτύρησε τὸ 1819 στὴ Βασιλεύουσα.

[Σημ. Στὴν Ἰθάκη τιμᾶται ὡς Ἅγιος ὁ **Ἰωακείμ Παπουλάκης**, γεννημένος τὸ 1786 στὸ νησί, ἀπὸ μικρὸς στὰ καράβια, ὅταν κάποτε προσέγγισε στὴ μὴνὴ Βατοπεδίου, τοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ, πὺ παρακάλεσε τὸν Ἠγούμενο νὰ τὸν κρατήσει ὡς δόκιμο, ὅπως κι ἔγινε, ἐκάθη μοναχὸς καὶ στὰ χρόνια τοῦ Ἀγῶνα ἀνέπτυξε σπουδαία ἐθνικὴ δράση, μετὰ ἀποσύρθηκε στὸ νησί του προσφέροντας σημαντικώτατο πνευματικὸ ἔργο,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 177 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

για τὸ ὅποιο ἦταν ιδιαίτερα συμπαθὴς στὸν λαό, καθὼς διήγε σὲ μεγάλη φτώχεια, κοιμήθηκε στὶς 2 Μαρτίου 1867, δὲν ἔχει ἀναγνωρισεῖ ἀκόμη ἐπίσημα ὡς Ἅγιος ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο].

-Κ-

Κάλλιστος Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· μόνασε στὴ Σκήτη τοῦ Μαγουλά τῆς μονῆς Ἰβήρων, ὑπῆρξε μαθητὴς τοῦ ὁσίου Γρηγορίου τοῦ Σιναΐτη, ἔγινε Πατριάρχης τὸ 1350, ἐξεδήμησε τὸ 1363 [20 Ἰουνίου].

Κάλλιστος· κτίτορας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.

Κάλλιστος Β' Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Ξανθόπουλος, ἔγινε Πατριάρχης τὸ 1397, ἀσκήτεψε στὸ κάθισμα τοῦ Ὁσίου Ὁνούφριου, κοντὰ στὴ μονὴ Παντοκράτορος, κείμενά του ἔχουν περιληφθεῖ στὴ «Φιλοκαλία» [22 Νοεμβρίου].

Κοσμάς· μοναχὸς τῆς μονῆς Ζωγράφου, ἀπὸ τὴ Βουλγαρία, πνευματικὸς γέροντας μὲ προορατικὸ χάρισμα, ἀναφέρεται ἀπὸ τὸν Ἰάκωβο Νεοσκητιώτη ὡς Βούλγαρις.

Κοσμάς ὁ Αἰτωλός· ὁ Ἐθνομάρτυρας καὶ μεγάλος λαϊκὸς διδάχος, μαθητεύσε στὴν Ἀθωνιάδα καὶ ὑπῆρξε κουρὰ τῆς μονῆς Φιλοθέου [24 Αὐγούστου].

Κοσμάς· ὁσιος, Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μαρτύρησε τὸ 1279 ἢ 1280 μὲ ἄλλους μοναχοὺς τῶν Καρυῶν ἀρνούμενοι νὰ συμφωνήσουν καὶ ν' ἀκολουθήσουν τοὺς λατινόφρονες, «ξίφει τὰς κεφαλὰς ἐκμηθέντες» (Ἰάκωβος Νεοσκητιώτης).

Κυπριανός· ἀσκήτεψε στὸ κελλὶ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, καταγόταν ἀπὸ τὰ Ἄγραφα, μαρτύρησε στὴν Κωνσταντινούπολη τὸ 1679, ὅπου τὸν βασάνισαν καὶ τοῦ ἔκοψαν τὸ κεφάλι [5 Ἰουλίου].

Κωνσταντῖνος ὁ Ὑδραῖος· μαρτύρησε στὴ Ρόδο τὸ 1800, στὸ Ἅγιον Ὄρος μόνασε στὸ κελλὶ τοῦ Κουκουζέλη τῆς Μεγίστης Λαύρας, «ὅπου ζοῦσαν συμπατριῶτες του καὶ μετὰ τὸ μαρτύριο καὶ τὴν ἐκταφὴ του φύλαγαν μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ» (Μωυσῆς μοναχὸς) [14 Νοεμβρίου].

Κωνσταντῖνος· ἀπὸ τὴ Ρωσία, ἀσκήτεψε στὸ Ἅγιον Ὄρος, μαρτύρησε στὴν Κωνσταντινούπολη τὸ 1793 [26 Δεκεμβρίου].

-Λ-

Λεόντιος· ἀπὸ τὸ Ἄργος τῆς Πελοποννήσου, μόνασε στὴ μονὴ Διονυσίου, ὅπου ἔμεινε ἐπὶ 60 ὀλόκληρα χρόνια σὲ μιὰ σπηλιά, χωρὶς νὰ βγεῖ στὸν κόσμο, εἶχε προφητικὸ χάρισμα, ἐξεδήμησε τὸ 1576, ἀπὸ τὰ ἱερὰ λείψανά του ἀνέβλυσε μύρο [18 Ἰουνίου].

Λουκάς· ὁσιομάρτυρας, καταγόταν ἀπὸ τὴν Ἀδριανούπολη, ἀσκήτεψε στὴ σκήτη Τ. Προδρόμου τῶν Ἰβήρων, στὴ μονὴ Γρηγορίου καὶ στὴ σκήτη τῆς Ἁγίας Ἄννας, μαρτύρησε στὴ Μυτιλήνη, ὅπου τὸν κρέμασαν τὸ 1892 [23 Μαρτίου].

-Μ-

Μακάριος· ἀσκήτεψε στὴ μονὴ Διονυσίου, μαθητὴς τοῦ Πατριάρχου Νήφωνα, κήρυξε τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ στὴ Θεσσαλονίκη, ὅπου ὑπέστη φρικτὰ βασανιστήρια καὶ μαρτύρησε μὲ ἀποτομὴ τῆς κεφαλῆς του τὸ 1527 [14 Σεπτεμβρίου].

Μακάριος· ἀπὸ τὴν Κίο τῆς Βιθυνίας, ὁ πατέρας του τὸν ὑποχρέωσε, παρὰ τὴ θέλησή του, νὰ ἀλλαξοπιστήσῃ, τὸν ἔτυπτε ὅμως ἡ συνείδησή του καὶ κατέφυγε στὸν Ἄθω, ἐκάρη μοναχὸς στὴν Ἁγία Ἄννα, ὅπου ἀσκήθηκε ἐπὶ 12 ἔτη, μαρτύρησε στὴν Προύσσα, ὅπου κήρυξε τὴν ἀληθινὴ πίστη, τὸ 1590, μετὰ ἀπὸ φρικτὰ βασανιστήρια καὶ λιθοβολισμό (6 Ὀκτωβρίου).

Μακάριος· ὁ Νοταρᾶς, ἀρχιεπίσκοπος Κορίνθου, μεγάλη πνευματικὴ μορφή τοῦ Γένους, μὲ σπουδαῖο ἐκπαιδευτικὸ καὶ συγγραφικὸ ἔργο, ἀσκήτεψε καὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος, ὅπου διέμενε στὸ κελλὶ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπη στὶς Καρυεὺς καὶ εἶχε ἐνεργὸ ἀνάμιξη στὸ ἀναγεννητικὸ κίνημα τῶν Κολλυβάδων, ἐξεδήμησε τὸ 1805 στὴ Χίο [17 Ἀπριλίου].

Μακάριος· ὁ Μακρῆς, γεννημένος στὴ Θεσσαλονίκη τὸ 1386, ἔκανε σπουδὲς φιλοσοφίας καὶ ῥητορικῆς, ἐκάρη μοναχὸς τὸ 1409 στὴ μονὴ Βατοπεδίου, ὅπου μετὰ ἀπὸ 10 χρόνια ἔγινε ἱερομόναχος, διακρίθηκε ὡς ἡγούμενος τῆς περιφημῆς μονῆς Παντοκράτορος στὴ Βασιλεύουσα, ἐξεδήμησε τὸ 1431 στὴ Χάλκη, σὲ ἡλικία μόλις 45 ἐτῶν [8 Ἰανουαρίου].

Μακάριος· πνευματικὸς μὲ διορατικὸ χάρισμα στὴ μονὴ Καρακάλου (17ος αἰ.).

Μακάριος· στὴ μονὴ Κασταμονίτου ἐφησύχασε Μητροπολίτης τῆς γειτονικῆς Ἱερισσοῦ, σὺμφωνα μὲ τὸν Ἰάκωβο Νεοσκητιώτη τιμώμενος στὸ μοναστήρι αὐτό.

Μάξιμος· ὁ Καυσοκαλυβίτης, μεγάλη μορφὴ τοῦ ἀγιορείτικου μοναχισμοῦ, βιαστὴς τοῦ σώματος, ἔζησε μὲ μεγάλες στερήσεις, κάθε τόσο ἔκαιγε τὴν καλύβη του κι ἔκτιζε νέα, γιὰ νὰ μὴν ἔχει περιουσία, «ἐντὸς ὀλίγου χρόνου ἐπόλισε τὴν ἔρημον, ἥτις ἀπὸ τότε καὶ μέχρι τοῦ νῦν παραμένει τὸ ἀληθινὸν τῶν ἀσκητῶν ἐνδιαίτημα» (Σωφρόνιος Εὐστρατιάδης), ἀπὸ αὐτὸν πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων, ὅπου ἐφησύχαζε, ἐξεδήμησε τὸ 1320 [13 Ἰανουαρίου].

Μάξιμος· ὁ Γραικός, ὁ φωτιστὴς τῶν Ρώσων, γεννήθηκε τὸ 1470 στὴν Ἄρτα, σπούδασε στὴν Ἰταλία, ἐκάφη μοναχὸς στὴ μονὴ Βατοπεδίου τὸ 1505 ἢ 1506, μετέβη στὴ Ρωσία τὸ 1516 καὶ παρουσίασε μέσα σὲ σύντομο χρονικὸ διάστημα σπουδαῖο πρωτότυπο καὶ μεταφραστικὸ ἔργο, διόρθωσε τὰ λειτουργικὰ κείμενα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, βρέθηκε στὸ ἐπίκεντρο τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐρίδων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, συκοφαντήθηκε, δικάσθηκε καὶ καταδικάσθηκε σὲ ἐξορία καὶ ἰσόβια κάθειρξη, τοῦ στέρησαν ὡς καὶ τὴ Θεία Κοινωνία ποὺ τοῦ ἐπιτράπηκε, μὲ τὴν ἐπέμβαση Ὁρθοδόξων Πατριαρχῶν, μόλις τὸ 1545, μεταφέρθηκε τὸ 1551 στὴ Λαύρα τοῦ Ἁγίου Σεργίου, ὅπου κοιμήθηκε τὸ 1556. Ἀνακηρύχθηκε Ἅγιος τόσο ἀπὸ τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ Ρωσικὴ Ἐκκλησία [21 Ἰανουαρίου].

Μητροφάνης· μαθητὴς τοῦ ὁσίου Διονυσίου τοῦ ρήτορος, μὲ τὸν ὅποιο θεωροῦνται οἰκιστὲς καὶ πολιοῦχοι τῆς Μικρῆς Ἁγίας Ἄννας, διακρινόταν γιὰ τὴ σοφία του.

-N-

Νεῖλος ὁ μυροβλύτης· καταγόταν ἀπὸ τὸν Ἅγιο Πέτρο Κυνουρίας, ἀσκήτεψε πάνω ἀπὸ τὸ Καραβοστάσιο, σὲ ἀπόσταση μιᾶς ὥρας ἀπὸ τὴ σκήτη τῶν Καυσοκαλυβίων καὶ δύο ἀπὸ τὴν κυρίαρχη μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας, ἐξεδήμησε τὸ 1651, ἀπὸ τὰ ἱερά λείψανά του ἀνέβλυσε μύρο [7 Μαΐου καὶ 12 Νοεμβρίου].

Νεκτάριος· ἀπὸ τὰ Βουρλά Μ. Ἀσίας, ἐξωμότησε, μετανόησε καὶ πῆγε στὴ σκήτη Ἁγίας Ἄννας, μαρτύρησε τὸ 1820 μὲ φοβερὰ βασανιστήρια [11 Ἰουλίου].

Νεκτάριος· ἀσκήτεψε στὸ κελλὶ τῶν Ἀρχαγγέλων τοῦ Τάγαρη ἢ Τζουγγάρη στὶς Καρυές, ἦταν ὑποτακτικὸς τοῦ ὁσίου Φιλοθέου τοῦ Καρυώτη καὶ ἐξεδήμησε τὸ 1500.

Νεόφυτος· προσμονάριος τῆς μονῆς Βατοπε-

δίου, ἡ Παναγία τοῦ ἀνήγγειλε τὴν κοίμησή του, μὲ τὸ στόμα ἰ. εἰκόνας της (21 Ἰανουαρίου).

Νεόφυτος· κτίτορας μονῆς Δοχειαρίου, μαζί μὲ τὸν Εὐθύμιο [3 Νοεμβρίου].

Νήφων Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καταγόταν ἀπὸ τὸν Μοριά, ἀκολουθοῦσε ἀνθενωτικὴ στάση ὄντας μοναχός, ὅταν περιόδευσε στὸ Ἰλλυρικὸ καὶ τὴ Δαλματία, ἐναντίον τῆς συνόδου Φερράρας - Φλωρεντίας, μόνασε στὶς μονὲς Βατοπεδίου, Παντοκράτορος καὶ Διονυσίου, στὴν ὁποία κι ἔγινε ἱερομόναχος, ἐξελέγη Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης καὶ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης (1486-1489, 1497-1498), μετὰ ἀπὸ περιοδεῖες στὴ Βλαχία, ξαναγύρισε στὴ μονὴ Διονυσίου, ὅπου καὶ κοιμήθηκε σὲ βαθὺ γήρας, τὸ 1508 [11 Αὐγούστου].

Νήφων· ἀσκήτεψε στὰ ὄρια τῆς Μεγίστης Λαύρας καὶ ὑπῆρξε σύγχρονος τοῦ Ἁγίου Μαξίμου τοῦ Καυσοκαλυβίτη, ἦταν στολισμένος μὲ πολλὰ ἀρετὲς.

Νικήτας· ἀπὸ τὴν Τραπεζοῦντα, ἀσκήτεψε στὴ σκήτη τῆς Ἁγίας Ἄννας, ἔγινε ἱερέας στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Παντελεήμονα, ἀπαγχονίσθηκε μετὰ ἀπὸ σκληρὰ βασανιστήρια τὸ 1810 στὶς Σέρρες [4 Ἀπριλίου].

Νικηφόρος· ἡσυχαστὴς στὴν ἔρημο τοῦ Ἁγίου Ὁρους [4 Μαΐου].

Νικόδημος· ἀσκήτεψε στὸ ὄρος τοῦ Αὐξεντίου καὶ μετὰ σὲ κελλὶ στὰ ὄρια τῆς μονῆς Βατοπεδίου καὶ ὑπῆρξε δάσκαλος τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ ἀπὸ τὸ 1319 ὡς τὸ 1322, ἔτος ἐκδημίας τοῦ ὁσίου [11 Ἰουλίου].

Νικόδημος· ἀπὸ τὸ Ἐλβασάν Β. Ἠπείρου, ἀσκήτεψε στὴν καλύβη τῆς Ἀναλήψεως, κοντὰ στὸ Κυριακὸ τῆς Ἁγίας Ἄννας, νέος εἶχε ἀπαρνηθεῖ τὸν Χριστό, συνδέθηκε πνευματικὰ μὲ τὸν ὄσιο Ἀκάκιο τὸν Καυσοκαλυβίτη, μαρτύρησε στὸ Ἐλβασάν ὅπου τοῦ ἔκοψαν τὸ κεφάλι τὸ 1722 [10 Ἰουλίου].

Νικόδημος· ὑποτακτικὸς τοῦ ὁσ. Γενναδίου τοῦ δοχειαρῆ τῆς μονῆς Βατοπεδίου (14ος αἰ.).

Νικόδημος· ἡγούμενος τῆς μονῆς Χιλανδαρίου καὶ Πρώτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, συνδεόταν μὲ τοὺς Ἁγίους Γρηγόριο τὸν Παλαμᾶ, Φιλόθεο Κόκκινο, τὸν ἀρχηγέτη τῆς Μακεδονικῆς σχολῆς Μανουὴλ Πανσέληνο (Μαυσῆς μοναχός), κοιμήθηκε τὸ 1406.

Νικόδημος Ἁγιορείτης· τὸ πιὸ πολὺστροφο πνεῦμα τοῦ νέου Ἑλληνισμοῦ (1740-1809), μέγας διδάσκαλος τοῦ Γένους. (Συνεχίζεται)

Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στοῦ παιδί καὶ στοὺν ἔφηβο καὶ ἡ διδακτικὴ πράξη (Συμβολὴ στὴ διδακτικὴ τῶν Θρησκευτικῶν)*

Μέσα σ' αὐτὴ τὴν πορεία τῆς Ἐκκλησίας φανερώναται τὸ σχέδιο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸν κάθε ἄνθρωπο ποὺ εἶναι εἰκόνα τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ τὸν κόσμο ὁλόκληρο. Ὁ Χριστὸς παρουσιάζεται ὡς ἡ ἀπαράλλακτος εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ὡς τὸ δρῶν ἱστορικὸ πρόσωπο, ὡς Σωτήρας, Λυτρωτῆς, χορηγὸς τῆς ζωῆς. Ὅπως δὲ ση-

ται, παθαίνει βαθιὲς μεταμορφώσεις, ἀρχίζει νὰ «ἰσορροπεῖ», γιὰτὶ γίνεται ἱκανὸς ν' ἀνακαλύπτει τὸν φυσικὸ του κόσμο.

Γιὰ νὰ δεῖξουμε ὅτι ὁ Θεὸς ἦρθε στὴ γῆ ὡς Χριστὸς γιὰ νὰ δώσει στοὺς ἄνθρώπους ζωὴ, ἀλλὰ ζωὴ μὲ ἀφθονία, νέα ζωὴ, παραλληλίζουμε αὐτὴ τὴ νέα ζωὴ στὴν καρδιὰ τῶν χριστιανῶν μὲ τὴν ἐποχὴ τῆς ἀνοίξεως ποὺ ἡ ζωὴ ξαναρχίζει. Ὅπως στὴ φύση ἔτσι καὶ στὴν ψυχὴ μας μιὰ καινούργια ζωὴ μπορεῖ νὰ ξαναρχίσει. Προκειμένου νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ μυστήριό τῆς θείας Εὐχαριστίας ἀρχίζουμε μὲ τὴν εἰκόνα τῶν οικογενειακῶν γευμάτων καὶ τῶν γευμάτων γιὰ εὐγενεῖς καὶ φίλους στοῦ σπιτί¹⁰⁴. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἡ χριστιανοπαιδαγωγικὴ πράξη ἀποκαλύπτει τὰ συγκαλυμμένα γιὰ τὸν ἴδιο τὸ μαθητὴ ἐνδιαφέροντά του καὶ ἐνισχύει τὶς δραστηριότητες ποὺ ἱκανοποιοῦν αὐτὰ τὰ ἐνδιαφέροντα. Μερικὰ νὰ φέρει τοὺς μαθητὲς σὲ ἀμεση ἢ ἔμμεση ἐπαφὴ μὲ μιὰ σειρά πράγματα καὶ καταστάσεις, ὥστε νὰ δυναμωθοῦν, ἐμπλουτισθοῦν καὶ διεγερθοῦν τὰ ἐρεθίσματα. Ἡ διέγερση τοῦ συνασθηματικοῦ κόσμου τῶν μαθητῶν μὲ ἀφορμὴ τὴν καθημερινότητα προσανατολίζει τὴν ομάδα, τὸ σύνολο τῶν παιδιῶν πρὸς τὴν περὶ τοῦ Θεοῦ παράσταση.

Τοῦ κ. **ΙΩΑΝΝΗ Β. ΤΣΑΓΚΑ**
Θεολόγου Καθηγητοῦ

μιώνεται¹⁰³, ἡ ὕπαρξη στοῦ παιδί εἰκόνας τοῦ δικαιοκρίτου Θεοῦ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ μεταβληθεῖ σὲ μέσο καταπιεστικῆς ἀγωγῆς του. Ἀντίθετα ἐπιβάλλεται νὰ τονίζεται πάντοτε ἀπὸ τὴν χριστιανοπαιδαγωγικὴν πρακτικὴν καὶ ν' ἀποκαλύπτεται μέσα ἀπὸ τὶς διδακτικὰς ἐνέργειες καὶ δραστηριότητές της ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι ἡ ἀπειρος ἀγάπη καὶ ἀγαθότης, ὁ φιλεύσπλαχνος καὶ ἐλεήμων καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν παρακὴν τοῦ στοῦ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀπομάκρυνσή του ἀπὸ Αὐτόν, μόνος του προδικάζει τὴν τιμωρία του.

Μὲ τὶς διδακτικὰς ἐνέργειες τοῦ χριστιανοῦ παιδαγωγοῦ τὸ παιδί μαθαίνει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι καλός, ὠραῖος, δυνατὸς καὶ ὅτι ἔστειλε τὸν Υἱὸν του, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ἀπὸ ἀγάπης γι' αὐτόν, γιὰ νὰ μείνει γιὰ πάντα ὄχι μόνον κοντὰ του, ἀλλὰ καὶ μέσα του. Ταυτίζουμε π.χ. τὴν παιδικότητα τοῦ Ἰησοῦ μὲ τὴν παιδικότητα τῶν παιδιῶν μας. Τονίζουμε ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὡς παιδί, ἔπαιξε, ἔτρωγε, ἐργαζόταν, κουραζόταν, ἀλλὰ ὅλες αὐτὲς οἱ ἐκδηλώσεις καὶ ἐνέργειές του ἦταν θεϊκές. Ἐτσι προσπαθοῦν καὶ τὰ ἴδια ν' ἀνταποκριθοῦν μὲ τὴν ψυχολογικὴ λειτουργία τῆς ταυτίσεως στὴν ἀγάπη καὶ τὴν καλωσύνη τοῦ Θεοῦ. Ὁδηγοῦμε δηλ. τὰ παιδιά σιγὰ σιγὰ ἀπὸ τὴν ἐξωτερικὴν, φυσικὴν ἐπίδραση τῶν γεγονότων στὴν ἐσωτερικὴν, ψυχικὴν, πνευματικὴν κατάσταση. Δηλ. ἀπὸ τὰ φυσικὰ καὶ κτιστὰ πάμε στὰ ὑπερφυσικὰ καὶ ἄκτιστα. Ὁ μαθητευόμενος ὑφίστα-

2. Ἐσωτερικέση. Μὲ τὸ βιβλικὸ κείμενο θὰ μπορέσουμε νὰ εἰσέλθουμε πιὸ βαθιὰ στὴ διδασκαλία. Γιὰ νὰ πετύχουμε τὸ σκοπὸ μας ὅπως καὶ στοῦ διάλογο ἀπαιτεῖται κάποια τεχνικὴ:

α) Παρουσίαση. Τὸ παιδί τοῦ Δημοτικοῦ διψᾷ γιὰ γνώση καὶ γιὰ μάθηση. Δείχνει ἕνα ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον γιὰ τὶς θρησκευτικὰς διηγήσεις, τὰ θαύματα, τὴ διδασκαλία καὶ τὰ γεγονότα ποὺ σχετίζονται μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἠλεκτριζεῖται στὴν κυριολεξία. Ὁ χριστιανὸς παιδαγωγὸς ὀφείλει νὰ δείξει στοῦ μικροῦ μαθητῆ: Τὸν τόπο τοῦ γεγονό-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 180 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6 τεύχους.

103. Ἰ. Β. Κογκούλη, Ἡ εὐχαριστιακὴ ἀγωγή... ὅ.π., σ. 69 σμ. 18.

104. Ἰ. Β. Κογκούλη, στοῦ ἴδιο, ὅ.π., σ. 68 σμ. 17. Ἐδῶ τονίζεται ὅτι ἡ σύνδεση τοῦ παιδιοῦ μὲ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ βοηθεῖται σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀπὸ τὴν ἀνθρωπομορφικὴ ἀντίληψη ποὺ ἔχει γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ὁ δὲ Δ. Μωραΐτης ἐπεσήμανε: Τὰ παιδιά μπορεῖ νὰ σχηματίζουν ἀνθρωπομορφικὰς παραστάσεις γιὰ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν βλέπει. Βλ. Δ. Μωραΐτου, ὅ.π., σ. 124.

τος (πού;). Τὸν χρόνο (πότε;). Τὸν τρόπο (πῶς;) καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ σχέδιο, σύστημα καὶ ὀργανικὴ διάρθρωση. Ἐξαιτίας δὲ τοῦ ὅτι τὰ παιδιὰ δὲν ἔχουν ἔλθει σὲ ἐπαφὴ μὲ τὴ Βίβλο ἀπαιτεῖται μεγάλη προσοχὴ ἐκ μέρους του νὰ μὴ περιπέσει στὴν παγίδα τῆς φαντασιοπληξίας καὶ καλλιεργήσει ἔτσι στὴν ἄδολη ψυχὴ τους ἀπατηλὴ εἰκόνα γιὰ τὸ Χριστό.

Σὲ μιὰ βιβλικὴ διήγηση ὑπάρχουν λεπτομέρειες μικρῆς σημασίας καὶ σπουδαῖες. Θὰ ἐπιμείνουμε στὶς μικρῆς σπουδαιότητος λεπτομέρειες, ὅταν χρειάζεται καὶ στὴν ἀνάγκη θὰ τὶς παραλείψουμε. Ἐτσι μποροῦμε νὰ μὴ κάνουμε λόγο γιὰ τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ ἀλλὰ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ Πασχάλιο δείπνο. Τὸ νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ Πασχάλιο δείπνο τῶν Ἰουδαίων, ἔχει μεγάλη σημασία, γιατί συνδέεται μὲ τὸ μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας ποῦ εἶναι τὸ μυστήριον τῆς θυσίας τοῦ Χριστοῦ, τῆς ἀγάπης, τῆς ἐνώσεως μέσα στὸ Σῶμα του, τὴν Ἐκκλησία, ὅπου ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τῆς Καινῆς Διαθήκης ταυτίζεται μὲ τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης.

β) *Δειξομένη - Ἐμβάθυνση.* Δὲν μένουμε στὴν ἐπιφάνεια τῶν γεγονότων. Προσπαθοῦμε νὰ βροῦμε τὴν πνευματικὴ διάστασή του, ν' ἀναζητήσουμε τὴ σημασία καὶ νὰ βροῦμε ὅλες τὶς παραμέτρους. Οἱ μαθητὲς μὲ συνεργάτη τὸ δάσκαλό τους βγάζουν στὴν ἐπιφάνεια ιδέες, ἐννοιες, σκέψεις, τὶς συγκρίνουν καὶ τὶς συνδέουν μεταξύ τους καὶ διατυπώνουν συμπέρασμα ποῦ εἶναι σύντομο καὶ περιλαμβάνει τὸ ὅλο νόημα τῆς διδακτικῆς ἐνότητος. Αὐτὸ θὰ ἀποτελέσει τὸ σύνδεσμο τοῦ θρησκευτικοῦ μαθήματος μὲ τὴ ζωὴ, τὸν κρίκο μεταξύ θεωρίας καὶ πράξης.

3. Ἐφηβικὴ ἡλικία (Γυμνάσιο - Λύκειο)

Ἡ μετάδοση τῆς περὶ Θεοῦ εἰκόνας στοὺς ἐφήβους εἶναι γιὰ τὸν ἑλληνορθόδοξο χῶρο ἓνα ἀπαραίτητο καὶ ἀναπόσπαστο μέρος ὄχι μόνον τῆς θρησκευτικῆς ἀγωγῆς ἀλλὰ καὶ τῆς συνολικῆς ἐκπαίδευσης τῶν νέων ἀνθρώπων καὶ ἐπομένως τῆς ἀξίζει ιδιαίτερη σημασία.

Τὸ Γυμνάσιο καὶ τὸ Λύκειο μὲ τὴ διδακτικὴ πράξη πρέπει νὰ συνεισφέρουν στὴ μετάδοση τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ στοὺς ἐφήβους μαθητὲς τους μὲ τὴν παροχὴ ἐνὸς περιβάλλοντος, μᾶς πιστεύουσας κοινότητος, ποῦ θὰ δίνει πρακτικὴ ἔκφραση στὶς στάσεις καὶ στὶς ἀξίες ποῦ ἀναφέρονται καὶ σχετίζονται μὲ τὸ ὑπέροστο Ὄν,

τὸ Θεό, ἀπὸ τὸ καλὰ διδασκόμενο στὸ σχολικὸ ὠρολόγιον πρόγραμμα μάθημα τῶν θρησκευτικῶν. Ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγή τῶν μαθητῶν Γυμνασίου καὶ Λυκείου συμπληρώνει καὶ ἐπαυξάνει τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ποῦ ἔχουν σχηματίσει τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὴν οἰκογενειακὴ ἀνατροφή καὶ τὴν πρωτοβάθμια σχολικὴ ἐκπαίδευση.

Ὁ διευθυντὴς καὶ τὸ διδακτικὸ προσωπικὸ τῶν σχολείων αὐτῶν ἔχουν εὐθύνη ποῦ ἀπορρέει ἀπὸ τὴ διοικητικὴ τους θέση ὅσον ἀφορᾷ τὴ θρησκευτικὴ ἀνάπτυξη καὶ περαιτέρω αὔξησιν τῆς εἰκόνας τοῦ Ζωοδότη καὶ Λυτρωτῆ Χριστοῦ στὶς ἐφηβικὲς ὑπάρξεις. Πρέπει νὰ ἐγγυῶνται ὅτι οἱ χριστιανικὲς ἀξίες τῆς ἐλευθερίας, τοῦ σεβασμοῦ, τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης τηροῦνται στὴν καθημερινὴ ἡμερήσια ζωὴ τοῦ σχολείου καὶ προάγουν στὶς διαπροσωπικὲς σχέσεις τῶν μαθητῶν τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ. Ἰδιαίτερα οἱ θεολόγοι καθηγητὲς στὰ σχολεῖα αὐτὰ χρειάζεται νὰ προσέξουν ὅσους ἐφήβους δὲν ἔχουν διάθεση ἐπανεξέτασης τῶν θρησκευτικῶν ἀληθειῶν καὶ μαζί τῆς εἰκόνας τοῦ Θεοῦ ποῦ τὶς εἶχαν οἰκειοποιηθεῖ ἐσφαλμένα, ἐξαιτίας πρόωρης ἢ κακῆς διδασκαλίας κατὰ τὴ νηπιακὴ καὶ σχολικὴ ἡλικία¹⁰⁵.

Εἶναι δὲ μέσα στὰ αὐτονόητα τῆς ἑλληνορθόδοξης παράδοσής μας καὶ τῆς ἐνεργοῦς ὀρθόδοξης ἐκκλησιαστικῆς κοινότητος νὰ διδάσκειται τὸ μάθημα τῶν θρησκευτικῶν στοὺς προεφήβους καὶ ἐφήβους, γιατί μ' αὐτὸ γονεῖς καὶ δάσκαλοι πασχίζουν νὰ μορφώσουν τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὶς ψυχὰς τῶν ἐφήβων.

Σ' αὐτὸ τὸ στάδιο τῆς ἡλικίας ὁ ἢ ἡ ἐφηβος ἔχει τὴν εὐκαιρία ν' ἀποκτήσει γνώση καὶ νὰ κατακτήσει τὴν πίστη, ἀλλὰ καὶ νὰ ἀποκρυσταλλώσει τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ μέσα του, ἢ ὁποῖα θὰ τὸν βοηθήσει νὰ ἐκτιμήσει τὶς δωρεὰς τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ δεῖ τὴ ζωὴ ἀπὸ χριστιανικὴ σκοπιά. Μιὰ καθαρὴ εἰκόνα γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ στὴν ἐφηβικὴ ἡλικία, στηρίζεται σὲ μιὰ βαθιὰ καὶ πλατιὰ ἐνημέρωση γύρω ἀπὸ τὸν Ὀρθόδοξο Χριστιανισμὸ καὶ γιατί ὄχι σὲ ἀντιπαράθεση μὲ τὴν ὑπόλοιπη χριστιανοσύνη καὶ τὰ ἄλλα θρησκευτάματα.

(Συνεχίζεται)

105. Χρ. Βασιλόπουλου, Ἡ ἀνάπτυξη τῆς θρησκευτικῆς σκέψης, ὁ.π., σ. 8.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Διαθρησκειακός και Διαπολιτισμικός Διάλογος

Ἡ Α. Θ. Παναγιώτης ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος, ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του τὴν ἐναρκτήριοιον συνεδρία τῶν Διεθνoῦς Διαθρησκειακοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ Συμποσίου, τὸ ὁποῖον, ἔχον ὡς θέμα τὸν «Διαπολιτισμικὸν Διάλογον», συνεκλήθη ἐν Κωνσταντινουπόλει τὴν 7ην καὶ 8ην Μαρτίου 1998. Κατὰ τὸν χαιρετισμόν, τὸν ὁποῖον ἀπηύθυνεν ὁ Παναγιώτατος πρὸς τοὺς συνέδρους, ἐτόνισεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς:

Εἰς πάντα Διαθρησκειακὸν Διάλογον, «ἔχομεν δύο ὁδοὺς διὰ τῶν ὁποῖων ἐλπίζομεν ὅτι δυνάμεθα νὰ ὀδηγήσωμεν εἰς ὠφέλιμον ἀποτέλεσμα. Ἡ μία εἶναι ἡ ἀναζητήσιος τῶν τρόπων, διὰ τῶν ὁποῖων δυνάμεθα νὰ συνυπάρχωμεν ἐν εἰρήνῃ, καὶ ἡ ἕτερα εἶναι ἡ εἰς βάθος ἀλληλοκατανόησις τῶν διδασκαλιῶν τῶν θρησκειῶν, εἰς ἃς δὲν ἀνήκομεν, διότι ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι πολλάκις ἡ περὶ αὐτῶν ἐνημέρωσις ἡμῶν εἶναι ἐλλιπής, τοῦτου δὲ ἔνεκα πολλαὶ παρεμφερούσιν παρεξηγήσεις καὶ πολλαὶ γίνονται ἐκμεταλλεύσεις. ... Ὁ δρόμος, ὁ ὁποῖος ὀδηγεῖ εἰς τὴν εἰρηνικὴν συνύπαρξιν φαίνεται, παρὰ τὰς κληρονομημένας ἐκ τῆς ἱστορίας συγκρούσεις, ὡς ὁ πλέον εὐβάτος σήμερον. Διότι παρὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ φονταμενταλισμοῦ, αἱ διεθνεῖς συνθήκαι ἐμπορίου, ἐπικοινωνίας καὶ ἐπιβεβλημένης ἐκ τῶν πραγμάτων ὑπεροχίου συνεργασίας, καθιστοῦν ἐμφανῆς ὅτι ἡ συνύπαρξις τῶν θρησκειῶν εἶναι ἀναγκαῖος ὅρος τῆς εἰρηνικῆς συνυπάρξεως τῶν λαῶν καὶ τῆς ἐπὶ τὰ βελτίω πορείας τοῦ κόσμου. Ἐπομένως, ὅσοι κρίνουν ὅτι ἡ εἰρήνη εἶναι χρήσιμος, θὰ καταβάλλουν προσπάθειας ἀποτροπῆς τῆς ἐξάψεως θρησκευτικῶν φανατισμῶν, δυναμένων νὰ ὀδηγήσουν εἰς συγκρούσεις ἢ νὰ τροφοδοτήσουν μετὰ θρησκευτικοῦ ὑποβάθρου τοιαύτας, ὑφισταμένας ἤδη καὶ εὐρισκομένας ἐν ἐξελίξει. Τὸ δυσκολώτερον εἶναι ἡ ὁδὸς τῆς ἀλληλοκατανόησεως. Διότι βεβαίως, πρὶν ἢ κατανοήσωμεν ἀλλήλους, ὀφείλομεν ὅπως κατανοήσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, πράγμα ἐξαιρετικῶς δυσχερές».

Τὸ ἀκτινοβόλον ἔργον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γερμανίας

Οἱ ἐν Γερμανία ἑορτασμοὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 60 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως καὶ 25 ἐτῶν ἀπὸ

τῆς εἰς Ἐπίσκοπον χειροτονίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γερμανίας κ. Αὐγουστίνου, περὶ τῶν ὁποῖων ἑορτασμῶν ἐδημοσιεύθη ἐκτενῆς Χρονικὸν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος τῆς «Ἐκκλησίας», ἐδημιούργησαν τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸ νὰ ἐξαρθῇ καὶ προβληθῇ τὸ ἀκτινοβόλον πνευματικὸν ἔργον, ὅπερ ἐπιτελεῖται ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γερμανίας. Τόσον τὸ ἀποσταλὲν Μήνυμα τοῦ Σεπτῶ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου καὶ ὁ χαιρετισμὸς τοῦ ἐκπροσωπήσαντος Αὐτὸν Σεβ. Μητροπολίτου Αὐστρίας κ. Μιχαήλ, ὅσον ὁ ἐκδοθεὶς πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγίου Γερμανίας Τιμητικὸς Τόμος καὶ οἱ Χαιρετισμοὶ ἢ τὰ μηνύματα ἐπιφανῶν προσωπικοτήτων (λ.χ. τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανοπούλου, τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ἑλλάδος κ. Κ. Σημίτη, τοῦ ἐκπροσώπου τῆς «Ἀγίας Ἐδρας», πολλῶν Προκαθημένων καὶ Ἐπισκόπων διαφόρων Ἐκκλησιῶν, τοῦ διὰ τῆς παρουσίας του τιμήσαντος τὴν ἐπίσημον τελετὴν Προέδρου τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας κ. Roman Herzog, τοῦ Καγκελαρίου αὐτῆς κ. Helmut Kohl) ἐπεσήμαναν τὴν πεφωτισμένην δράσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Αὐγουστίνου. Πρόκειται περὶ πολυσχιδοῦς καὶ πολυπύχου δράσεως, ἢτοι δράσεως ποιμαντικῆς, λειτουργικῆς, κατηχητικῆς, ὀργανωτικῆς, διοικητικῆς, διακονικῆς, κοινωνικῆς, πολιτιστικῆς, φιλογενοῦς, ἐθνικῆς, ὀρθοδοξοοικουμενικῆς. Ἰδιαιτέρως ἐξήρθη ἡ συμβολὴ τοῦ Σεβασιματώτου εἰς τὴν ἴδρυσιν τοῦ ἐν Μονάχῳ λαμπροῦ Ἰνστιτούτου Ὁρθοδόξου Θεολογίας, τὸ ὁποῖον ἀναπτύσσεται εἰς Ὁρθόδοξον Θεολογικὴν Σχολήν.

«Μιὰ Ἐκκλησία ἀπὸ τὸ Μηδέν»

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας κ. Αὐγουστίνος, κατακλείων τὴν ἐπίσημον μετὰ Δοξολογίας σχετικὴν τελετὴν, ἀφ' ἑνὸς ἐτόνισεν, ὅτι διὰ τρίτην φορὰν ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Γερμανικοῦ Κράτους ἐπραγματοποίησε τιμητικὴν ἐπίσκεψιν εἰς τὴν ἑδραν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γερμανίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐξῆρε τόσον τὴν αὐτοθυσίαν τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν Ἑλληνορθόδοξων Ἱ. Ναῶν καὶ Πνευματικῶν Κέντρων, ὅσον καὶ τὴν ἐκλεκτὴν ποιότητα τῆς προσφορᾶς τῶν στελεχῶν, συνεργατῶν καὶ βοηθῶν τοῦ προβάλλοντος τὴν Ἑλληνικὴν Ὁρθοδοξίαν ἔργου του. Ἐν συνεχείᾳ ὁ τιμῶμενος Ἱεράρχης προσέθεσε

χαρακτηριστικῶς: «Ὅτι ἔγινεν ἀπὸ τὴν ἰδρουν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Γερμανίας δὲν ὀφείλεται σὲ τελευταία ἀνάλυση σὲ ἀνθρώπινα σχέδια καὶ ἔργα, ἀλλὰ εἶναι θαῦμα Θεοῦ: σὲ μιὰ γενεὰ δημιουργήθηκε μιὰ Ἐκκλησία ἀπὸ τὸ Μηδέν».

Ὅθεν, δικαίως ὁ μὲν Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐν τῷ Μηνύματι Αὐτοῦ ἐκφράζει πρὸς τὸν Ἅγιον Γερμανίας «τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Μητρὸς Ἀγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας», ὁ δὲ Σεβ. Μητροπολίτης Αὐστρίας κ. Μιχαήλ, ἐν τῇ προσφωνήσει του, ἐτόνισεν ὅτι τὸ Σεπτὸν Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον τιμᾶται ἐν τῇ Ἑλληνορθοδόξῳ Διασπορᾷ εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Αὐγουστίνου, ὁ ὁποῖος διὰ τῆς σοφῆς πηδαλιουχίας του ἀνέδειξε τὴν ἀρχιερατεῖαν του εἰς κόσμημα καὶ καύχημα τοῦ πανσέπτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἐπὶ τῇ 20ετηρίδι τῆς ποιμαντορίας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Καλλινίκου

Τὸ ὑπὸ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πειραιῶς ἐκδιδόμενον ἐξαιρετικὸν περιοδικὸν «Πειραιϊκὴ Ἐκκλησία» κατέστησε γνωστὰς εἰς τοὺς ἀναγνώστας αὐτοῦ πτυχὰς τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων, τὰς ὁποίας τόσον ὁ Σύνδεσμος Ἐπιστημόνων Πειραιῶς πρὸ τινῶν μηνῶν, ὅσον καὶ προσφάτως ὁ Δήμος Πειραιῶς ὠργάνωσαν ἐπὶ τῇ εἰκοσαετηρίδι τοῦ γνωστοῦ ἀκτινοβόλου ποιμαντορικοῦ ἔργου τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Καλλινίκου. Οὕτως ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τὸν Πειραιϊκὸν λαὸν τόσον κατὰ τὴν ἑναρξιν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν λήξιν τοῦ εἰκοστοῦ ἔτους τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ποιμαντορίας, νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐκτίμησιν, τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν διακεκριμένον Πνευματικὸν του Πατέρα, ὁ ὁποῖος, βοηθούμενος ὑπὸ ἐκλεκτῶν στενῶν συνεργατῶν καὶ ὑπὸ πλήθους ἐθελοντῶν, ἔχει ἀναπτύξει πολυδιάστατον πνευματικὴν διακονίαν, τὴν ὁποῖαν σκιαγραφοῦν τὰ «Δίπτυχα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» κατὰ τὰ τελευταία ἔτη. Ἡ πύκνωσις καὶ ἀναβάθμισις τοῦ Θείου Κηρύγματος καὶ τῆς Ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως ἢ Χριστιανικῆ Ἀγωγή τῆς Νεολαίας ἢ Κατηχητικῆ Κίνησις οἱ «Νεανικῆς Ἐνοριακῆς Συντροφίης» Γυμνασίου καὶ Λυκείου· τὸ Φροντιστήριον Στελεχῶν Κατηχητικοῦ Ἔργου ἢ «Φοιτητικῆ Ἐκκλησιαστικῆ Δράσις»· τὰ Νεανικὰ Ἐνοριακὰ Κέντρα· τὰ Φοιτητικὰ-Νεανικὰ Συνέδρια· οἱ «Νεανικῆς Ἐνοριακῆς Χορωδίας»·

τὰ Συγκροτήματα Παραδοσιακῶν Χορῶν· αἱ Ἐκθέσεις καὶ Πολιτιστικαὶ Ἐκδηλώσεις· αἱ Ἐορταὶ καὶ τὰ Φεστιβάλ Νεολαίας· αἱ Κατασκηνώσεις Ἀρρένων «Χριστιανούπολις»· αἱ Κατασκηνώσεις Θηλέων «Οὐρανούπολις»· ἡ Μουσικὴ Κατασκηνώσις ἢ ἀναζωπύρωσις τοῦ ζήλου τῶν παλαιῶν Στελεχῶν καὶ ἡ στήριξις τῶν Νέων Οἰκογενειῶν· αἱ εἰδικαὶ ἐκδηλώσεις δι' Ἐπιστήμονας καὶ Ἐπαγγελματίας· ἡ Ὑπηρεσία Συμπαραστάσεως Οἰκογενείας ἢ Ἀντιαρκετικῆ Δράσις ἢ Ποιμαντικῆ Μέριμνα Ἀσθενῶν· τὰ Πνευματικὰ Ἐνοριακὰ Κέντρα ἢ Ἐκθεσις Χριστιανικοῦ Βιβλίου ἢ Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς ἢ Σχολὴ Βυζαντινῆς Ἀγιογραφίας· ὁ Παιδικὸς Σταθμὸς ὁ Γραπτὸς Θεῖος Λόγος· αἱ Ἐκδόσεις (περιοδικὸν «Πειραιϊκὴ Ἐκκλησία», «Ἡμερολόγιον», «Ἡμερολόγιον τοῦ Ναυτικοῦ»)· τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Ἰδρύματα («Ταμεῖον Εὐποιίας», «Ἰδρυμα Προστασίας Νεότητος “Ἅγιος Πολύκαρπος - Ἅγιος Γεώργιος”» τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Κέντρον Ἐνημερώσεως Ε.Κ.Ε. (διὰ τὴν μελέτην τῶν ποιμαντικῶν προβλημάτων ἐν συναρτήσει πρὸ τοὺς τομεῖς Ραδιοφωνίας, Τηλεοράσεως καὶ Ἐκδόσεων)· τὸ Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον καὶ τὰ 29 Ἐνοριακὰ· τὸ Ἰδρυμα Προστασίας Ὑπερηλίκων “Ὁ ἅγιος Σπυρίδων” μετὰ παραρτημάτων εἰς ἑνορίας· τὰ προεδρευόμενα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἰδρύματα· ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς ἢ Θεατρικὴ Σκηνὴ τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας ἢ Τράπεζα Αἵματος· τὰ Προγράμματα «Φιλοξενίας», «Οἰκογενείας», «Προστασίας», «Ἀποκαταστάσεως», «Internet», «Προετοιμασίας»)· αἱ Στέγαι Γερόντων ἢ εἰς Γέροντας καὶ Ἀπόρους Παροχὴ 1000 περίπου μερίδων φαγητοῦ εἰς Ἐνοριακὰ Κέντρα κ.ἀ. Εἰς ταῦτα ἄς προστεθῇ ὅτι ὁ Τύπος ἐξήρε προσφάτως τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὸ ἐν τῷ λιμένι Πνευματικῶν Κέντρῳ τῆς Ἁγίας Τριάδος λειτουργεῖ καθημερινῶς Ἐσπιατόριον, εἰς τὸ ὁποῖον οἰοσδήποτε γίνεται δεκτός. Τοιοῦτοτρόπως προσφέρονται καθημερινῶς δωρεὰν 500 περίπου ἐπὶ πλέον μερίδες φαγητοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἀνάγει τὴν σκέψιν μας εἰς τὴν φιλανθρωπικὴν δρᾶσιν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς αὐτὰ ἄς προστεθοῦν αἱ Σχολαὶ Γονέων καὶ τὰ πρωτοποριακὰ Ἐκκλησιαστικὰ Σχολεῖα (Νηπιαγωγεῖον καὶ τὸ ἀνεγειρόμενον Δημοτικὸν Σχολεῖον).

«Καινοτόμος καὶ παραδοσιακός»

Ἐντὶ σχολίων εἰς τὴν ἀφ' ἑαυτῆς εὐγλωττον

ποιμαντικήν καὶ πολιτιστικήν δράσιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Καλλινίκου, ἃς ἐπιτραπῆ νὰ παραθέσωμεν μερικὰς περικοπὰς ἐκ τῶν λόγων, οἱ ὅποιοι τὴν 15ην Φεβρουαρίου 1998 ἠκούσθησαν εἰς τὸ κατάμεστον Δημοτικὸν Θέατρον Πειραιῶς κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ Δήμου Πειραιῶς ἐορτασμὸν τῆς εἰκοσαετηρίδος τῆς λαμπρᾶς Ποιμαντορίας αὐτοῦ.

Ἡ διακεκριμένη καλλιτέχνης καὶ γνωστὴ ἠθοποιὸς καὶ τ. Ὑπουργὸς κυρία Ἄννα Συνοδινού, ἐξιστορήσασα μετὰ γλαφυρότητος καὶ ἐναργείας τὸ Ὀδοιπορικὸν τῆς ζωῆς, πνευματικῆς πορείας καὶ δράσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς, εἶπεν, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Ἐπιθυμῶ νὰ συγχαρῶ τὸν ἀξιότιμο Δήμαρχο Πειραιῶς Κύριο Στυλιανὸ Λογοθέτη καὶ τὰ μέλη τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου γιὰ τὴν λαμπρὴ σκέψη νὰ ἐορτάσουν τὴν ἐπέτειο συμπληρώσεως 20 ἐτῶν προσφορᾶς τοῦ Ἱεράρχου τῆς πόλεως... Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πειραιῶς εἶναι ὑπόδειγμα Ἱεράρχου. Ἐργάτης τοῦ καλοῦ καὶ δημιουργὸς μιᾶς καλύτερης Χριστιανικῆς Κοινωνίας. Καινοτόμος μὲ τὶς ὑγιεῖς ἀρχὰς τῶν ἱστορικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐξελίξεων καὶ παράλληλα παραδοσιακὸς δημιουργός... Ἡ ἀγωνία του καὶ ὁ ἀγώνας του εἶναι νὰ φέρει τοὺς ἀνθρώπους πλησίον τοῦ Χριστοῦ. Ἐνῶ κινεῖται αὐστηρῶς μέσα στὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ὑποστηρίζει σύγχρονους τρόπους, γιὰ νὰ μεταδώσει τὸν θεῖο λόγο καὶ τὴν εὐπρέπεια τῆς πίστεως. Παράδειγμα ὁ Ραδιοφωνικὸς σταθμὸς τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας...».

Ἐξ ἄλλου ὁ Δήμαρχος Πειραιῶς κ. Λογοθέτης ἐν τῷ εὐσυνόπτῳ λόγῳ του, σκιαγραφῶν τὴν προσφορὰν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Καλλινίκου, ἐπεσήμανεν εὐστόχως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Μιὰ πολυσχιδῆς προσωπικότητα, ὁ Σεβασμιώτατος, δημιούργησε ἕνα ζηλευτὸ οἰκοδόμημα γιὰ τὸ ποίμνιό του. Σ' αὐτὸ βρῖσκουν ζεστασιὰ καὶ φροντίδα ὅλοι οἱ φτωχοί, οἱ πάσχοντες, οἱ ἀνήμποροι, οἱ ἀναξιοπαθοῦντες, οἱ μοναχικοὶ συνάνθρωποί μας. Ἐφερε τὴν Ἐκκλησία πιὸ κοντὰ στὸν κόσμον καὶ ἰδιαίτερα στοὺς νέους καὶ στίς νέες. Τὴ μετέβαλε σὲ μιὰ Ἐκκλησία τοῦ καιροῦ μας. Δὲν ὑπάρχει σύγχρονο πρόβλημα, πού νὰ μὴν ἔχει ἀσχοληθεῖ μ' αὐτό...

»Τὰ ἔργα ἀγάπης καὶ ἀλληλεγγύης προκαλοῦν τὸν θαυμασμό μας. Στὸν Πειραιᾶ ἡ Ἐκκλησία ξεπερνᾷ σὲ προσφορὰ τὸ καλύτερο

«κράτος πρόνοιας». Μιὰ ἀσύγκριτη δημιουργία θεσμῶν καὶ ἰδρυμάτων δίνει πραγματικὴ ὑπόσταση καὶ νόημα στὸ ρόλο τῆς ζωῆς καὶ μάχης Ἐκκλησίας. Εἴμαστε περήφανοι γιὰ τὸν Ποιμενάρχη μας...

»Ὁ λόγος του σαφῆς, καθαρὸς, σύγχρονος, προσιτὸς, μιλάει κατ' εὐθείαν στὴν καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἀπαντᾷ σὲ ἀτομικὰ ὑπαρξιακὰ, οἰκογενειακὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα...

»Πάνω ἀπὸ 70 τίτλοι συμπληρῶνουν τὸ συγγραφικὸ ἔργο τοῦ Σεβασμιωτάτου... Δὲν εἶναι μιὰ Θεολογία «ἀπὸ καθέδρας», ἀλλὰ μιὰ Θεολογία τῆς καθημερινότητος τοῦ ἀνθρώπου..., τῆς ζωντανῆς πραγματικότητος τοῦ καιροῦ μας...».

«Ἀόκνος καὶ καρποφόρος καὶ ἐπὶ καταναλώσει πάσης τῆς ἰσχύος»

Τὰ ὑπὸ τοῦ κ. Δημάρχου Πειραιῶς λεχθέντα περὶ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς κ. Καλλινίκου ἀποτελοῦν τῷ ὄντι ἐξαιρετικὸν δείγμα ἀξιεπαίνου ἐκτιμήσεως τοῦ ἔργου τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους τῆς τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως. Χαρακτηριστικῶς ὁ κ. Δήμαρχος ἐν τῷ μνημονευθέντι εὐσυνόπτῳ λόγῳ του προσέθεσε καὶ τὰ ἐξῆς:

«Δὲν ὑπάρχει πτυχή καὶ ἐκδήλωση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, δὲν ὑπάρχει πρόβλημα πού δημιουργεῖ ἢ πολὺπλοκή ἐποχὴ μας, ὅπου νὰ μὴν ἔχει νὰ ἐπιδείξει ἢ Πειραιϊκὴ Ἐκκλησία ἀξιοζήλευτη παρέμβαση.

»Ἐν δίκτυο προστασίας τῶν ἠλικιωμένων μὲ 3 γηροκομεία, πού φιλοξενοῦν πάνω ἀπὸ 120 γέροντες καὶ γερόντισσες, μὲ τὰ 10 κέντρα σιτίσεως πού προσφέρουν φαγητὸ σὲ 1.500 γέροντες, μὲ τὴν οἰκονομικὴ στήριξη σὲ ἀπόρους, μὲ τακτικὴ ἐπίσκεψη σὲ νοσοκομεία, δίνουν τὴν εἰκόνα μιᾶς πραγματικῆς φροντίδας γιὰ τὴν τρίτη ἡλικία... Τὰ ἐπιδόματα σὲ πολὺτεκνες οἰκογένειες, ἢ κάλυψη οἰκονομικῶν ἀναγκῶν μαθητῶν καὶ σπουδαστῶν, ἢ ἱατροφαρμακευτικὴ περίθαλψη σὲ παιδιὰ μὲ εἰδικὲς ἀνάγκες, ἢ προσφορὰ νοσηλίων στὸ ἐξωτερικόν, ἢ φιλοξενία νηπίων στὸν παιδικὸ σταθμὸ, ἢ ἐξεύρεση ἐργασίας καὶ σταθερῆς ἀπασχόλησης, ἢ τράπεζα αἵματος καὶ ἢ συμπαραστάση σὲ νέους, πού παλεύουν νὰ ἀπεξαρτηθοῦν ἀπὸ τὰ ναρκωτικά, ἀποτελοῦν μιὰ σοβαρὴ ἀσπίδα γιὰ τὰ παιδιὰ, πού δὲν ἔχουν τὰ μέσα στὸ ξεκίνημα τῆς ζωῆς.

»Ἀπὸ τοὺς πρόσφυγες, μέχρι τοὺς λαοὺς, πού ὑποφέρουν ἀπὸ τὰ δεινὰ τοῦ πολέμου, ἀπὸ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1998

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ δημιουργηθέντος δημοσιογραφικοῦ θορύβου εἰς τὸν ἡμερήσιον Τύπον καὶ εἰς τὰ Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως διὰ τὸ προκίψαν ζήτημα τῆς ἀσκηθείσης ποινικῆς διώξεως κατὰ παντὸς ὑπευθύνου, εἰς βαθμὸν κακουργήματος, διὰ τὰ οἰκονομικὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἀνακοινούνται τὰ ἀκόλουθα:

1. Ἡ Διοίκις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, εὐθὺς ὡς προέκυψαν ἐνδείξεις δι' οἰκονομικὰς καὶ διαχειριστικὰς ἀτασθαλίας εἰς τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ἀμέσως καὶ αὐτοβούλως τὴν διενέργειαν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ νὰ διαλευκανθῇ ἡ ὑπόθεσις καὶ νὰ πληροφορηθῇ ὁ εὐσεβῆς Ἑλληνικὸς λαὸς ὅλην τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

τοὺς φυλακισμένους μέχρι τὰ παιδιά τοῦ Τσέρνομπιλ καὶ τοὺς Ὀρθοδόξους λαοὺς, ἀπὸ τοὺς ἄστεγους καὶ τοὺς ζητιάνους μέχρι τοὺς ἀνήμπορους καὶ κατὰκοιτους, ὅλοι ἔχουν θέση στὴ ζεστὴ ἀγκαλιὰ τῆς Πειραιϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἐκεῖ πὺν βρίσκεται πόνος, δυστυχία, μοναξιά, περιθωριοποίηση, ἐκεῖ εἶναι παρούσα μὲ τὴν καθοδήγησιν, τὴν παρότρυνσιν, τὴ στήριξιν τοῦ Σεβ. κ. Καλλινίκου...

»Στὴν ἐκπαίδευσιν καὶ στὴν ἐπικοινωνίαν ἢ Πειραιϊκῆ Ἐκκλησία προπορεύεται, συλλαμβάνει τὰ μηνύματα τῆς νέας ἐποχῆς, πὺν χαράζει.

»Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς «Πειραιϊκῆ Ἐκκλησία» καθὼς καὶ τὸ ὁμώνυμο περιοδικὸ στὶς σελίδες πὺν διαθέτει στὸ Internet, ἐκφράζουν τὸ ἀνανεωτικὸ πνεῦμα, πὺν κυριαρχεῖ στὴν Πειραιϊκῆ Ἐκκλησία».

Πάντων τῶν ἀνωτέρω οὕτως ἐχόντων, δικαίως ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος ἐν συγχαρητηρίῳ Γράμματι Αὐτοῦ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην κ. Καλλίνικον ἐξαίρει «τὰς πολλὰς καὶ ποικίλας δραστηριότητας» αὐτοῦ «τὰς ἐπὶ συμπληρωθεῖσαν ἤδη εἰκοσαετιάν ἀόκνως καὶ καρποφόρως καὶ ἐπὶ ἀναλώσει πάσης τῆς ἰσχύος προσφερομένας». Τὸ Χριστεπώνυμον πλήρωμα εὐχεται μετὰ τοῦ Παναγιωτάτου, ὅπως ὁ Κύριος «χαρίζεται» εἰς τὸν Σεβασμιώτατον «βίον μακρὸν καὶ ἀδιατάρακτον ἐν καρποφορίᾳ πνευματικῇ ἑκατονταπλασίονι».

Ε. Δ. Θ.

2. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν:

α) Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος συνεκρότησε τριμελῆ ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία συντάξε μακρὰν καὶ λεπτομερῆ Ἐκθεσιν περὶ τῆς Διαχειρίσεως τῶν Οἰκονομικῶν τῆς Ἐκκλησίας.

β) Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, δι' ἀποφασεῶς τῆς συνεκρότησεν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν ἐκ τριῶν Ἀρχιερέων καὶ δύο ἀνωτάτων δικαστικῶν – οἰκονομοτεχνικῶν, ἡ ὁποία ἤδη ἀπὸ ἐξαμήνου ἀσκεῖ λεπτομερέστατον διαχειριστικὸν καὶ διοικητικὸν ἔλεγχον εἰς τὴν Οἰκονομικὴν Ὑπηρεσίαν τῆς Ἐκκλησίας. Τὰ πορίσματα τῆς Ἐπιτροπῆς θὰ ὑποβληθοῦν εἰς τὴν Ἱεράν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας, ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, καθοριζομένου ὑπὸ τῆς Διαρκούς Ἱεράς Συνόδου. Ἐπισημαίνεται ἐνταῦθα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ μοναδικὴ Ὑπηρεσία καὶ τὸ μοναδικὸν Νομικὸν Πρόσωπον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἐπεχείρησεν αὐτοέλεγχον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν του, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς πλήρους διαλευκάνσεως τοῦ δημιουργηθέντος ζητήματος.

3. Ἀπὸ ἄλλης πλευρᾶς, ἡ κοσμικὴ δικαστικὴ ἐξουσία, ἐξ ἀφορμῆς καταγγελιῶν καὶ σχετικῶν δημοσιευμάτων τοῦ Τύπου, ἤσκησε τὴν γνωστὴν ἤδη ποινικὴν διώξιν κατὰ παντὸς ὑπευθύνου, ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου. Ἡ διαδικασία προβλέπεται νὰ εἶναι χρονικῶς ἢ συνήθης διὰ τὰς περιπτώσεις αὐτὰς καὶ οὐδεὶς γνωρίζει εἰς ποίους ἐνδεχομένως θὰ καταλογισθοῦν ποινικαὶ εὐθύναι.

Ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζει τὴν θλίψιν τῆς, διότι ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ὡς ἄνω γεγονότος, μερὶς τοῦ Τύπου καὶ τινα Μ.Μ.Ε., κατηγόρησαν εἰς τὸ σύνολον τοὺς Ἱεράρχας Αὐτῆς, πρὶν ἢ ἀποφανθῇ εἰδικῶς ἡ δικαιοσύνη. Ἄπαντες οἱ Ἱεράρχαι πιστεύουν καὶ ἐλπίζουν ὅτι ἡ Ἐκκλησία, ἡ πνευματικὴ μήτηρ καὶ τροφὸς τοῦ Ὀρθοδόξου Ἑλληνικοῦ λαοῦ, θὰ τύχῃ ἐφεξῆς καὶ εἰς τὸ μέλλον, εὐπρεπεστέρας καὶ δικαιοτέρας μεταχειρίσεως ἐκ μέρους τοῦ Τύπου καὶ τῶν Μέσων Ἐνημερώσεως τῆς ἑλληνικῆς κοινῆς γνώμης.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱεράς Συνόδου)

Ἱ. Μητρόπολις Κορίνθου

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Παντελεήμων ἐξέδωκε βιβλίον ἐκ 216 σελίδων ὑπὸ τὸν τίτλον «Καζίνο Λουτρακίου, Καζίνα, Καζινοποίηση κ.λπ.» (Κόρινθος 1998). Ὡς σημειοὶ ὁ Σεβασμιώτατος ἐν τῷ Προλόγῳ, σκοπὸς τοῦ βιβλίου εἶναι «νὰ διαφωτίσῃ μὲ ὅσα εἶναι δυνατόν νὰ μαζευτοῦν δημοσιεύματα, ντοκουμέντα καὶ περιστατικὰ πρὶν καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἐντωμεταξύ λειτουργίας του (τοῦ καζίνου),

για να δῆ ὁ καθένας τοὺς ἀγῶνες ποὺ ἡ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία τῆς Κορίνθου ἔκανε, καὶ ὑπερδικαιώθηκαν, ὅλες οἱ προβλέψεις καὶ οἱ ἐπισημάνσεις» (σ. 4).

Εἰς ἐπόμενον τεύχος τῆς «Ἐκκλησίας» θὰ παρουσιασθοῦν μερικαὶ ἐπισημάνσεις, περιεχόμενα ἐν τῷ ἀξιολογώτατῳ αὐτῷ βιβλίῳ, αἱ ὁποῖαι τῇ βοήθειᾳ τῆς χαρακτηριζούσης τὸν λόγον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Παντελεήμονος ρωμαλέας «μονογλωσσίας καὶ ἀνυποκρισίας» (αὐτ.) διευκρίνουν τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐπανιδρύσεως τοῦ Καζίνου Λουτρακίου.

Ε. Δ. Θ.

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἱερᾶ Μητρόπολις Ζιμπάμπουε

Τὴν Κυριακὴ 22α Φεβρουαρίου 1998 ἐνθρονίστηκε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ. Μακάριος Τηλυυρίδης. Ἡ τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεως ἔλαβε χώραν εἰς τὸ Μητροπολιτικὸν Ναὸν Ἁγίας Τριάδος, Χαράρε.

Τὸν νέον Μητροπολίτην ἐνθρόνισαν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Κιτίου κ. Χρυσόστομος καὶ Ἀξώμης κ. Πέτρος. Στὴν ἐνθρόνιση παρέστησαν οἱ Πρόεδροι Ἑλλάδος, Αἰγύπτου, Σερβίας, Βουλγαρίας, ὅπως ἐπίσης οἱ Πρόεδροι τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ Κυπριακῶν ἀδελφοτήτων καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἡ Μητρόπολις Ζιμπάμπουε περιλαμβάνει τὶς χώρες: Μαλάουϊ, Μοζαμβίκη, Ζάμβια, Μποτσουάνα καὶ Ἄγκολα.

Τὸν Σεβ. Ζιμπάμπουε κ. Μακάριο προσφώνησαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Χρυσόστομος, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλλάδος κ. Ἄθαν. Βαλασιδῆς, ὁ ἱερατ. προϊστάμενος τοῦ μητροπολιτικοῦ ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Χαράρε π. Γεώργιος καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος κ. Ἄ. Ἀντωνιάδης.

Στὸν ἐνθρονιστήριον λόγο του ὁ νέος Μητροπολίτης Ζιμπάμπουε κ. Μακάριος τόνισε ἀνάμεσα στ' ἄλλα καὶ τὰ ἑξῆς: «... Ἐνα ἄλλο γνώρισμα τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ἡ οἰκουμενικότητά της. Ἡ ἀποστολὴ της εἰς τὸν σύγχρονον κόσμον, ἕναν κόσμον ὑλιστικόν, ἀντιπνευματικόν, σκοτεινὸν καὶ ἄπιστον. Κι ὁμως ἐπειδὴ ἀκριβῶς ἡ ἀποστολὴ της ἔχει σχέση με τὴν θέωσιν καὶ ἀγιοποίησιν τοῦ ἀνθρώπου καταλαμβάνει ἕναν ρόλο σημαντικόν, πρωτοποριακόν... Αὐτὴ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὑποκειμενικὴ γιατί συσχετίζεται με τὴν ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι φτιάχθηκαν – δημιουργήματα χειροπιαστὰ τοῦ Θεοῦ, ἀνεξάρτητα χρώματος ἢ φυλῆς – καὶ εἶναι ναὸς τοῦ Θεοῦ καὶ κατοικητήριον τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὁμοιώματα δηλ. τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ... Αὐτὴν τὴν παγκοσμότητα τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας καλούμεθα σήμερον νὰ κηρύξωμεν “ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς”. Ἡ πνευματικὴ δίψα τῶν περισσοτέρων λαῶν καὶ φυλῶν τῆς Ἀφρικῆς πρέπει νὰ μᾶς προβληματίζει. Σὲ λίγο εἰσερχόμεθα εἰς τὴν τρίτην χιλιετίαν καὶ ἡ μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ δὲν ἀξιοποιήθηκε σ' ὅλα τὰ παιδιά τοῦ Θεοῦ “ἃ οὐκ ἔστιν ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης”. Εἴμαστε, ἀδελφοί μου, ὑπόλογοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἂν δὲν προσφέρουμε τὸν πολῦτιμον πλοῦτον τῆς Ὁρθοδοξίας μας ὥστε νὰ γνωρίσουν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι τὸ χαρμόσυνον μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Κυρίου μας... Ἀπὸ ἀγάπην ἢ Ἐκκλησία πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐπεκτείνει τὴν ἀποστολικὴν της παράδοσιν καὶ θέλει νὰ περιλάβει μέσα της ὅλα τὰ “ἀπολωλῶτα”. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κάνει ἡ Ἐκκλησία στὴν περίπτωσιν αὐτὴν εἶναι ὅτι ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν της διὰ τὴν μεταμόρφωσιν καὶ τὴν σωτηρίαν τοῦ κόσμου. Ὁ μόνος χώρος μέσα εἰς τὸν ὁποῖον ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ γίνῃ “ἕνα ἐν Χριστῷ” καὶ νὰ ἀπομονωθεῖ εἶναι ἡ Ἐκκλησία ἢ ὁποῖα ἀπὸ τὴ φύσιν της εἶναι ἀποστολικὴ καὶ ἐκφράζει με τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν μοναδικότητά της, τὴν οἰκουμενικὴν, τὴν καθολικὴν, τὴν εὐαγγελικὴν καὶ τὴν παγκόσμια...».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐν Βατικανῷ ἐπραγματοποιήθη προσφάτως ἐπιμορφωτικὴ συνάντησις περίπου 120 ἐκ τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα πέντε ἔτη χειροτονηθέντων ἐπισκόπων (ἐξ ὅλης τῆς Εὐρώπης). Εἰς τῶν κυρίων εισηγητῶν ἦτο ὁ Πρόεδρος τῆς Γερμανικῆς Συνόδου τῶν Ἐπισκόπων Karl Lehmann, ἐπίσκοπος ἐν Mainz.

— Ἡ αὐτοβιογραφία τοῦ Προέδρου τῆς ἐν Βατικανῷ Ἐπιτροπῆς Πίστεως διαπρεποῦς Καρδινάλιου Joseph Ratzinger ἐξεδόθη πρό τινων ἡμερῶν καὶ ἐν γερμανικῇ γλώσσῃ ὑπὸ τὸν τίτλον «Aus meinem Leben - Erinnerungen (Stuttgart 1998).

— Ὁ διακεκριμένος Γάλλος Ὁρθόδοξος Θεολόγος Olivier Clement συνέταξε τὰ κείμενα, τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ τρέχον ἔτος θὰ χρησιμοποιηθοῦν κατὰ τὴν καθιερωμένην τελετὴν «Δρόμοι τοῦ Σταυροῦ», ἡ ὁποία τὴν Μ. Παρασκευὴν τελεῖται εἰς τὸ Κολοσσαῖον Ρώμης, προεξάρχοντος τοῦ Πάπα.

— Ἐπὶ τῆ συμπληρώσει 70 ἐτῶν ἀπὸ τῆς γεννήσεως καὶ 30 ἐτῶν ἀπὸ τῆς εἰς ἐπίσκοπον χειροτονίας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Μονάχου καὶ Προέδρου τῆς Freisinger Bischofskonferenz Καρδινάλιου Friedrich Wetter ὁ γερμανικὸς ρωμαιοκαθολικὸς Τύπος ἐξῆρε τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ. Οὗτος διετέλεσε Καθηγητῆς τῆς Δογματικῆς καὶ τῆς Fundamentaltheologie καὶ ἐπίσκοπος ἐν Spreyer. Ὡς ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Μονάχου διακρίνεται διὰ τὸ ποικιλοτρόπον ἔργον του ἐν τῇ μεγίστῃ τῶν ἐπισκοπῶν τῆς Βαυαρίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν πλέον τῶν 2 ἑκατομμυρίων πιστῶν διὰ τὸν ἀγῶνα του ὑπὲρ τῶν θεμελιωδῶν ἀξιῶν διὰ τὴν ἐνεργὸν συμμετοχὴν του εἰς συλλαλητήρια πιστῶν ἐνώπιον ὁδοφραγμάτων πρὸς καταπολέμησιν ἀντιχριστιανικῶν καὶ ἀντιεκκλησιαστικῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἀρχῶν διὰ τὰς προσπαθείας του πρὸς περιορισμὸν τῆς ἐλλείψεως ἱερέων καὶ τῶν ἀποσκιστῆσεων ἐκ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸ ὅτι συνεχίζει νὰ σιγματίζει τὴν νομοθετικὴν κάλυψιν τῶν ἐκτροπῶν κ.λπ.

— Παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας αἰτήσεις Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων ἢ γυναικείων ὁργανώσεων περὶ τῆς ἐν τῇ Ρωμαιοκαθολικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀναβιώσεως τοῦ παλαιοχριστιανικοῦ καὶ βυζαντινοῦ θεσμοῦ τῶν κεχειροτονημένων διακόνων γυναικῶν, τὸ Βατικανὸν ἀρνείται νὰ ικανοποιήσῃ τὸ αἶτημα. Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐν Βατικανῷ Ἐπιτροπῆς Κλήρου Καρδινάλιος Dario Castrillon - Hoyos, παρουσιάζων πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τὰς νέας διατάξεις περὶ τῶν διακόνων, εἶπεν, ὅτι ὑπῆρχον ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ διακόνισσαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν δὲν ὑπάρχει ἀποχρῶν λόγος περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἰσχυοῦσης ἐκκλησιαστικῆς πράξεως.

— Οἱ ἐπίσκοποι τῆς Ἰταλίας προσφάτως ἐπεσήμαναν, ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἰταλίας εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Ἐνωσιν δημιουργεῖ τὸν κίνδυνον τῆς «Εὐρω-πωχείας», δηλ. τῆς σημαντικῆς αὐξήσεως ἐν Ἰταλίᾳ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πτωχῶν καὶ τῶν ἀνέργων. Ὁ Πρόεδρος τῆς Ὁργανώσεως Caritas ἐπίσκοπος Benito Cacci ἐτόνισεν, ὅτι ἡ ἰταλικὴ κυβέρνησις δεόν νὰ λάβῃ μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῶν «κοινωνικῶν καταστάσεων ἀνάγκης». «Ἐλπίζομεν, — εἶπε — διὰ μίαν ἀναθεώρησιν τῆς κοινωνικῆς καὶ ἐργατικῆς πολιτικῆς, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ δεκνύῃ μεγαλυτέραν εὐαισθησίαν διὰ τὰ προβλήματα τῶν ἀνέργων»

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου «Cor Unum» ἀρχιεπίσκοπος Paul Josef Cordes προέτρεψε τοὺς ἐπισκόπους τῆς Κολομβίας νὰ ἐργάζωνται πρὸς

ἐπικράτησιν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς δικαιοσύνης ἐν τῇ χώρᾳ τῶν καὶ πρὸς καταπολέμησιν τῶν ἀδίκων κοινωνικῶν δομῶν.

— Ὁ Πρόεδρος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου διὰ τὸν Διαθρησκειακὸν Διάλογον καρδινάλιος Francis Arinze, ἀναφερόμενος εἰς τοὺς ἑορτασμοὺς τοῦ ἔτους 2000, ἐτόνισεν, ὅτι οἱ Χριστιανοὶ πρέπει νὰ ἀναπτύξουν οὐ μόνον τὸν διεκκλησιαστικόν, ἀλλὰ καὶ τὸν διαθρησκειακὸν διάλογον, ἰδίως τὰς συνομιλίαις μετὰ τῶν Ἰουδαίων, τῶν Μουσουλμάνων, τῶν Βουδδιστῶν καὶ τῶν ὁπαδῶν ἄλλων παραδεδομένων Ἐκκλησιῶν. Οἱ Χριστιανοί, ὡς ἀποτελοῦντες μόνον τὸ ἐν τρίτον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς γῆς, πρέπει νὰ ἐπιζητοῦν ἐπαφὴν μετὰ πάντων τῶν ἀνθρώπων. Ὁ διάλογος μετὰ τῶν Θρησκειῶν δύναται νὰ ὑποβοηθήσῃ τὴν ἀρμονικὴν συμβίωσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ, νὰ μειώσῃ τὰς συγκρούσεις καὶ τὰς ἐν ὀνόματι τῆς Θρησκείας πράξεις βίας. Ἐν τούτοις εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ διαθρησκειακὸς διάλογος δὲν πρέπει νὰ ἀντιτίθεται εἰς τὸ κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου.

Ε. Δ. Θ.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Τὸ ἐν Βιέννῃ Ἴδρυμα «Pro Oriente» προσεκάλεσεν εἰς τὴν αὐστριακὴν πρωτεύουσιν τὸν ἱερομόναχον Parion Alfejew, ἡγετικὸν στέλεχος τοῦ Τμήματος Ἐξωτερικῶν Σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας, ἵνα οὔτος ὁμιλήσῃ, περὶ τῶν προβλημάτων καὶ τῶν προοπτικῶν τῆς ἐν Ρωσίᾳ θεολογικῆς μορφώσεως.

Τὰ προβλήματα τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν τομέα τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἱερέων καὶ τῶν θεολόγων συνεζητήθησαν ἐπίσης ἐν Μόσχᾳ, ὅταν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βιέννης (καὶ νῦν Καρδινάλιος) Dr. Christoph Schonborn καὶ ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Ἰδρυματος «Pro Oriente» ἐπραγματοποίησαν ἐπίσκεψιν εἰς τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας. Τότε συνεφωνήθη ἀνταλλαγὴ σπουδαστῶν καὶ ἐπιστημόνων μετὰ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς ΡΚαθολικῆς Ἐκκλησίας τῆς Αὐστρίας.

— Ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία ἔλαβεν ἐπίσημον θέσιν ἐναντι τῆς Παπικῆς Οἰκουμενικῆς Ἐγκυκλίου «Ut unum sint». Ἡ θέσις αὕτη ἐδημοσιεύθη ὑπὸ τὸν τίτλον: May They All Be One. A Response of the House of Bishops of the Church of England to Ut unum sint. Church House Publishing, London 1997. Οἱ Ἀγγλικανοὶ ἐπίσκοποι περιορίζονται κυρίως εἰς τὸ νὰ ἐπισημάνουν τὰ σημεῖα τῆς συμφωνίας καὶ τῶν διαφορῶν μετὰ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸ ζήτημα τοῦ Πρωτείου, οὗτοι δὲν ἀντιτίθενται «εἰς τὴν ἀρχὴν καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν ἐνὸς προσωπικοῦ λειτουργήματος ἐπὶ παγκοσμίου ἐπιπέδου ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἐνότητος», ἀλλ' ἀποκρούουν τὴν ρωμαιοκαθολικὴν ἀντίληψιν περὶ τοῦ ἐξουσιαστικοῦ πρωτείου δικαιοδοσίας.

Ε. Δ. Θ.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Θεοδώρου Ἰ. Ψαριώτου, **ΧΡΗΣΤΕΣ Ἡ ΚΑΤΑΧΡΑΣΤΕΣ;** (Ἐκκλησία καὶ φυσικὸ περιβάλλον), Ἐκδόσεις Ἀποστ. Διακονίας, Ἀθήνα 1996, σελ. 262.

[Ἔχω τύψεις πολὺ συχνά, διότι (λόγῳ τοῦ ματιοῦ μου καὶ τοῦ φόβου στὸ Πανεπιστήμιο) δὲν μπορῶ ν' ἀνταποκριθῶ, ὅπως καὶ ὅσο θὰ ἤθελα, στὴν ἀγάπη καὶ στὴν τιμὴ ποῦ μου δείχνουν πολλοὶ συγγραφεῖς στέλλοντάς μου τὰ βιβλία τους γιὰ κριτικὴ παρουσίαση. Στὸ μέτρο τοῦ δυνατοῦ καὶ ἀπὸ τὸ ὑστέρημα τοῦ χρόνου, προσπαθῶ, ἔστω καὶ καθυστερημένα, νὰ «καθησυχάζω» αὐτὲς τίς τύψεις. Ἄς μὲ κατανοήσουν καὶ ἄς μὲ συγχωρήσουν οἱ φίλοι, ποῦ δὲν βλέπουν ἐδῶ κριτικὲς γιὰ τὰ βιβλία τους].

Ὁ καθηγητὴς καὶ βετεράνος γεωπόνος κ. Θεόδωρος Ἰ. Ψαριώτης, ποῦ δίδαξε χρόνια γεωπονία σὲ ιερατικὲς - ἐκκλησιαστικὲς Σχολὲς (σήμερα, μαθητὲς του ἔχουν γίνῃ Καθηγηταὶ Πανεπιστημίου καὶ τὸν θυμούνται μ' εὐγνωμοσύνη καὶ σεβασμό), γράφει, χρόνια τώρα, σὲ πολλὰ περιοδικὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαρχίας, ἄρθρα γεωπονικὰ ποικίλου ἐνδιαφέροντος. Κάποια στιγμή, βλέποντας τίς φοβερὲς γνώσεις του σὲ θέματα οἰκολογικοῦ ἐνδιαφέροντος, τοῦ ὑπέδειξα νὰ συλλέξει τὰ οἰκολογικὰ αὐτὰ ἄρθρα καὶ νὰ τὰ ἐκδώσει σ' ἓνα τόμο. Καὶ ἰδοὺ «ὁ καρπὸς τῆς ὑπακοῆς», ὅπως λένε τὰ «Γεροντικά»: ἔνα βιβλίο μὲ τίς θέσεις τῆς Γεωπονίας, ἀλλὰ καὶ μὲ τίς ἀνάλογες θέσεις τῶν Πατέρων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Συγγραφέων ἐπάνω στὰ τόσο κρίσιμα γιὰ τὴν ἐποχὴ μας οἰκολογικὰ θέματα!

Ὁ σ. ξαναεἶδε τὰ ἄρθρα - μελετήματα, τὰ κατέταξε σὲ ἑφτὰ ἐνόητες καὶ τὰ προσφέρει σὲ μιὰ κομψὴ ἔκδοση, γιὰ τὴν ὁποία καὶ ἀξίζουν συγχαρητήρια στὴν Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ὁ σ. βλέπει τὸ Περιβάλλον μὲ τὰ μάτια τῶν Προφητῶν, τῶν ἁγίων Πατέρων καὶ τῶν Γερόντων, τῶν ἀγιολογικῶν κειμένων καὶ τῶν ὑμνολογικῶν, ὅπως τὰ συναντοῦμε στὰ Μηναῖα καὶ στ' ἄλλα λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας κ.λπ., μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ γνώση. Σκύβει μὲ στοργὴ πάνω στὴν κτίση τοῦ Θεοῦ καὶ θαυμάζει τὸν Ποιητὴ καὶ Κτίστη. Μᾶς διδάσκει πῶς νὰ συμπαθοῦμε τὸν κόσμο τῆς Κτίσεως, εἴτε εἶναι φυτὰ εἴτε εἶναι ζῶα, γιὰ νὰ εἴμαστε χρῆστες καὶ ὄχι καταχραστὲς τῆς φύσεως.

Εἶν' ἓνα βιβλίο ποῦ διδάσκει μὲ τὸν ὀρθὸ τρόπο τὴ στάση μας ἀπέναντι στὸ φυσικὸ περιβάλλον καὶ στὰ πολλαπλὰ προβλήματα οἰκολογίας. Ἐνα βιβλίο ποῦ βοηθᾷ καὶ τοὺς δασκάλους τῶν οἰκολογικῶν θεμάτων ν' ἀντιμετωπίζουν μὲ σύγχρονη προβληματικὴ ὅλα «τ' ἀγκάθια» τοῦ ταλαιπωροῦμένου φυσικοῦ

περιβάλλοντος, ἰδίως ἀπὸ τὴν ἀποψη τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῶν Ἁγίων τῆς. Εἶναι συγκλονιστικοῦ ἐνδιαφέροντος τὸ Ζ' κεφάλαιο τοῦ βιβλίου, ὅπου περιέχονται οἱ προβληματισμοὶ καὶ οἱ προτάσεις τοῦ σ. γιὰ τὴν περιβαλλοντικὴ ἀγωγή, σὲ σχέση καὶ μὲ τὴν ἀνακαίνιση - ἀνακαίνωση τοῦ ἀνθρώπου. Εὐγε στὸν ἀκάματο ἐρευνητὴ καὶ φίλο τῶν Ἀκολουθιῶν τῆς Ἐκκλησίας κ. Θ. Ἰ. Ψαριώτη!

Π. Β. ΠΑΣΧΟΣ

Ἰερομονάχου Εὐσεβίου **Βίττη, Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΟΥ ΚΙ ΕΓΩ**, ἐκδ. «Ὁρθόδοξος Κυψέλλη», Θεσσαλονίκη χ.ε., σσ. 368.

«Ἡ διαπίστωση τῆς ἐλλείψεως γνήσιας καὶ συνειδητῆς ἐκκλησιαστικότητος τῶν περισσοτέρων χριστιανῶν μας», ὁδήγησαν τὸν δόκιμο κάλαμο τοῦ π. Εὐσεβίου στὴ συγγραφὴ τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ποῦ ἐγίνε «σιγὰ σιγὰ ἐδῶ καὶ χρόνια», ὡς ἀντίδραση στὴν καταλυτικὴ ἐπίδραση ποῦ ἀσκεῖ ἡ ἀυξανόμενη ἐκκοσμίκευση καὶ ὑλιστικὴ ἀντίληψη τῆς ζωῆς. Γιατί, ὅπως εὐστοχα διαπιστώνει ἤδη στὸ Προλογικὸ σημείωμα, πολλοὶ χριστιανοί, συμβατικὰ καὶ τυπικὰ ὀρθόδοξοι, «δὲν ξέρουν τί σημαίνει ἡ ιδιότητα τοῦ μέλους τῆς Ἐκκλησίας, ... οὔτε τί σημαίνει νὰ ἀποτελοῦν μέλη τῆς καὶ ταυτόχρονα μέλη Χριστοῦ, Σῶμα τιμωτάτο τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ αὐτή».

Τὸ ἔργο, στὴν οὐσία, ἀποτελεῖ μιὰ ἐκλαϊκευμένη Ἐκκλησιολογία, Χριστολογία καὶ Σωτηριολογία, δοσμένες μὲ ἐξόχως κατανοητὸ τρόπο. Ἐτσι, σὲ ἔντεκα συνολικὰ ἐνόητες, ἐξετάζονται καὶ ἀναλύονται τὰ σημαντικότερα ἀπὸ τὰ θέματα, κάτω ἀπὸ τοὺς ἐξῆς τίτλους: Μπροστὰ στὴν Ἐκκλησία μου - Σῶμα Χριστοῦ - Ὁ Χριστὸς Κεφαλὴ τοῦ Σώματος - Μέλος τοῦ Σώματος τοῦ Χριστοῦ - Πρὸς κάποιες μυστικότερες προσβάσεις - Ἡ «ἀποκαραδοκία» ἢ ἡ μεγάλη προσμονὴ τῆς κτίσεως - Μέλος Χριστοῦ. Χάρισμα πῶς μεγάλο καὶ ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα - Μέλος Χριστοῦ, ἀλλὰ μὲ ὑψηλὴ χαρισματικῶν καταστάσεων; - Γνωρίζω τὴν κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας μου; - Ὁ Μεσσίας τῆς Π. Διαθήκης, ὁ Χριστὸς τῆς Κ. Διαθήκης - Τὸ τριπλὸ ἔργο τοῦ Κυρίου.

Σὲ μιὰ περίοδο κατὰ τὴν ὁποία ἡ ἀγνοία, ἡ προκατάληψη, ἡ ἡμιμάθεια καὶ ἡ ἀδιαφορία τῶν χριστιανῶν ἔχουν μεταβάλει πολλοὺς μόνο σὲ κατ' ὄνομα μέλη τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, βιβλία σὰν αὐτὸ τοῦ π. Εὐσεβίου ἀποτελοῦν πολὺτιμο ἐγχειρίδιο στὰ χέρια τῶν ὀρθόδοξων καὶ ἰδιαίτερα τῶν κληρικῶν, τῶν θεολόγων, τῶν κατηχητῶν καὶ τῶν δασκάλων.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Π. ΛΕΚΚΟΣ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΣΥΣΤΑΣΕΩΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΑΡΥΣΤΙΑΣ ΚΑΙ ΣΚΥΡΟΥ ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΥΜΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τῆς Μίας Ὁμοουσίου καὶ Ἀδιαιρέτου Τριάδος.

Ταῖς πρεσβείαις τῆς Παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας.

Τῇ σεπτῇ εὐλογίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ καὶ

Τῇ ἀποστολικῇ φωνῇ ὑπακούουσαι, τῇ διακελευούσῃ ὅπως πάντα εὐσημῶν καὶ κατὰ τάξιν γίνωνται, τοῖς θείοις Κανόσι τῆς Ἁγιωτάτης ἡμῶν Ἐκκλησίας στοιχοῦσαι, τῇ ἱερωτάτῃ ὀρθοδόξῳ μοναστικῇ παραδόσει ἐπόμεναι, τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τυποῦμεν καὶ ὑποβάλλομεν εὐσεβάστως εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην ἡμῶν κ.κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ἐξαιτούμεναι υἱκῶς τὴν σεπτὴν ἔγκρισιν καὶ τὰς Πατρικὰς Αὐτοῦ εὐχὰς ἐπὶ τῇ ἐφαρμογῇ τῶν θεοπισθέντων, παρακαλοῦσαι δὲ διὰ τὴν περαιτέρω διαδικασίαν πρὸς δημοσίευσιν τούτου εἰς τὴν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὡς ἔπεται:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἄρθρον 1

Ἰδρυσις - Σύστασις

Α. Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Κύμης λειτουργοῦσα ὡς ἀνδρῶνα Μονὴ ἀπὸ τοῦ 16ου αἰῶνος, μετετράπη εἰς Γυναικεῖαν Κοινοβιακὴν Μονὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 270/1977 Προεδρικοῦ Διατάγματος (Φ.Ε.Κ. Α 250/6.7.1977).

Β. Ἡ Ἱ. Μονὴ ἀποτελεῖ Ν.Π.Δ.Δ. συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἀρθροῦ 1, παράγραφος 4, τοῦ Ν. 590/1977. Τελεῖ δὲ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐποπτεῖαν καὶ κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου.

Ἄρθρον 2

Σκοπὸς

Σκοπὸς τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι ἡ ἐν Χριστῷ τελείωσις, ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι κοινωνία τῶν ἀδελφῶν, ἡ ἀδιάλειπτος προσευχὴ καὶ λατρεία τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ, συμφώνως πρὸς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις, ὡς παρε-

δόθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων εἰς τοὺς θεοπνεύστους καὶ αἰώνιους κύρους Μοναστικούς Κανονισμούς καὶ ὡς κατωχρώθησαν Ἐκκλησιαστικῶς ὑπὸ τῶν Ἁγίων Οἰκουμενικῶν καὶ Τοπικῶν Συνόδων μὲ τοὺς Ἱεροὺς καὶ ἀμεταθέτους Κανόνας τῶν κατ' ἐμπνευσιν καὶ ἐπιστάσιαν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Ἄρθρον 3

Κανονικαὶ Δικαιοδοσίαι Μητροπολίτου

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ὡς μέλος τοῦ καθόλου σώματος τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας λειτουργεῖ ὑπὸ τὴν πνευματικὴν ἐπισκοπὴν, τὴν πατρικὴν προστασίαν καὶ κανονικὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου, μέσῳ τοῦ ὁποῦ διαφυλάσσεται ζῶν καὶ ἐνεργῆς ὁ σύνδεσμος τῆς ἀδελφότητος πρὸς τὸ σῶμα τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀμείωτος θὰ διατηρῆται ὑπὸ τε τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς ἡ προσοχὴ πρὸς διαφύλαξιν καὶ ἐκπλήρωσιν τοῦ πρὸς αὐτὸν ὀφειλόμενου υἱκοῦ σεβασμοῦ καὶ τῶν ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὀριζομένων ὑποχρεώσεων ἐκάστης Ἱ. Μονῆς πρὸς τὸν κυρίαρχον ταύτης Ἐπίσκοπον.

Α. Ὁ Ἐπίσκοπος ὡς εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ ἀποτελεῖ τὸ σημεῖον ἐνότητος τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως καὶ μνημονεύεται ἐν πάσαις ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις τῆς Ἱ. Μονῆς κατὰ τὰς τυπικὰς διατάξεις τῆς Ἐκκλησίας.

Β. Ἐποπτεῖ πατρικῶς καὶ προστατευτικῶς τὴν ἐν γένει πνευματικὴν ζωὴν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Μονῆς, παρακολουθεῖ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν Ἱ. Κανόνων καὶ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ μεριμνᾷ διὰ τὴν διαφύλαξιν τῆς ἱερότητος τῶν ἐγκυριασμάτων τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ. Ἐγκρίνει τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης, χειροθετεῖ καὶ ἐγκαθιδρύει δι' εἰδικῆς ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς αὐτήν. Ἐγκρίνει τὴν ἐκλογὴν τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Δ. Παρέχει τὴν κανονικὴν ἔγκρισιν καὶ εὐλογίαν αὐτοῦ διὰ τὴν κουράν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου προτεινομένων ἀδελφῶν καὶ τελεῖ τὰς χειροθεσίας.

Ε. Μεριμνᾷ διὰ τὰς λατρευτικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ διορίζει τὸν πνευματικὸν αὐτῆς κατόπιν

προτάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ὡς καὶ τὸν Ἐφημέριον αὐτῆς.

ΣΤ. Ἐγκρίνει τὰς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀποφασιζομένης ἐκάστοτε τροποποιήσεις ἢ συμπληρώσεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

Ζ. Ἐλέγχει τὴν νομιμότητα τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ἐγκρίνει πάσας τὰς πράξεις τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τὸν ἐτήσιον Προϋπολογισμόν καὶ Ἀπολογισμόν Ἐσόδων - Ἐξόδων.

Η. Χορηγεῖ ἔγγραφον ἢ προφορικὴν ἄδειαν ἀπουσίας τῆς Ἡγουμένης καὶ ἐγκρίνει τὴν ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης χορηγομένην εἰς τὰς ἀδελφὰς ἄδειαν ἀπουσίας.

Θ. Προτάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀσκει τὸν ὑπὸ τῶν Ἱ. Κανόνων πειθαρχικὸν ἔλεγχον εἰς τὰς τυχὸν παρεκτρεπομένας Μοναχάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Ἄρθρον 4

Διοικήσεις

Ὅργανα Διοικήσεως τῆς Ἱερᾶς Μονῆς εἶναι:

Α. Ἡ Ἡγουμένη, Β. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, Γ. Ἡ Σύναξις τῆς ἀδελφότητος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἄρθρον 5

ΗΓΟΥΜΕΝΗ

Καθήκοντα - Δικαιοδοσίαι

Α. Ἡ Ἡγουμένη ἐπέχει «τὸ τοῦ Χριστοῦ πρόσωπον» ἐν τῇ ἀδελφότητι, «ιερουργοῦσα τῷ Θεῷ τὴν τῶν πειθομένων αὐτῇ σωτηρίαν»¹. Ὡς πνευματικὴ μήτηρ ἐπιβλέπει ἀγρύπνῳ ὄμματι καὶ ἐποπτεύει τὴν ζωὴν τῶν ἀδελφῶν ἐν βαθείᾳ ἐπιγνώσει τῶν ἐαυτῆς καθηκόντων, διακονεῖ ἐν ταπεινοφροσύνῃ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν καὶ ἐπιμελεῖται ἐν φόβῳ Θεοῦ τὴν εὐόδωσιν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς ἀδελφότητος.

Β. Στηρίζει, νουθετεῖ καὶ καθοδηγεῖ διὰ λόγου καὶ ἔργου, προλαμβάνει πᾶσαν ἐκτροπὴν ἡσυχῶς καὶ μετὰ πραότητος, ἀνέχεται «μακροθύμως τῶν ἐξ ἀπειρίας ἐλλιμπανόντων τι τῶν καθηκόντων»², ἐλέγχει μετὰ διακρίσεως, ἐπιτιμᾷ μετὰ συμμετρίας, «συναθλοῖ τοῖς ἰσχυροῖς, τῶν ἀδυνάτων βασιτάζει τὰ ἀσθενήματα καὶ πάντα ποιεῖ καὶ λέγει πρὸς καταρτισμόν τῶν συνόντων»³, ὑπογραμμὸς ἀκριβῆς τοῖς πᾶσι γενομένη. Ρυθμίζει τὴν ἐν φόβῳ Θεοῦ ἐγκαταβίωσιν τῶν ἀδελφῶν, ἐπισκοποῦσα κατὰ περίπτωσιν τὴν ἐκάστης χρεῖαν καὶ διαβαστάζει «τὸ κατ' ἀλήθειαν ἀσθενούν μέλος εἴτε ψυχικῶς εἴτε σωματικῶς μετ' ἀγάπης καὶ τῆς μητρὶ πρεπούσης εὐνοίας»⁴.

Γ. Συγκαλεῖ πρὸς πνευματικὴν οἰκοδομὴν τὴν Σύναξιν τῆς ἀδελφότητος εἰς τακτὰ χρονικὰ δια-

στήματα, ὀριζόμενα ὑπ' αὐτῆς.

Δ. Ἀποσκοποῦσα εἰς τὸ πνευματικὸν συμφέρον τῶν ἀδελφῶν, τὴν εὐταξίαν καὶ ἰσορροπίαν τοῦ Κοινοβίου, κατανέμει ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου πᾶσαν τῆς ἀδελφότητος τὴν διακονίαν «καθ' ὃ ἐκάστη ἐπιτηδεῖως ἔχει»⁵.

Ε. Προϊσταται τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, τῶν Ἱ. Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς Τραπέζης. Πρωτοστατεῖ εἰς τὰς ἀγρυπνίας, τὴν νηστεῖαν καὶ πᾶσαν σωματικὴν ἀσκήσιν μετὰ ταπεινοφροσύνης καὶ κύρους μηδὲν ἐπιτρέπουσα τὸ ἀλλοιοῦν τοὺς Ἱ. Ἐκκλησιαστικούς Κανόνας, τοὺς Κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ τὰς ἐπιταγὰς τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

ΣΤ. Ὀρίζει κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μίαν ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἵνα ἀναπληροῖ αὐτὴν ὡς ἄσθενειαν σώματος ἢ ἀποδημίας ἀνάγκη ἢ κατὰ τινα ἄλλην περίστασιν χωρίζεται τῆς ἀδελφότητος, ἵνα μὴ «δημοκρατικόν τι σχῆμα μεταλαμβάνει τὴν ἀδελφότητα ἐπὶ διαλύσει τοῦ Κανόνος καὶ τῆς παραδεδομένης εὐταξίας»⁶.

Ζ. Συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον εἰς συνεδρίαν καὶ τὴν ὀλομέλειαν τῆς ἀδελφότητος εἰς Σύναξιν καὶ προεδρεύει αὐτῶν. Εἰς περίπτωσιν ὑποδικίας αὐτῆς ἢ παρατεταμένης ἀσθενείας ἢ ἀπουσίας ἐκ τῆς Μονῆς προεδρεύει ἢ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα τῆς κουράς, κωλυομένης δὲ ταύτης ἢ ἐπομένη.

Η. Ὀρίζει τὸν κανόνα προσευχῆς καὶ τὰ πρὸς μελέτην πατερικὰ κείμενα ἀναλόγως τῆς πνευματικῆς καταστάσεως ἐκάστης ἀδελφῆς. Ἐξελέγχει ἀγρύπνῳ ὄμματι πᾶσαν τὴν διακονίαν καὶ ὅλην τὴν ἐνασχόλησιν τῆς ἀδελφῆς ἐν τῷ κελλίῳ, ὡς καὶ τὴν ἰδιωτικὴν αὐτῆς ἀλληλογραφίαν. Ἀποφασίζει τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῆς εἰς ἰατρόν, ὀρίζει κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μίαν τῶν ἀδελφῶν ὅπως συνοδεύσῃ αὐτήν.

Θ. Παρέχει εἰς τὰς ἀδελφὰς ὀλιγοήμερον ἄδειαν ἀπουσίας ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς λόγῳ διακονίας, ἢ ἔνεκα ἀσθενείας ἢ ὡς ἄσθενεῖται τοῦτο ἐπιβεβλημένον διὰ τινα ἀνάγκη τῇ ἐγκρίσει τοῦ οἴκειου Μητροπολίτου.

Ι. Προτείνει εἰς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τὴν πρόσληψιν ἢ τὴν ἀποβολὴν τῶν δοκίμων, τὴν κούραν τῶν κατηρητισμένων περὶ τὴν μοναχικὴν πολιτείαν ἀδελφῶν ὡς καὶ τὴν Μεγαλοσχημίαν τῶν πνευματικῶς ὠρίμων Ρασσοφόρων.

ΙΑ. Δέχεται τοὺς ἐπισκέπτας τῆς Ἱ. Μονῆς, τοὺς συγγενεῖς τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀποφασίζει τὰ τῆς φιλοξενίας, ἀναθέτουσα τὴν φροντίδα εἰς τὴν ὑπεύθυνον τοῦ διακονήματος τούτου ἀδελφῆν.

ΙΒ. Ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἱ. Μονὴν ἐνώπιον πάσης Ἐκκλησιαστικῆς, Διοικητικῆς, Δικαστικῆς, Δημοτικῆς, Κοινοτικῆς ὡς καὶ πάσης Ἀρχῆς καὶ παντὸς Ὁργανισμοῦ καὶ ἐν γένει φυσικοῦ καὶ νομικοῦ

προσώπου Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου. Κωλυομένη δὲ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀναπληροῦται ὑπὸ ἀδελφῆς ὀριζομένης ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρινομένης τῆς ἀναπληρώσεως ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΙΓ. Ὑπογράφει πάντα τὰ ἔγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς, τὰ πρακτικά, τὰ διπλότυπα εἰσπράξεως καὶ πληρωμῶν, τὰς συμβάσεις κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ΙΔ. Ἡ Ἡγουμένη καλεῖται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν διὰ τῆς ὀσιακῆς προσωνομίας «Γερόντισσα», αἱ δὲ ἀδελφαὶ μεταξύ των «Ἀδελφῆ» μετὰ τοῦ ὀνόματος αὐτῆς.

ΙΕ. Ἐν κατακλείδι, ὡς ἀπὸ Θεοῦ λαβοῦσα τὴν διακονίαν, ἔχει τὴν ἀπόλυτον πνευματικὴν ἐξουσίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἱεράν ὑποχρέωσιν ὅπως «ἀναμφίλεκτον ἀπαιτεῖ τὴν ὑπακοήν»⁷ τῶν μοναχῶν, ὑποδεικνύουσα μετὰ πραότητος ἀλλὰ καὶ ἐλέγχουσα μετὰ κύρους καὶ ἀκριβείας πρὸς διόρθωσιν καὶ πνευματικὴν τελείωσιν τῶν ἀδελφῶν. Συνεπῶς δὲν εἶναι ὑπερβολή, ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἡ ἐξουσία τῆς Ἡγουμένης ἐν τῇ Μονῇ εἶναι τοιαύτη, οἷα τοῦ Ἐπισκόπου ἐν τῇ Ἐπισκοπῇ.

Ἄρθρον 6

Ἐκλογὴ Ἡγουμένης

Α. Ἐὰν κενωθῇ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἡ θέσις τῆς Ἡγουμένης, ἀναλαμβάνει ὡς τοποτηρήτρια ἀμέσως καὶ αὐτοδικαίως ἡ ἀρχαιότερα ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου. Αὕτη συγκαλεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον καὶ ἀναφέρει γραπτῶς ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην τὴν χηρείαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης, ὡς καὶ τὴν πρὸς ἀνάδειξιν διαδόχου ἡμέραν διεξαγωγῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἡγουμένης, ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κενώσεως τῆς θέσεως.

Β. Ἐκλέξιμοι διὰ τὸ διακόνημα τῆς Ἡγουμένης τυγχάνουσιν αἱ ἀδελφαὶ αἱ ἔχουσαι μοναχικὴν κουράν καὶ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς (Ρασοφόροι καὶ Μεγαλόσχημοι) αἱ ἔχουσαι μόνιμον καὶ συνεχῆ ἐγκαταβίωσιν εἰς αὐτὴν τουλάχιστον 10 ἐτῶν καὶ ἡλικίαν ἄνω τῶν 30 ἐτῶν. Δέον ὅπως αὗται διακρίνονται διὰ τὸ ἀκέραιον τοῦ χαρακτῆρος, τὴν ἀδιάσειστον προσήλωσιν εἰς τὰ Μοναχικὰ ἰδεώδη, τὸ ἀκραιφνὲς ὀρθόδοξον φρόνημα, τὰς διοικητικὰς ἰκανότητας καὶ τὸ χάρισμα τοῦ ποιμαίνειν ψυχὰς καὶ ἰατρεύειν πάθη. Πρὸς τούτοις δὲ νὰ ἔχωσι τὴν Ἑλληνικὴν Ἱθαγένειαν, Ἐκκλησιαστικὴν παιδείαν καὶ βαθεῖαν γνῶσιν τῶν δογμάτων τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεως καὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Κανόνων.

Γ. Δικαίωμα ψήφου ἔχουσιν ἅπασαι αἱ ἀδελφαί, αἱ ἐγγεγραμμέναι εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς (Ρασοφόροι - Μεγαλόσχημοι) ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς κουράς αὐτῶν.

Δ. Ἡ ὀλομέλεια τῆς ἀδελφότητος συνερχομένη πρὸς ἀνάδειξιν Ἡγουμένης εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 3/4 τῶν μελῶν αὐτῆς. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω ἀπαρτίας ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται μετὰ τριήμερον παρόντων τοῦ ἡμίσεος τῶν μελῶν +1. Οὐδὲν ἄλλο πρόσωπον παρίσταται κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης.

Ε. Χρὴ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον μετὰ δύο μελῶν τῆς ἀδελφότητος, τοῦ ἀρχαιότερου καὶ νεωτέρου τῆ τάξει. Χρὴ δὲ Γραμματέως ἐκτελεῖ ἐν τῶν μελῶν τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς, ὀριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ΣΤ. Τῆς ὀρισθείσης ἡμέρας τῆς ἐκλογῆς αἱ ἀδελφαὶ λαμβάνουν γνῶσιν δι' ἀνακοινώσεως τοιχοκολλουμένης, ἀλλὰ καὶ ἐνυπογράφως πέντε ἡμέρας τουλάχιστον ἐνωρίτερον. Ἡ ἐκλογὴ διενεργεῖται μετὰ τὴν Θ. Λειτουργίαν ἐν τῷ Καθολικῷ, προηγεῖται δὲ ταύτης τριήμερος νηστεία καὶ ἐκτενὴς προσευχὴ ὄλων τῶν ἀδελφῶν. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας παραμένουν ἐν τῷ Ναῷ μόνον αἱ ἔχουσαι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν ἀδελφαὶ καὶ ἄρχεται ἡ ἐκλογὴ ἐνώπιον τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ζ. Ἐκάστη ψηφοφόρος προσερχομένη ἱεραρχικῶς – ἀρχομένων ἀπὸ τῶν νεωτέρων – λαμβάνει ἀπὸ τὴν Ἐφορευτικὴν Ἐπιτροπὴν ἐσφραγισμένον ψηφοδέλτιον ἀναγράφον τὰ ὀνόματα τῶν ἐκλογίμων καὶ ἀποσυρομένη σημειοῖ διὰ σταυροῦ τὸ ὄνομα τῆς ἀδελφῆς, ἣν κρίνει κατάλληλον διὰ τὸ διακόνημα τῆς Ἡγουμένης, ρίπτει τὸ ψηφοδέλτιον ἐντὸς ἐσφραγισμένου ψηφοδόχου ἐνώπιον τῆς ἀδελφότητος καὶ ὑπογράφει εἰς τὸν ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς καταρτισθέντα κατάλογον τῶν ἐκλογέων. Ἐὰν εὐρεθῇ ψηφοδέλτιον εἰς ὃ σημειοῦται πλεῖονα τοῦ ἐνὸς ὀνόματα, θεωρεῖται ἄκυρον.

Η. Ἡ σφράγις καὶ ἡ ἀποσφράγις τῆς ψηφοδόχου ὡς καὶ ἡ καταμέτρησις τῶν ψήφων γίνονται ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς παρισταμένων τῶν μελῶν τῆς ἀδελφότητος.

Θ. Ἡ λαβοῦσα τὸ ἥμισυ +1 τῶν ψήφων τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν ἐκλέγεται Ἡγουμένη. Μὴ ἐπιτευχθείσης τῆς ὡς ἄνω πλειοψηφίας, ἐπαναλαμβάνεται ἡ ψηφοφορία μετὰ τῶν δύο πλειοψηφισασῶν. Εἰς περίπτωσιν δὲ ἰσοψηφίας τούτων ἐκλέγεται Ἡγουμένη ἡ ἀδελφὴ ἡ ἔχουσα τὰ πρεσβεῖα τῆς μοναχικῆς κουράς.

Ι. Ἐνστάσεις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐκλογῆς ὑποβάλλονται ἐντὸς τῆς ἰδίας ἡμέρας εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην καὶ γίνονται δεκταὶ ἐὰν συγκεντρώσῃ τὴν πλειοψηφίαν τῶν 2/3 τῶν παρόντων μελῶν τῆς ἀδελφότητος. Ἐὰν ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογὴ διεξάγεται εὐθὺς νέα ψηφοφορία.

ΙΑ. Περαιτωθείσης τῆς ἐκλογῆς συντάσσεται πρακτικόν, τὸ ὁποῖον ὑπογράφεται ὑπὸ πασῶν τῶν ψηφισασῶν ἀδελφῶν καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ ὑπο-

βάλλεται ἐντὸς τριμήρου εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην πρὸς ἐπικύρωσιν τῆς ἐκλογῆς, ὅστις προβαίνει δι' εἰδικῆς Ἐκκλησιαστικῆς τελετῆς, ἐν ἡμέρᾳ ὀριζομένη ὑπ' αὐτοῦ, εἰς τὴν ἐνθρόνισιν τῆς νέας Ἠγουμένης. Εὐθὺς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ πρακτικοῦ ἀκολουθεῖ εὐχαριστήριος δέησις ἐν τῷ Καθολικῷ καὶ ἡ Ἠγουμένη ἀναλαμβάνει ἐγκύρως τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων τῆς.

ΙΒ. Ἡ οὕτως ἐκλεγείσα Ἠγουμένη ἀσκεῖ τὸ διακόνημα αὐτῆς ἰσοβίως, ἐπιφυλασσομένων τῶν διὰ τῆς παρ. 5 τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ Ν. 590/1977 εἰδικῶς ὀριζομένων. Ἡ θέσις τῆς Ἠγουμένης κενοῦται: 1) Διὰ τοῦ θανάτου αὐτῆς, 2) Διὰ παραιτήσεως αὐτῆς, ἥτις γίνεται ἀποδεκτὴ διὰ τῆς πλειοψηφίας τῶν 4/5 τῆς γενικῆς Συνάξεως τῶν ἀδελφῶν καὶ 3) Διὰ τῆς ἐκπτώσεως αὐτῆς. Εἰς περίπτωσιν βαρείας ἀσθενείας ἢ ἀνικανότητος τῆς Ἠγουμένης διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν καθηκόντων αὐτῆς δύναται αὕτη νὰ ὑποβάλῃ παραίτησιν. Εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν αὕτη ἀθετεῖ τι ἐκ τῶν παραγγελμάτων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἢ παραχαράττει τὴν ἀκρίβειαν τοῦ Κοινοβιακοῦ βίου ἢ δι' οἰονδήποτε λόγον ἀποδειχθῆ ἀνεπαρκῆς καὶ μετὰ ἐπανεπιλημμένας συστάσεις τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου δὲν ἐπανέλθῃ εἰς τὴν τάξιν, ἀλλὰ συνεχίζει ἐκτρεπομένη, τότε τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον καλεῖ τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος καὶ θέτει ὑπ' ὄψει τὴν ὅλην κατάστασιν. Ἐν συνεχείᾳ καλοῦνται αἱ ἔχουσαι, κατὰ τὰ ὀριζόμενα ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, δικαίωμα ψήφου ἀδελφαί, ὅπως διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἀποφασίσουν σχετικῶς. Ἐὰν ἡ πλειοψηφία τῶν 4/5 τῶν ψηφισαῶν ἀποφασίσῃ τὴν ἐκπτώσιν τῆς Ἠγουμένης, τότε ἀθροῦτως καὶ ἀφιλονίκως παύεται τῆς Ἠγουμένης καὶ δι' ἐγγράφου ἀνακοινοῦται εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην ἢ κένωσις τῆς θέσεως καὶ κηρύσσονται ἐκλογαὶ νέας Ἠγουμένης. Παρητημένη Ἠγουμένη δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ λόγοι τῆς παραιτήσεως αὐτῆς καὶ ἐφ' ὅσον χρεῖται ἢ θέσις τῆς Ἠγουμένης. Ἐὰν ἔχῃ ἐπέλθει ἐκπτώσις, δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῆ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ἠγουμενοσυμβούλιον

Ἄρθρον 7

Συγκρότησις

Α. Ἡ Ἠγουμένη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων αὐτῆς πλαισιούται ὑπὸ ὀλιγομελοῦς Συμβουλευτικοῦ σώματος, συγκροτουμένου ἐξ ἀδελφῶν ἐπιλεγομένων ἐκ τῶν εὐλαβεστέρων, δυναμένων διὰ κοινῆς μετὰ τῆς Ἠγουμένης συσκέψεως νὰ ἐπιλύουν τὰ πάσης φύσεως, διοικητικῆς ἢ πνευματικῆς, θέματα τῆς ἀδελφότητος.

Β. Τὰ μέλη τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ὡς ἐμπε-

πιστευμένα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου, τὴν προστασίαν καὶ καθοδήγησιν τῶν ἀδελφῶν, δεόν ὅπως χαρακτηρίζονται διὰ τὴν ἀκρίβειαν καὶ συνέπειαν τῆς μοναχικῆς ζωῆς, τὸ ταπεινὸν φρόνημα, τὸ ὀρθόδοξον ἠθος, τὴν διοικητικὴν ἰκανότητα καὶ τὸ πνεῦμα συνεργασίας, ἵνα οὐσιαστικῶς συντρέχωσι τὴν Ἠγουμένην εἰς τὸ ἐπίπονον ἔργον αὐτῆς.

Γ. Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον ὡς διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι τριμελὲς – συμπεριλαμβανομένης πάντοτε τῆς Ἠγουμένης ὡς Προέδρου – ἐὰν τὸ σύνολον τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἀδελφῶν ἀριθμοὶ 20 μέλη, πενταμελὲς ἄνω τῶν 20 μελῶν.

Δ. Τὸ Ἠγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖται τακτῶς ἅπαξ τοῦ μηνὸς ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης, ἐκτάκτως δὲ ὡσάκις ἤθελε δεῆσῃ. Εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τῶν τριῶν μελῶν ὡς Τριμελὲς καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν τεσσάρων ὡς Πενταμελὲς.

Ε. Τὰ μέλη τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου εἶναι αἰρετὰ καὶ ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος διὰ μίαν πενταετίαν, δυνάμενα νὰ ἐπανεκλεγῶσι.

ΣΤ. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου τὰ μέλη αὐτοῦ ὀφείλουν ὅπως ἐκφράζουν ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις των, συμπεριφέρονται δὲ ἐναντι ἀλλήλων μὲ ἀπόλυτον σεβασμὸν, κατανόησιν καὶ ἀγάπην. Αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τῆς Ἠγουμένης. Εἰς περίπτωσιν διαφωνίας, αἱ ἀπόψεις τῶν διαφωνουσῶν καταχωρίζονται εἰς τὸ βιβλίον τῶν Πρακτικῶν.

Ἄρθρον 8

Ἐκλογὴ Ἠγουμενοσυμβουλίου

Α. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μελῶν τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου γίνεται ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν τῆς Ἱ. Μονῆς τῶν ἔχουσῶν μοναχικὴν κουράν, εἰς μίαν καὶ μόνον μυστικὴν ψηφοφορίαν, καθ' ἣν ἐκλέγονται αἱ λαμβάνουσαι τὰς περισσοτέρας ψήφους. Εἰς περίπτωσιν ἰσοψηφίας προκρίνεται ἡ ἀρχαιοτέρα τῆ τάξει. Αἱ δύο πρώται ἐπιλαχοῦσαι ὀρίζονται ὡς ἀναπληρωματικὰ μέλη, μὲ τὴν αὐτὴν διάρκειαν θητείας, δυνάμενα νὰ ἐπανεκλεγῶσι.

Β. Ἐνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεως τῆς θητείας τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καλεῖ ἡ Ἠγουμένη εἰς γενικὴν Σύναξιν τὴν Ἀδελφότητα τῆς Ἱ. Μονῆς διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν νέων Συμβούλων.

Γ. Χρέη Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελοῦν ἡ Ἠγουμένη καὶ δύο ἀδελφαί, ἡ ἀρχαιοτέρα καὶ ἡ νεωτέρα τῆ τάξει.

Δ. Δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι ἔχουν αἱ συμπληρώσασαι τριετίαν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ διακρινόμεναι ἐπὶ

ἤθει χρηστῶ, βίῳ ἀνεπιλήπτῳ, διοικητικῇ ἰκανότητι καὶ σχετικῇ κατοχῇ ἐκκλησιαστικῆς καὶ ἐγκυκλίου παιδείας.

Ε. Ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς συνταχθέντος ψηφοδελτίου ἐκάστη ἀδελφὴ σημειοῖ τόσα ὀνόματα, ὅσα αἱ ἐκλεγόμενα Σύμβουλοι ἢ καὶ ὀλιγότερα. Ψηφοδέλτια περιέχοντα πλείονα ὀνόματα σημειούμενα θεωροῦνται ἄκυρα.

ΣΤ. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ διαδικαστικά θέματα (καταμέτρησης, ἐνστάσεις, πρακτικά κ.λπ.) ἀκολουθεῖται ἡ τάξις ἢ τηρουμένη κατὰ τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης.

Ζ. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ λήξις θητείας τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου συμπέση μὲ τὴν χρεΐαν τῆς θέσεως τῆς Ἡγουμένης, παρατείνεται ἡ θητεία του ἕως τῆς ἐκλογῆς τῆς νέας Ἡγουμένης.

Η. Τὰ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀποχωροῦντα μέλη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου ἀναπληροῦνται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωματικῶν μελῶν κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκλογῆς.

Θ. Κένωσις θέσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου γίνεται ἔνεκα θανάτου, παραιτήσεως ἢ παύσεως μέλους τινὸς αὐτοῦ.

Ι. Μέλος τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου παύεται ὅταν περιπέση εἰς αἵρεσιν ἢ ἐπὶ διαπράξει βαρέων ἠθικῶν ἢ κανονικῶν παραπτωμάτων ἢ ὅταν ἀπουσίαση ἀδικαιολογητῶς ἐπὶ τρεῖς συνεχεῖς συνεδριάσεις ἢ παρακωλύῃ καθ' οἰονδήποτε τρόπον τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

ΙΑ. Ἡ παῦσις ἢ ἡ ἀποδοχὴ τῆς παραιτήσεως κρίνονται ὑπὸ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος, δι' ἀποφάσεως λαμβανομένης κατὰ πλειοψηφίαν τῶν 4/5 τῶν μελῶν, τῇ εἰσηγήσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

ΙΒ. Μέλος παραιτηθὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ ἐφ' ὅσον ἐξέλιπον οἱ λόγοι παραιτήσεώς του. Ἐὰν ἔχη ἐπέλεθ παύσις δὲν δύναται νὰ ἐπανεκλεγῇ.

Ἄρθρον 9

Καθήκοντα καὶ δικαιοδοσίαι Ἡγουμενοσυμβουλίου

Α. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον συγκαλεῖ τῇ προτάσει τῆς Ἡγουμένης τὴν Σύναξιν τῆς Ἀδελφότητος.

Β. Ἄμα τῇ ἀναλήψει τῶν καθηκόντων του συνέρχόμενον εἰς πρώτην συνεδρίαν ὀρίζει ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἐκτὸς τῆς Ἡγουμένης, ἓν ὡς Γραμματέα καὶ ἓν ὡς Ταμίαν. Ὅσακις κρίνεται ἀναγκαῖον δι' ἀποφάσεώς του, ὀρίζει βοηθὸν Γραμματέως ἀδελφὴν τινα, ἣτις συμμετέχει τῶν συνεδριῶν ἀνευ γνώμης καὶ ψήφου. Ἐπίσης ὀρίζει καὶ τὴν Οἰκονόμον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ. Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον ἐκτελεῖ τὰς ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως τῆς Ἀδελφότητος, διεξάγει τὴν ἐν γένει οἰκονομικὴν, διαχειριστικὴν καὶ ταμειακὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, ἀποδέχεται ἢ ἀπο-

ποιεῖται δωρεὰς ἢ κληρονομίας, συνάπτει δάνεια, προβαίνει εἰς ἀγορὰς καὶ πωλήσεις ἀκινήτων οἰασδήποτε ἀξίας, ἀποφασίζει διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν οἰκοδομικῶν συγκροτημάτων τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου, ὑπογράφει πρακτικά, διαχειρίζεται πᾶσαν κινητὴν καὶ ἀκίνητον περιουσίαν τῆς Ἱ. Μονῆς, μερικῶς διὰ τὴν προμήθειαν πάντων τῶν ἀναγκαίων ἐφοδίων.

Δ. Ἀποφασίζει περὶ προσλήψεως ἢ ἀποβολῆς δοκίμων, περὶ κουράς διὰ ρασσευχῆς καὶ περὶ Μεγαλοσχημίας τῶν ἀδελφῶν.

Ε. Συντάσσει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ ὑποβάλλει τούτους πρὸς ἐγκρίσιν εἰς τὸν οἰκεῖον Μητροπολίτην.

ΣΤ. Διὰ τὴν λήψιν ἀποφάσεως ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος, ἐπὶ ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ἀποψις μεθ' ἧς συντάσσεται ἡ Ἡγουμένη.

Ζ. Δι' εἰδικὰς περιπτώσεις τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ ἢ νὰ προσλάβῃ Νομικὸν Σύμβουλον πρὸς ἐκπροσώπησιν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Η. Ἐν γένει δὲ ἀποφασίζει καὶ ἐνεργεῖ διὰ πᾶν ἕτερον θέμα, πρακτικὸν ἢ πνευματικόν, μὴ ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ συντελοῦν εἰς τὴν εὐρυθμὸν λειτουργίαν τοῦ Κοινοβίου.

Ἄρθρον 10

Καθήκοντα Γραμματέως καὶ Ταμίου

Α. Ἡ Γραμματεὺς διεξάγει τὴν πάσης φύσεως ἀλληλογραφίαν καὶ συντάσσει τὰ πρακτικά τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

Β. Τηρεῖ τὰ βιβλία εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ἐγγράφων (Πρωτόκολλον), τῶν πρακτικῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῆς Συνάξεως τῆς ἀδελφότητος, Ὑλικοῦ (Κινητῆς Περιουσίας), τὸ Μοναχολόγιον, τὸ βιβλίον ἐγγραφῆς Δοκίμων, τὸ κτηματολόγιον, τὸν κατάλογον Ἁγίων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμηλίων.

Γ. Φυλάσσει τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τὴν σφραγίδα αὐτῆς.

Δ. Ἡ Ταμίαις διενεργεῖ εἰσπράξεις καὶ πληρωμὰς δι' ἐνσφραγίστων καὶ ἐπικεκυρωμένων ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου γραμματίων, προσυπογραφομένων ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆς ἰδίας.

Ε. Ἐνεργεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ Μητροπολίτου ἀναλήψεις χρημάτων παρὰ Τραπεζῶν καὶ οἰωνδήποτε ἄλλων πιστωτικῶν Ὄργανισμῶν ἀνεξαιρέτως.

ΣΤ. Τηρεῖ τὸ βιβλίον Ταμείου, Καθολικὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων, βιβλίον Δωρεῶν καὶ βιβλίον Ἀποθήκης.

Ἄρθρον 11

Τηρούμενα Βιβλία

Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τηροῦνται μερίμνη τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τὰ κάτωθι βιβλία.

Α. Βιβλίον Πρακτικῶν Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος.

Β. Βιβλίον εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων Ἐγγράφων (Πρωτόκολλον).

Γ. Μοναχολόγιον.

Δ. Βιβλίον ἐγγραφῆς Δοκίμων.

Ε. Κτηματολόγιον.

ΣΤ. Βιβλίον Ὑλικοῦ.

Ζ. Βιβλίον Ταμείου.

Η. Καθολικὸν Ἐσόδων - Ἐξόδων.

Θ. Κατάλογον Ἀγίων Λειψάνων καὶ Ἱερῶν Κειμηλίων.

Ι. Βιβλίον Ἀποθήκης.

ΙΑ. Κατάλογον βιβλίων Ἱ. Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'

Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 12

Συγκρότησις

Α. Ἡ Σύναξις (Ὀλομέλεια) τῆς Ἀδελφότητος ἀποτελοῦσα τὸ ἀνώτατον διοικητικὸν ὄργανον τῆς Ἱ. Μονῆς ἀπαρτίζεται ἐκ πασῶν τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ Μοναχολόγιον ἀδελφῶν (Ρασοφόρων καὶ Μεγαλοσχημόνων).

Β. Ἡ σειρά ἀρχαιότητος τῶν ἀδελφῶν καθορίζεται ἀπὸ τὴν προτεραιότητα ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μοναχολόγιον, προηγουμένων πάντοτε τῶν Μεγαλοσχημόνων.

Ἄρθρον 13

Καθήκοντα καὶ Δικαιοδοσίαι τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος

Α. Ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος ἀποφασίζει ἐπὶ γενικῶν καὶ οὐσιωδῶν θεμάτων τῆς Ἀδελφότητος, προβαίνει εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν μελῶν τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου.

Β. Συγκαλεῖται ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου τῆ εἰσηγήσει τῆς Ἡγουμένης ἢ τῆς ἐχούσης τὸν τόπον αὐτῆς, πρὸς ἐνημέρωσιν τοῦ Ἀπολογισμοῦ παρελθούσης χρήσεως καὶ τοῦ Προϋπολογισμοῦ χρήσεως, ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου. Ὡσαύτως πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν ἀδελφῶν διὰ τὸ ἀνατιθέμενον εἰς ἐκάστην διακόνημα.

Γ. Θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τῶν 3/4 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Μὴ ἐπιτευχθείσης δὲ ταύτης συνέρχεται ἐκ νέου ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος εἰς ὀριζομένην ἡμερομηνίαν καὶ ἐφ' ὅσον παρίσταται τὸ ἡμισυ + 1 τῶν μελῶν, θεωρεῖται ἐν ἀπαρτίᾳ.

Δ. Ἡ πρόσκλησις διὰ τὰς Συνάξεις τῆς Ἀδελφότητος ἀπευθύνεται πρὸς πέντε τουλάχιστον ἡμερῶν.

Ε. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

ΣΤ. Συνέρχεται ἡ Σύναξις τῆς Ἀδελφότητος εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὅταν τὸ αἰτήσωσι τὰ 4/5 τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τῆς Ἀδελφότητος. Ἐὰν τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον δὲν ἀνταποκριθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγγράφου αἰτήσεως, δύναται ἡ Ἀδελφότης νὰ συνέλθῃ αὐτοδικαίως, μερίμνη τῆς πρώτης τῆ τάξει, καὶ ἐν ἀδυναμία αὐτῆς, μερίμνη τῆς ἐπομένης ἀδελφῆς.

Ζ. Ἐπίσης συνέρχεται ὅταν τοῦτο κρίνηται σκόπιμον προκειμένου νὰ ζητηθῆ συμβουλευτικῶς ἢ γνώμη τῆς Ἀδελφότητος ἐπὶ οἰουδήποτε θέματος ἢ πρὸς ἐνημέρωσιν δι' ἐκτακτὰ σοβαρὰ Ἐκκλησιαστικά ἢ Ἐθνικά γεγονότα.

Η. Πρὸς τροποποίησιν μὴ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀπαιτεῖται πλειοψηφία τῶν 4/5 τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος, ἀσχέτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν παρόντων.

Θ. Αἱ συνεδριάσεις τῆς Συνάξεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ αἱ κατ' αὐτὰς συζητήσεις διεξάγονται ἐν ἀπολύτῳ ἐλευθερίᾳ ὡς πρὸς τὴν ἔκφρασιν τῆς γνώμης καὶ τὴν χρῆσιν τῆς ψήφου, ἐν εὐλαβείᾳ δὲ καὶ σεβασμῷ πρὸς τὸ πρόσωπον τῆς Ἡγουμένης καὶ τῶν λοιπῶν ἀδελφῶν. Οὐδεμία δικαιούται νὰ ὀμιλήσῃ, ἐὰν δὲν ζητήσῃ καὶ τῆς δοθῆ ὁ λόγος παρὰ τῆς Ἡγουμένης. Ἀδελφῆ παρεκτρεπομένη ἀνακαλεῖται εἰς τὴν τάξιν, μετὰ δὲ πρώτην καὶ δευτέραν νοθεσίαν συνεχίζουσα νὰ προκαλῆ ἀταξίαν, ἀπομακρύνεται τῆς αἰθούσης τῶν Συνεδριάσεων.

Ι. Τῶν Γενικῶν Συνάξεων τῆς Ἀδελφότητος τηροῦνται πρακτικά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Τὸ Σῶμα τῆς Ἀδελφότητος

Ἄρθρον 14

Συγκρότησις

Αἱ ἀδελφαὶ τῆς Ἱ. Μονῆς διακρίνονται εἰς Δοκίμους, Ρασοφόρους καὶ Μεγαλοσχήμους. Ἡ σειρά ἀρχαιότητος καθορίζεται ἀπὸ τὴν προτεραιότητα τῆς μοναχικῆς κουράς τῶν ἀδελφῶν.

Ἄρθρον 15

Εἴσοδος καὶ Δοκιμασία

Α. Ἡ εἴσοδος δοκίμων καὶ ἡ συγκαταριθμησις αὐτῶν εἰς τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος γίνεται μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ διακρίσεως. Πρὸ τῆς εἰσόδου ἀπαιτεῖται ἰκανὸς χρόνος ἐπικοινωνίας τῶν ὑποψηφίων μετὰ τῆς Ἱ. Μονῆς. Καὶ ὅταν διὰ πάσης ἐξετάσεως εὐρεθῆ ἡ μέλλουσα νὰ μονάσῃ «ὡσπερ τι σκεῦος εὐχρηστον τῷ Δεσπότη καὶ πρὸς πᾶν ἔργον

ἀγαθὸν ἔτοιμον»⁸, τότε συναριθμεῖται εἰς τὴν τάξιν τῶν δοκίμων, ἄλλως ἀποπέμπεται.

Β. Ἡ εἰσοδος τῆς Δοκίμου εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν γίνεται κατόπιν ὑποβολῆς ἐγγράφου αἰτήσεως αὐτῆς πρὸς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον. Ὡς κατώτατον ὄριον ἡλικίας διὰ τὴν ἐγγραφήν τῆς ὑποψηφίου εἰς τὸ βιβλίον τῶν Δοκίμων ὀρίζεται τὸ 18ον ἔτος συμπληρωμένον, ὡς ἀνώτατον δὲ τὸ 55ον ἔτος ἡλικίας.

Γ. Ἡ προσερχομένη ὅπως μονάση, παραμένει ἀπὸ 3-6 μῆνας, δυναμένου τοῦ χρονικοῦ διαστήματος νὰ συντηθῆ ἢ νὰ παραταθῆ τῆ εἰσηγήσει τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆ ἀποδοχῆ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, εἰς τὸ στάδιον τῆς προδοκιμασίας, «εἰ πρὸς πάσαν ταπεινοφροσύνην ἀνεπαισχύντως διάκειται»⁹. Λαμβάνει γνῶσιν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, παραμένει εἰς ἰδιαίτερον κελλίον, ἐργάζεται εἰς καθωρισμένην διακονίαν, παρακολουθεῖ τὰς ἀκολουθίας ἐν τῷ Ναῷ.

Δ. Περαιτωθείσης τῆς προδοκιμασίας ὑποβάλλει αὕτη ἐγγραφὸν αἰτήσιν πρὸς τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, εἰς ἣν δέον νὰ ἀναφέρεται ρητῶς ὅτι ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως προσέρχεται ἵνα μονάση καὶ ἀποδέχεται τὸν παρόντα Κανονισμόν καὶ οὕτω γίνεται ἐπισημῶς δεκτὴ εἰς τὴν τάξιν τῶν Δοκίμων.

Ε. Ἡ διάρκεια τῆς δοκιμασίας ὀρίζεται κατὰ τοὺς Ἱ. Κανόνας τριετής, δυναμένη νὰ συντηθῆ ἢ νὰ παραταθῆ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν τὴν κοινὴν φροντίδα πεπιστευμένων, ἀναλόγως τῆς ἐπιδόσεως τῆς Δοκίμου εἰς τὰς πνευματικὰς ἀσκήσεις τῆς Κοινοβιακῆς πολιτείας.

ΣΤ. Ἐὰν κατὰ τὸ στάδιον τῆς προδοκιμασίας ἢ τῆς τριετοῦς δοκιμασίας ἤθελεν ἐκδηλωθῆ ἢ διαπιστωθῆ ἀσθένεια σωματικὴ ἢ διανοητικὴ τοιαύτη ἢ ψυχοπάθεια παρακλύουσα τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἀδελφότητος ἢ παρεμποδίζουσα τὴν πνευματικὴν ἐξέλιξιν τῆς ὑποψηφίας, τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ τὴν ἀπομάκρυνσίν της.

Ζ. Ἡ Δόκιμος φέρει τὴν ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου κεκανονισμένην ἐνδυμασίαν τῆς Δοκίμου.

Η. Ἡ ἐγγραφείσα ὡς Δόκιμος παραδίδει πρὸς φύλαξιν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν πάντα τὰ προσκομισθέντα ὑπ' αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ παραλάβῃ ταῦτα ἄνευ οὐδεμιᾶς ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐὰν πρὸ τῆς ρασοφορίας αὐτῆς ἤθελεν ἀπέλθῃ ἢ ἀποβληθῆ τῆς Ἱ. Μονῆς.

Θ. Μετὰ τὴν κανονικὴν δοκιμασίαν ἢ Δόκιμος, προτάσει τῆς Ἡγουμένης καὶ τοῦ Πνευματικοῦ, ἀποφάσει τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, τῆ ἐγκρίσει δὲ καὶ εὐλογία τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, προχειρίζεται ὑπ' αὐτοῦ –οὐχὶ κατὰ σειρὰν προσελεύσεως– εἰς Ρασοφόρον καὶ ἐγγράφεται εἰς τὸ Μοναχολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Ι. Ἡ τυχὸν ἀκίνητος ἢ χρηματικὴ περιουσία τῆς Δοκίμου ἀνήκουσι κατὰ μὲν τὴν κυριότητα εἰς αὐτήν, κατὰ δὲ τὴν ἐπικαρπίαν εἰς τὴν Μοναστικὴν Ἀδελφότητα.

Ἄρθρον 16

Πνευματικὰ καθήκοντα ἀδελφῶν

Α. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ζῶσιν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπὸ τῶν Ἀγίων Πατέρων καὶ τῆς μακραίωνος μοναστικῆς παραδόσεως τεθεσπισμένων Κανόνων καὶ Διατάξεων καὶ δέον νὰ συμμορφοῦνται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ἀγγελικῆς πολιτείας ὡς ὀρίζει αὐτὴν ὁ Μ. Βασίλειος.

Β. Φυσικωτάτην ἀπόρροιαν τῆς θεμελιώδους καὶ πρώτης ἀρχῆς τοῦ Ὁρθοδόξου Μοναχισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ τελεία ὑπακοή, τὴν ὁποῖαν ἐκάστη Μοναχὴ ὀφείλει πρὸς τὴν Ἡγουμένην, «μηδὲν παρὰ γνώμην αὐτῆς διαπράττουσα»¹⁰. Πάντα τὰ θελήματα εἰς τὴν Κοινοβιακὴν ζωὴν ἐν θέλημα γίνεται προσαρμοζόμενον ἐλευθέρως καὶ κατ' ἐπίγνωσιν πρὸς τὴν «εὐλογίαν» τῆς Ἡγουμένης. Ἡ «εὐλογία» αὕτη καθιστὰ τὴν Μοναχὴν «ἀγγεῖον καθαρὸν»¹¹ ἀπὸ τύφου καὶ ἐπάρσεως καὶ ἐλεύθερον εἰς ἐπιπνοίας τοῦ Ἀγίου Πνεύματος, συνέχει καὶ συγκρατεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς συνοδείας, διερμηνεύει τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, διασφαλίζει τὴν ἐνότητα τῆς Ἀδελφότητος καὶ ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τοῦ Κοινοβίου.

Γ. Ἡ λεπτομερὴς ἐξαγόρευσις πρὸς τὴν Ἡγουμένην πάντων τῶν κρυφίων τοῦ νοὸς καὶ τῆς καρδίας ἐκάστης ἀδελφῆς εἶναι ἀρραγὲς θεμέλιον τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως. Γνωρίζουσα ἡ Μοναχὴ ὅτι «κακία σιωπηθεῖσα νόσος ὑπουλός ἐστιν ἐν τῇ ψυχῇ»¹² οὐδέποτε διὰ τῆς ἐξαγορεύσεως ὡς διὰ «ἐμέτου ἀπορρίψαι τὸ βλάπτον» καὶ «διὰ τῆς τοῦ πάθους φανερώσεως εὐγνωστον ὑπάρξει τὸν τρόπον τῆς θεραπείας»¹².

Δ. Ἐκάστη Μοναχὴ ἀπαλλάσσει ἑαυτὴν «χρημάτων, κτημάτων, γονέων, ἀδελφῶν, πάσης σχέσεως καὶ φροντίδος ἐπιγείου, ἀκολουθοῦσα ἀόκνως τὸν Χριστὸν καὶ τὴν ἐκεῖθεν βοήθειαν ἐκδεχομένη»¹³. Ἐὰν παραστῆ ἀνάγκη ἐπικοινωνίας τινὸς μετὰ συγγενοῦς ἢ ἐτέρου προσώπου, τοῦτο «παρὰ τῶν πεπιστευμένων τὸ τοῦ λόγου χάρισμα γινέσθω, ὡς ἐχόντων δύναμιν μετ' ἐπιστήμης εἰπεῖν ἢ ἀκοῦσαι πρὸς οἰκοδομὴν πίστεως»¹⁴.

Ε. Οὐδεμία τῶν ἀδελφῶν συντυγχάνει μετὰ τῶν ἐπισκεπτῶν πρὸς ξενάγησιν ἢ φιλόφρονα ὑποδοχὴν καὶ παροχὴν πληροφοριῶν ἢ ἔστω λόγων παρακλήσεως. Ἡ ἔχουσα τὸ διακόνημα τῆς ἀρχονταρίσεως ὑποδέχεται τοὺς ἐπισκέπτας καὶ ἀναφέρει σχετικῶς εἰς τὴν Ἡγουμένην, ἢ ὁποῖα ἀναθέτει εἰς πρόσωπον καταλλήλως ἐπιλεγμένον ὅπως οἰκονομῆ καὶ οἰκοδομῆ τὰ τῶν ἐπισκεπτῶν.

ΣΤ. Αἱ ἀδελφαὶ περὶ οὐδενὸς ἀποφασίζουσι, οὐδὲν ὑπόσχονται, πράττουσι, λαμβάνουσι, προσφέρουσιν ἄνευ γνώμης καὶ εὐλογίας τῆς Ἡγουμένης, καθ' ὅτι «ἅπαν τὸ ἐξωθεν αὐτῆς γινόμενον κλοπὴ τίς ἐστι καὶ ἱεροσυλία πρὸς θάνατον ἄγουσα»¹⁵.

Ζ. Ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῶν ἀδελφῶν «ὀργῆς ἢ μνησικακίας ἢ φθόνου ἢ φιλονικίας σημεῖον ἐν αὐταῖς ἔστω μηδὲν ἢ σχῆμα ἢ κίνημα· μὴ ρῆμα, μὴ βλέμμα»

τος ἔνστασις ἢ προσώπου διάθεσις ἢ εἴ τι ἄλλο ὑποκινεῖν πέφυκε πρὸς ὀργὴν τὸν συζῶντα»¹⁶. Ὁμιλίας κοσμικαὶ ἢ γέλωτες καὶ ἀπρεπεῖς ἐκφράσεις, ἢ κρίσις καὶ ἢ κατάκρισις, ἢ αὐθάδεια καὶ ἢ παρρησία καὶ ὅ,τι τὸ διαταράσσον τὴν Κοινοβιακὴν ἡσυχίαν καὶ τάξιν «πάντα ταῦτα ἀπόβλητα ἔστω»¹⁷.

Η. Εἰς τὰς μεταξὺ των σχέσεις αἱ ἀδελφαὶ τηροῦν μετ' ἀκριβείας τὴν ἱεραρχίαν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης, «τῇ φιλαδελφία εἰς ἀλλήλας φιλόστοργοι»¹⁸. Αἱ νεώτεροι ἀπονέμουσι τὸν προσήκοντα σεβασμὸν καὶ ὑπακούουσι εἰς τὰς πρεσβυτέρας, αἱ δὲ πρεσβύτεροι θεραπεύουσι διὰ συμβουλευτικῶν παρακλητικῶν λόγων τὰ ἀσθενήματα τῶν ἀδυνάτων καὶ συμπαρίστανται διαπύρῳ διαθέσει εἰς τὴν πρόοδον καὶ πνευματικὴν προκοπὴν τῶν νεωτέρων.

Θ. Δὲν ἐπιτρέπεται ἐν τῇ Ἀδελφότητι νὰ ἐπιτιμᾶται τις ἑτέραν ἀδελφὴν με ἔντονον καὶ ἐπιτακτικὸν ὕψος οὔτε «μείζονι καὶ καταπληκτικώτερα τῇ φωνῇ» διότι αὐτὸ εἶναι «ὑβριστικόν»¹⁹. Ἐν πνεύματι ἀγάπης καὶ διαθέσει εὐσπλαγχνῶ ὡς γίνεται πᾶσα διόρθωσις ἵνα συναρμολογεῖται ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ ἢ Ἀδελφότης εἰς Σῶμα Χριστοῦ.

Ι. Πᾶν σφάλμα ἢ ἀμαρτήμα ἀναφέρεται ἀβιάστως, ἀπαθῶς καὶ εὐτάκτως εἰς τὴν Ἑγουμένην εἶτε ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀδελφῆς, ἢ τις ἔσφαλλε, εἶτε ὑπὸ ἄλλης, ἢ τις γνωρίζει περὶ αὐτοῦ. Κατὰ τὸν Μ. Βασίλειον ἡ ἀπόκρυψις τῆς ἀμαρτίας ἰσοδυναμεῖ μετὰ τὴν διάπραξιν φόνου: «Μήτε οὖν ἄλλος ἄλλω συγκρουπέτω, ἵνα μὴ ἀδελφοκτόνος ἀντὶ φιλαδέλφου γένηται»²⁰.

ΙΑ. Αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι πρωτίστως νὰ προσέρχονται —ἐκτὸς μόνον εἰς περιπτώσεις ἀσθενείας— ἀνελλιπῶς καὶ ἐγκαίρως εἰς πᾶσας τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας ἐν εὐσχήμῳ περιβολῇ (ράσον, ἐπανωμάνδηλον καὶ εἰς ὅσας τῶν λατρευτικῶν ἐκδηλώσεων προβλεπεί ἢ μοναχικὴ παράδοσις φέρουν καὶ τὸ μέγα σχῆμα) ὅπως παρακολουθῶσι «ἐν σπουδῇ πάσῃ καὶ διαπύρῳ θέρμῃ»²¹ τὰ ψαλλόμενα, προσφέρουσι θυσίαν αἰνέσεως τῷ Θεῷ, καθιστάμενοι, κατὰ τὸ ἐφικτόν, «ἀγγέλων ἀντίφωνα»²² μετ' αὐτῶν ᾄδουσαι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, ἀτενίζουσαι διηλεκτῶς εἰς τὸ θεῖον πρόσωπον, προορώσαι τὸν Κύριον διὰ παντός, ἐνούμεναι μετ' Αὐτοῦ ἠθικῶς, μουσικῶς καὶ μυστηριακῶς.

ΙΒ. Εἰς τὸ Κοινόβιον αἱ ἀδελφαὶ ὀφείλουσι νὰ ἐχωσι «τὴν μὲν συμπαθῆ διάθεσιν καὶ ἀγαπητικὴν σχέσιν ἴσην ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῇ συνοδίᾳ ζώντων»²³. Ἡ κατὰ μέρος προτίμησις, ἢ ἰδιαίτερα φιλία καὶ πᾶσα καινοτομία καὶ δημιουργία ἐταιρείας παραχαράττει τοὺς κοινοβιακοὺς θεσμοὺς καὶ διασαλεύει τὴν εὐστάθειαν καὶ τὴν τάξιν τοῦ πληρώματος.

ΙΓ. Ἡ ζωὴ ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ εἶναι αὐστηρῶς Κοινοβιακὴ, τῶν πάντων καθοριζομένων τῇ εὐλογίᾳ τῆς Ἑγουμένης συμφώνως ταῖς χρεῖαις καὶ ταῖς ἀσθενείαις τῶν ἀδελφῶν. Ἐκάστη ἀδελφὴ λαμβάνει τὰ ἑαυτῆς ἐνδύματα ἢ ὑπόδημα ἢ οἰοδήποτε πρὸς

χρεῖαν ἐκ τῆς ἐμπεπιστευμένης τὴν διακονίαν ταύτην ἀδελφῆς. Ἀποκλείεται ἡ χρῆσις πολυτελῶν εἰδῶν.

ΙΔ. Εἰς τὰς ἐκτὸς τῆς Ἱ. Μονῆς ἀναγκαίας ἐξόδους ἀποστέλλονται ἀδελφαὶ ἐκ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ὠρίμων, ὥστε ἡ διακονία νὰ μὴ γίνεταί ἀφορμὴ πνευματικῶν δυσκολιῶν. Εἰ δυνατόν δὲ νὰ ἐξέρχονται ἀνὰ δύο. Ἄμα τῇ ἐπιστροφῇ των ὀφείλουσι νὰ ἀναφέρωσιν εἰς τὴν Ἑγουμένην «τίνες αἱ πράξεις, ποταπαὶ αἱ συντυχίαι, οἱ λόγοι τίνες, ποῖα τὰ τῆς ψυχῆς διανοήματα»²⁴ διὰ τὴν πνευματικὴν ἀσφάλειαν.

ΙΕ. Διὰ πᾶν πρόβλημα ὑγείας αἱ ἀδελφαὶ ἀπευθύνονται εἰς τὴν ἀδελφὴν Νοσοκόμον, ἣτις ἀναφερομένη εἰς τὴν Ἑγουμένην, ἐνεργεῖ τὰ δεόντα.

ΙΣΤ. Ἐὰν ρασοφόρος ἀδελφὴ ἀρρωστήσῃ βαρῶς καὶ ἐπίκειται θάνατος, αἰτήσῃ δὲ τὸ Μέγα καὶ Ἀγγελικὸν Σχῆμα, δύναται νὰ λάβῃ τοῦτο, ἀποφάσει τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίσει δὲ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΙΖ. Ἐὰν ἡ Ἑγουμένη μετὰ τοῦ Πνευματικοῦ —τῇ ὁμοφώνῳ γνώμῃ τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου— κρίνῃ μίαν μοναχὴν ἐπὶ ἔτη ἀνέτοιμον διὰ νὰ λάβῃ τὴν χάριν τοῦ Μεγάλου Ἀγγελικοῦ Σχήματος, δύναται, κατόπιν ἐπανελημμένων παραινήσεων, νὰ προβῇ εἰς τὴν Μεγαλοσχημίαν τῶν ἀμέσως ἐπομένων. Ἡ κουρὰ καὶ τὸ Ἀγγελικὸν Σχῆμα εἶναι χάρισμα Θεοῦ καὶ οὐδέποτε δικαίωμα.

ΙΗ. Μετὰ τὴν Μοναχικὴν Κουρὰν ἅπασα ἡ τυχὸν παρουσία τῆς ἀδελφῆς περιέρχεται εἰς τὴν Ἱ. Μονήν, συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Νόμου ὀριζόμενα. Ἐπίσης ἅπασα κινητὴ ἢ ἀκίνητος περιουσία ἣτις ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς τὴν κατοχὴν ἢ φέρεται ἐπ' ὀνόματι ἀποβιωσάσης ἀδελφῆς τῆς Ἱ. Μονῆς περιέρχεται κατὰ κυριότητα εἰς τὴν Ἱ. Μονήν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις. Ἀδελφὴ ἀπερχομένη τῆς Ἱ. Μονῆς δύναται νὰ λάβῃ μετ' ἑαυτῆς ἅπαντα τὰ προσωπικὰ αὐτῆς εἶδη. Δὲν ἐπιστρέφονται ὅμως εἰς αὐτὴν περιουσιακὰ στοιχεῖα μεταβιβασθέντα ὑπ' αὐτῆς εἰς τὴν Ἱ. Μονήν.

ΙΘ. Μοναχὴ ἀποχωρήσασα οἰκειοθελῶς τῆς Ἱ. Μονῆς δὲν γίνεται ἐκ νέου δεκτὴ εἰς αὐτήν. Εἰς ἐξαιρετικὰς μόνον περιπτώσεις καὶ ἐφ' ἅπαξ, κατόπιν εἰλικρινοῦς μετανοίας καὶ ἐφ' ὅσον τοῦτο ἤθελε ἐγκρίνει τὸ Ἑγουμενοσυμβούλιον. Ἐπανελευσθεῖσα δὲ ἀπόλλυσι τὰ πρεσβεῖα ἑαυτῆς, τάσσεται δὲ ἐσχάτη ἐν τῇ τάξει τῶν Μοναχῶν.

Κ. Ρασοφόρος ἢ Μεγαλόσχημος Μοναχὴ ἐξ ἐτέρας Ἱ. Μονῆς δὲν γίνεται δεκτὴ, εἰ μὴ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τῇ ἀποφάσει τοῦ Ἑγουμενοσυμβουλίου. Αἱ ἐξ ἄλλοδαπῆς ἀποκλείονται ὡς καὶ αἱ προσερχόμεναι ἐκ τοῦ ἐγγάμου βίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Τάξις Ἱερᾶς Μονῆς

Ἄρθρον 17

Λατρεία

Α. Κέντρον τῆς ζωῆς τῶν Μοναχῶν ἀποτελεῖ ὁ

Ναός, ὅπου προσφέρεται καθαρὰ λατρεία εἰς τὸν ἐν Τριάδι προσκυνούμενον Θεόν, ὅπου ἀποκαλυπτικῶς βιοῦν ἐν τῇ λατρείᾳ τὴν Ἐκκλησίαν. Τὴν ὥραν τῆς λατρείας ἡ Μοναχὴ διδάσκειται καὶ πάσχει τὰ θεῖα, μορφώνει μαρτυρικὸν ἦθος κατὰ τὴν ζωὴν τῶν Ἁγίων Πατέρων καὶ ἀποκτὰ νοῦν Χριστοῦ. Πρὸς τοῦτο συμβάλλει ἡ ἐκ τῆς ὁμοφώνου Πατερικῆς σκέψεως παραδεδομένη τάξις τῆς ἡμερονυκτίου Ἀκολουθίας καὶ προσευχῆς.

Περὶ τὴν 3ην ὀρθρινὴν ὥραν, βαθυτάτης οὔσης τῆς ἡσυχίας καὶ μηδενὸς ἐνοχλοῦντος, αἱ Μοναχαὶ ἐγείρονται «τὸν νοῦν ἐν τῇ καρδίᾳ συναγουσαι»²⁵ καὶ διαλέγονται κατ' ἰδίαν τῷ κοινῷ πάντων Δεσπότη διὰ κομβοσχοινίου καὶ τῆς μονολογίστου εὐχῆς. Ἐν συνεχείᾳ εἰς τὴν κοινὴν σύναξιν ἐν τῷ Ναῷ τελοῦνται αἱ καθ' ἡμέραν ἀκολουθίαι, «οἱ διατετυπωμένοι καιροὶ τῶν προσευχῶν»²⁶ τουτέστιν τοῦ μεσονυκτίου, τοῦ ὄρθρου, τῶν ὥρῶν, τοῦ ἑσπερινοῦ καὶ ἀποδείπνου.

Β. Εἰς τὴν Θεϊαν Λειτουργίαν καὶ εἰς πάσας τὰς Ἱερὰς Ἀκολουθίας τηρεῖται τὸ μοναστικὸν τυπικὸν ἐμπνεόμενον ἀπὸ τοῦ ἐν Ἁγίῳ Ὁρει τηρούμενον, ὡς τοῦτο καθηγιάσθη ἀπὸ τὴν μακραίωνα ζωὴν καὶ ἀσκησιν τῶν Ἁγίων Πατέρων.

Γ. Κατὰ τὰς Δεσποτικὰς καὶ Θεομητορικὰς ἐορτὰς ὡς καὶ κατὰ τὰς μνήμας τῶν Μεγάλων Ὁσίων καὶ Θεοφόρων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας τελεῖται ὁλονύκτιος ἀγρυπνία.

Δ. Ἡ προσευχὴ καὶ ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ συνεχίζεται καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἱ. Ναοῦ. «Προσευχῆς καιρὸς ἔστω ἅπας ὁ βίος»²⁷. Πρὸς τοῦτο ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, ἐν ἐργασίᾳ ἢ ἡσυχίᾳ, ἐν ψαλμῶδι ἢ σιωπῇ αἱ Μοναχαὶ ἀγωνίζονται «ἀδιαλείπτως προσεῦχεσθαι» διὰ τῶν Χαιρετισμῶν καὶ τοῦ Παρακλητικοῦ Κανόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἰδίᾳ δὲ διὰ τῆς ἀδιαλείπτου μονολογίστου εὐχῆς: «Κύριε, Ἰησοῦ Χριστέ, ἐλέησόν με».

Ε. Αἱ Μοναχαὶ μετέχουν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων τακτικῶς καὶ κατόπιν τῆς δεούσης προετοιμασίας ἐν μετανοίᾳ καὶ ἐξομολογήσει.

ΣΤ. Τὸ μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως τελεῖται ὑπὸ τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς. Ἄπασαι αἱ ἀδελφαὶ προσέρχονται τακτικῶς πρὸς ἐξομολόγησιν εἰς τὸν Πνευματικόν, τὸ βραδύτερον ἅπαξ τοῦ μηνός. Μετάβασις εἰς ἄλλον Πνευματικὸν διὰ τὸ Μυστήριον τῆς Ἱ. Ἐξομολογήσεως, πλὴν τοῦ Πνευματικοῦ τῆς Ἱ. Μονῆς, δὲν ἐπιτρέπεται.

Ἄρθρον 18 Τράπεζα

Α. Ἡ Τράπεζα τῶν Μοναχῶν εὐρίσκεται ἐναντι τοῦ Καθολικοῦ, ἀποτελεῖ συνέχειαν τῆς ἱερᾶς καὶ πνευματικῆς Τραπέζης καὶ λειτουργεῖ κατὰ τὸ αὐτὸ εὐχαριστιακὸν καὶ λατρευτικὸν πνεῦμα τῆς Θ. Λειτουργίας. Διὰ τοῦτο αἱ ἀδελφαὶ προσερχόμεναι ἐν τῇ κοινῇ Τραπέζῃ συμμετέχουν ἐν σιωπῇ βαθεῖα καὶ μεταλαμβάνουν τῶν παρατιθεμένων ἐν πάσῃ εὐχαριστίᾳ.

Β. Εἰς τὴν Τράπεζαν ἐκτὸς τῆς ὑλικῆς τροφῆς, ἀφοῦ «οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνον ζῆσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ρήματι ἐκ στόματος Θεοῦ ἐκπορευομένων»²⁸, παρατίθενται καὶ τὰ πνευματικὰ ἐδέσματα. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Τραπέζης γίνεται ἀνάγνωσμα Πατερικῶν κειμένων ἀπὸ μίαν ἀδελφὴν ἐναλλασσομένην καθ' ἐκάστην ἐβδομάδα.

Γ. Τὰ παρατιθέμενα εἰς τὴν Τράπεζαν εἶναι ἀπέριττα, λιτὰ καὶ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα, πάντα δὲ κοινὰ καὶ τὰ αὐτὰ δι' ὅλας τὰς ἀδελφάς, ἐκτὸς περιπτώσεως ἀσθενείας ἢ γήρατος, ὅποτε ἡ Ἡγουμένη οἰκονομεῖ μετὰ διακρίσεως τὴν ἀδυναμίαν.

Δ. Ἄπασαι αἱ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας θεοπιζόμεναι νηστεῖαι τηροῦνται μετὰ αὐστηρότητος. Ἀποκλείεται γενικῶς ἡ κρεωφαγία ἀπὸ τῆς Τραπέζης τῶν Μοναχῶν διὰ λόγους ἀσκήσεως. Τηρεῖται δὲ ὡς ὁρος καὶ κανὼν ἐγκρατείας οὗτος: «Τὸ μῆτε πρὸς τρυφήν μῆτε πρὸς κακοπάθειαν τῆς σαρκὸς βλέπειν, ἀλλὰ φεύγειν ἐν ἐκατέρῳ τὴν ἀμετρίαν»²⁹.

Ε. Εἰς τὴν Τράπεζαν τῶν Μοναχῶν δὲν παρακάνθηται λαϊκοί, εἰμὴ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις.

ΣΤ. Ἡ ἐκτὸς Τραπέζης καὶ ἀνευ εὐλογίας μεταληψις φαγητοῦ, ἀκόμη καὶ ἐλαχίστου γεύσεως, θεωρεῖται «λαθροφαγία» καὶ ἀνατροπὴ τῆς κοινῆς εὐταξίας.

Ἄρθρον 19 Διακονήματα

Α. Πρώτιστον καὶ κύριον ἔργον τῶν Μοναχῶν εἶναι ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ προσευχὴ. Δεύτερον ὅμοιον πρὸς αὐτὸ εἶναι ἡ ἀσκησις τῆς ἐργασίας ἐν προσευχῇ, ἥτοι τὸ διακονήμα. Αἱ ἀδελφαί, αἱ ὁποῖαι θὰ πρέπη «ἐξ ἔργου καὶ ἰδρώτος ἰδίου προσφέρειν πορισμὸν τῷ Μοναστηρίῳ»³⁰ ἐργάζονται «τὸ κατὰ δύναμιν ἔργον»³¹ ἀναλόγως τῶν σωματικῶν καὶ ψυχικῶν δυνάμεων καὶ τῶν πνευματικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν καὶ προϋποθέσεων. Τὰ διακονήματα ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ ἀνατίθενται εἰς τὰς ἀδελφὰς ὑπὸ τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου διὰ τῆς Ἡγουμένης.

Β. Ἐκάστη ἀδελφὴ ἀναλαμβάνει τὸ ἀνατεθὲν διακονήμα ὡς ἀπὸ Θεοῦ μετὰ ὑπακοῆς καὶ εὐχαριστίας. Γνωρίζει ὅτι ἡ διακονία ἀποτελεῖ «ἀρετὴς σπουδασμα»³² καὶ ὅτι πρέπει «καὶ τὰ εὐτελέστερα τῶν ἔργων μετὰ πολλῆς αἰρείσθαι τῆς σπουδῆς καὶ προθυμίας... ὅτι πᾶν ὃ διὰ τὸν Θεὸν γίνεται οὐκ ἐστι μικρόν, ἀλλὰ μέγα καὶ πνευματικὸν καὶ τῶν οὐρανῶν ἄξιον, καὶ τοὺς ἐκεῖθεν ἡμῖν ἔλκον μισθούς»³³.

Γ. Εἰς τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὸν σκοπὸν τῶν Μοναχῶν ἀρμόζουσι «ἔργα τὰ πρέποντά, ὅσα καπηλείας ἀπάσης καὶ μακροτέρων περισπασμῶν καὶ αἰσχροκερδίας ἀπήλλακται»³⁴. Τὰ διακονήματα διακρίνονται εἰς ἐναλλασσόμενα καὶ μὴ. Τὰ ἐναλλασσόμενα: Τῆς Οἰκονόμου, τῆς Βιβλιοθηκαρίου, τῆς Ἐκκλησιαστικῆς, τῆς Ἀρχονταρίσσης, τῆς Μαγειρίσσης, τῆς Θυρωροῦ, τῆς ἐπὶ τῶν οἰκοσῆτων ζῶων, ἐπὶ τῆς κα-

θαριότητα, τῆς κηπουροῦ, τῆς λειψανοφύλακος κ.λπ. Μὴ ἐναλλασσόμενα εἶναι ἐκεῖνα τὰ ὅποια ἀπαιτοῦν εἰδίκευσιν καὶ μακροχρόνιον ἄσκησιν ὅπως ἡ Ἁγιογραφία, Ὑφαντική, Κέντημα, Ἱεροραπτική, Ξυλογλυπτική. Καὶ αὐτὰ ὅμως δὲν εἶναι πάντα ὀπωσδήποτε μόνιμα.

Δ. Ἡ ἐργασία, ἀποτελοῦσα εὐχάριστον ἐναλλαγὴν εἰς τὴν προσευχὴν καὶ τὴν μελέτην ἐνισχύει τὴν ὑπακοήν, συμβάλλει εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἐνότητα, ὑπηρετεῖ τὴν ἀδελφότητα καὶ προσδίδει ἀκμὴν καὶ χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν τῶν Μοναχῶν. Κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς διακονίας ἐκάστη ἀδελφὴ ὀφείλει νὰ ἐξασφαλίσῃ ἑαυτὴν ἐν πάσῃ νήψει ἀναλογιζομένη ὅτι «μέγα τὸ τῆς διακονίας ἔργον καὶ Βασιλείας Οὐρανῶν πρόξενον»³⁵.

Ε. Οὐδεμία ἐπιτιμᾶ ἀδελφὴν ἢ παρατηρεῖ ἢ διορθώνει ἐκτὸς τῆς Ἠγουμένης ἢ τῆς ὑπ' αὐτῆς ὀρισθείσης. Ἐάν τις δι' ὀργῆς ἢ θυμοῦ ἢ ἐπιτιμήσεως, ἀστεϊσμοῦ ἢ λοιδορίας ἢ ἀντιλογίας ἐν τῇ ἐργασίᾳ πλήξῃ ἀδελφὴν καρδίαν κατήρησεν ἤδη τὸν δεσμόν τῆς ἀγάπης. Ἄνευ συγχωρήσεως ἢ εὐλογίας τῆς Ἠγουμένης οὐδεμία δύναται νὰ ἀλλάσῃ διακονίαν λόγῳ δυσκολίας ἢ ἀμελείας, νὰ καταλίπῃ τὸ ἔργον αὐτῆς εἰς ἑτέραν ἀδελφὴν ἢ νὰ παραιτηθῇ τῶν βαρυτέρων. Ἐπίσης δὲν δύναται νὰ πράττῃ ἔργον ὑπὲρ ἢ παρὰ τὸ διατεταγμένον ἢ νὰ ἐργάζεται τι μετ' ἐπάρσεως ἢ γογγυσμοῦ, φοβουμένη «τὴν ἐκ περιττοῦ καὶ περιφρονήσεως παράχρησιν ... ὡς τοῦ Θεοῦ ἐποπτεύοντος»³⁶ καὶ γνωρίζουσα ὅτι ὁ «γογγύζων ἀπηλλοτριώται τῆς ἐνώσεως τῶν ἀδελφῶν καὶ τὸ τοῦτου ἔργον τῆς χρήσεως αὐτῶν»³⁷.

ΣΤ. Οὐδὲν διακόνημα τυγχάνει μόνιμον, ἰσόβιον ἢ ἀναπόσπαστον καὶ οὐδεμία ἀδελφὴ ἀσκεῖ τοῦτο δικαιοματικῶς ἀλλὰ ἐν τελείᾳ ὑπακοῇ «ὡς τῷ Χριστῷ διακονοῦσα»³⁸. Ἐάν παραστῇ ἀνάγκη νὰ διακόψῃ ἢ νὰ ἀλλάξῃ τὴν διακονίαν, αὐτὸ γίνεται μετ' ἀγαθὴν διάθεσιν.

Ζ. Ὄφειλουσιν αἱ ἀδελφαὶ νὰ ἐπιμελῶνται τῶν πεπιστευμένων αὐταῖς σκευῶν (ἐργαλείων, μηχανῶν καὶ οἰουδήποτε ὑλικοῦ ἀντικειμένου) «πρῶτον μὲν ὡς Θεῷ ἐπονομασθέντων καὶ ἀνατεθέντων· ἔπειτα ὡς ἄνευ αὐτῶν μὴ δυνάμεναι τὴν ὀφειλομένην ἁοκνον. σπουδὴν ἐπιδείξασθαι»³⁹. Τῷ κρίματι τοῦ ἱεροσύλου ὑπόκειται ἡ ἀδελφὴ ἢ τις ἐξ ἀμελείας ἢ καταφρονήσεως ἀπώλεσέ τι «τῶν ἐπονομασθέντων καὶ ἀνακειμένων τῷ Κυρίῳ»⁴⁰.

Η. Εἰς περίπτωσιν ἀσθενείας ἢ ὄντως ἀδυναμίας τῆς ἀδελφῆς νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἀνατιθέμενον αὐτῇ διακόνημα, ἀναφέρει τοῦτο εἰς τὴν Ἠγουμένην, ἢ τις οἰκονομεῖ τὴν δυσκολίαν κατὰ τὸ συμφέρον τὸ πνευματικὸν τῆς ἀδελφῆς καὶ τῆς ἀδελφότητος.

Θ. Ἄρνησις ἀδελφῆς εἰς ἐκτέλεσιν ἀνατιθεμένου διακονήματος, ἀδικαιολόγητος καὶ αὐθαίρετος, θεωρεῖται λύσις ὑπακοῆς, διάσπασις τῆς ἐν Χριστῷ ἐνότητος καὶ ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς μοναστικῆς ὁδοῦ. Ἡ ἐπιμονὴ εἰς τὴν ἀρνήσιν συνεπάγεται ἐπιτιμίην.

Ἄρθρον 20

Περὶ ἐπιτιμῶν

Α. Εἰς ἀνεπιθυμήτους καὶ ἀπροσδοκίτους περιπτώσεις παρεκτροπῶν καὶ ἀναρμόστου συμπεριφορᾶς ἐντοπίζεται τὸ πάθος, γίνεται διάγνωσις τῆς σοβαρότητος τῆς ἀσθενείας καὶ διὰ καταλλήλου ἀγωγῆς πνευματικῶς καὶ παιδαγωγικῶς ἐφηρμοσμένης ἐπιτελεῖται ἡ θεραπεία. Φάρμακα καὶ τρόποι καὶ μέσα θεραπείας εἶναι τὰ ἐπιτίμια, ὡς ταῦτα ἐν πλούτῳ διακρίσεως ἐθεοπίσθησαν καὶ ἐν εὐσπλάγχῳ διαθέσει ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων πρὸς σωτηρίαν τῶν ψυχῶν.

Β. Ἐκάστη Μοναχὴ ὀφείλει νὰ ἀποδέχεται τὰ ἐπιτίμια «ἐν πληροφορίᾳ τῆς τε ἀγάπης καὶ ἐμπειρίας τοῦ ἐπιτιμῶντος καὶ ἐν ἐπιθυμίᾳ τῆς ἰάσεως κἀν πικρὸς καὶ ἐπώδυνος ἢ ὁ τρόπος τῆς θεραπείας»⁴¹.

Γ. Ὑπὸ τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου καθωρίσθησαν ἀναλόγως τοῦ σφάλματος τὰ κάτωθι ἐπιτίμια:

1) Παραίνεσις, νουθεσία, ἢ καὶ ἐπιτίμησις ὑπὸ τῆς Ἠγουμένης κατ' ἰδίαν ἢ ἐνώπιον τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου ἢ ἐνώπιον τῆς Ἀδελφότητος.

2) Τὸ ἐπιτίμιον τῶν μετανοιῶν ἢ κομβοσχοινίων ἐν κελλίῳ ἢ ἐν Τραπεζῇ ἢ ἐν ἐκκλησίᾳ.

3) Ἀποβολὴ ἀπὸ τῆς κοινῆς Τραπεζῆς ἐπὶ ὠρισμένας ἡμέρας.

4) Παύσις ἀπὸ τοῦ διακονήματος ἐπ' ὀλίγον ἢ διὰ παντός.

5) Ἐκπτώσις ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος (Ἠγουμενοσυμβούλου ἢ ἐτέρου ἀξιώματος ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ) ἢ ὑπόπτωσις.

6) Τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀπευλογίας.

7) Περιορισμὸς ἐν τῷ κελλίῳ ἐπὶ τινὰς ἡμέρας ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

8) Στέρησις τῆς Θεῆς Κοινωνίας ἐπὶ τινὰς ἡμέρας.

9) Ἐκτόπισις εἰς ἑτέραν Ἱερὰν Μονὴν δι' ὠρισμένον χρονικὸν διάστημα.

10) Ὅριστικὴ ἀποβολὴ ἀπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς εἰς περίπτωσιν σοβαρᾶς παρεκτροπῆς κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἠγουμενοσυμβουλίου, ἐνημερώσεως τῆς Ἀδελφότητος καὶ ἐγκρίσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

11) Βαρυτέραν τῶν ἀνωτέρω ποινῶν δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ ὁ οἰκείος Μητροπολίτης, βάσει τοῦ Νόμου περὶ Ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων.

Ἄρθρον 21

Φιλοξενία

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ ἀκολουθοῦσα τὴν παράδοσιν τῶν Ἁγίων Πατέρων παρέχει «μετὰ πολλῆς σπουδῆς τὴν φιλοξενίαν, ἵνα μὴ μόνον Ἀγγέλους ἀλλὰ καὶ Θεὸν ὑποδέξῃται ἡ Μονή». Ἡ φιλοξενία παρέχεται ὑπὸ τῆς Ἱ. Μονῆς μετὰ συνέσεως καὶ σοβαρότητος ὑπὸ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις.

Α. Οἱ προσκυνηταὶ τυγχάνουν τῆς ὑποδοχῆς καὶ διακονίας ἐκ μέρους τῶν ἀδελφῶν ὡς τῷ Κυρίῳ.

Β. Ἄγνωστα πρόσωπα δὲν διανυκτερεύουν ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ. Ἡ διανυκτέρευσις τῶν ἀνδρῶν καὶ ἡ ἐν γένει φιλοξενία γίνεται ἐν εἰδικῷ τόπῳ, τῷ ξενῶνι, ἐκτὸς τῆς Ἱ. Μονῆς. Ἀποφεύγεται ἡ φιλοξενία τῶν ψυχοπαθῶν διὰ λόγους ἀσφαλείας.

Γ. Οἱ φιλοξενοῦμενοι δύνανται νὰ παρακολουθοῦν τὰς Ἱ. Ἀκολουθίας καὶ αἱ γυναῖκες νὰ συμμετέχουν εἰς ἐργασίας τινὰς τῆς Ἀδελφότητος, ἐὰν τὸ δεύτερον τοῦτο θεωρηθῇ σκόπιμον. Παραμένουν εἰς τὸν ξενῶνα τῆς Μονῆς καὶ δὲν εἰσέρχονται εἰς ἐτέρους χώρους (Ἐργαστήριον - Κουζίνα - Τράπεζα κ.λπ.) παρὰ μόνον εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις, τῇ εὐλογίᾳ τῆς Ἡγουμένης. Τὰ κελιά τῶν ἀδελφῶν εἶναι ἄβατα.

Δ. Ἡ φιλοξενία παρέχεται κατόπιν συνεννοήσεως καὶ διαρκεῖ ἐν εἰκοσιτετράωρον. Ἡ παραμονὴ δωρητῶν, εὐεργετῶν ἢ ἄλλων προσώπων μὲ πνευματικὰ ἐνδιαφέροντα δύνανται νὰ παραταθῇ τῇ ἀδείᾳ τῆς Ἡγουμένης ἕως διάστημα τριῶν ἡμερῶν. Πέραν τούτων ἀποφαίνεται τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Ε. Ἡ εἴσοδος τῆς Ἱ. Μονῆς παραμένει κλειστὴ διὰ τοὺς προσκυνητὰς κατὰ τὰς ὥρας 1-3.30' μ.μ. καὶ μετὰ τὴν δύσιν ἡλίου, καὶ τὸ πρῶτον τριήμερον τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς.

ΣΤ. Οἱ προσκυνηταὶ καὶ οἱ φιλοξενοῦμενοι ὀφείλουν νὰ γνωρίζουν ὅτι ἡ Ἱ. Μονὴ δὲν εἶναι καθ' ὅλου τὸπος παραθερισμοῦ ἢ διασκεδάσεως, ἀλλὰ τὸπος κατ' ἐξοχὴν προσκυνήματος, προσευχῆς καὶ ἀγιασμοῦ. Διὰ τοῦτο ὀφείλουν νὰ εἰσέρχονται ἐν κατανύξει καὶ σεμνότητι ἡθους καὶ ἀμφιέσεως, νὰ μὴ θορυβοῦν καὶ γελοῦν ἀπρεπῶς, νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν μουσικὰ ὄργανα καὶ ἄσματα καθὼς καὶ ἐντυπα ξένα πρὸς τὸ ἥθος καὶ τὸν σκοπὸν τῆς πνευματικῆς ζωῆς. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς τὸ κάπνισμα εἰς τὸν χώρον τῆς Ἱ. Μονῆς. Εἰς περίπτωσιν παρεκτροπῆς ἢ οἰασθήποτε ἀταξίας ἀνακαλοῦνται εἰς τὴν τάξιν ὑπὸ τῆς Ἀρχονταρίσεως ἢ τῆς Ἡγουμένης καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ συμμορφώσεως ἀπομακρύνονται τῆς Ἱ. Μονῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'

Οἰκονομικὴ Διαχείρισις

Ἄρθρον 22

Περιουσία

Περιουσία τῆς Ἱ. Μονῆς θεωρεῖται:

Α. Ἡ ἐγγεῖος περιοχὴ ἢ περιλαμβανομένη ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς Ἱ. Μονῆς μετὰ τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεως αὐτῆς.

Β. Ἡ περὶ τὴν Ἱ. Μονὴν εὐρισκομένη περιοχὴ ὡς περιγράφεται αὕτη εἰς τὸν Κώδικα τῆς Ἱ. Μονῆς ὡς καὶ πάντα τὰ κτήματα αὐτῆς ἀναφερόμενα εἰς τὸ Κτηματολόγιον τῆς Ἱ. Μονῆς.

Γ. Ἔτερα ἀκίνητα περιελθόντα εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν ἐξ ἀγορᾶς ἢ δωρεᾶς ὡς καὶ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὰς

ἀδελφὰς καὶ περιελθόντα εἰς τὴν κυριότητα τῆς Ἱ. Μονῆς συμφώνως πρὸς τὸν ἰσχύοντα νόμον. Τὰ ἀκίνητα δύνανται νὰ ἐνοικιασθοῦν, νὰ ἐκποιηθοῦν ἢ νὰ παραχωρηθοῦν κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου καὶ ἐγκρίσεως τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Δ. Τὰ Μετόχια καὶ τὰ Ἐξωκκλήσια τῆς Ἱ. Μονῆς: 1) Ἅγιοι Ταξιάρχαι (Κοιμητήριον), 2) Ἅγιος Στέφανος, 3) Ἅγιος Γρηγόριος 4) Ἅγιος Κωνσταντῖνος, 5) Ἅγιος Γεώργιος, 6) Ἁγία Παρασκευή, 7) Κοίμησις Θεοτόκου (Κελλιά), 8) Ἅγιος Δημήτριος (Μονὴ Καταρράκτου), 9) Ἅγιος Παντελεήμων, 10) Κρυφὴ Παναγία (Εἰσόδια), 11) Ἅγιοι Ἀπόστολοι, 12) Ἅγιος Ἐλισσαῖος.

Ἄρθρον 23

Πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς

Πόροι τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι:

Α. Αἱ πρόσοδοι ἐκ τῆς κινητῆς καὶ ἀκινήτου περιουσίας αὐτῆς (ἐνοικιάσεις - ἐκποιήσεις).

Β. Τὰ ἔσοδα ἐκ τοῦ κηροῦ τοῦ Καθολικοῦ καὶ τῶν Ἐξωκκλησιῶν.

Γ. Ἐκ τῶν ἐργοχειρῶν τῶν ἀδελφῶν (Ἁγιογραφία, Χρυσοκέντημα, Ξυλογλυπτικὴ κ.λπ.).

Δ. Ἐκ τῆς καλλιεργείας τῆς ἀγροτικῆς ἐκτάσεως.

Ε. Ἐκ τῶν συντάξεων τῶν ἀδελφῶν.

ΣΤ. Αἱ πάσης φύσεως δωρεαί, εἰσφοραί, κληρονομία φυσικῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων ὡς καὶ αἱ τυχόν ἐπιχορηγήσεις.

Ζ. Πᾶσα ἄλλη ἐκ νομίμου καὶ χρηστῆς πηγῆς πρόσοδος, ὡς ἐξ ἐκδόσεως βιβλίων κ.λπ.

Ἄρθρον 24

Διάθεσις Πόρων

Αἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω πηγῶν πρόσοδοι διατίθενται ὡς ἀκολούθως:

Α. Διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἀδελφῶν τοῦ Κοινοβίου (διατροφή, ἐνδυμασία, ὑπόδησις, ἰατροφαρμακευτικὴ περίθαλψις κ.λπ.).

Β. Διὰ τὴν ἀνοικοδόμησιν, συντήρησιν καὶ ἐπισκευὴν τῶν κτηριακῶν ἐγκαταστάσεων τῆς Ἱ. Μονῆς καὶ τῶν Ἐξωκκλησιῶν.

Γ. Διὰ δαπάνας ζῶων, μέσων μετακινήσεως, διὰ τὴν προμήθειαν διαφόρων μέσων, ὀργάνων, μηχανμάτων διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ἱ. Μονῆς.

Δ. Διὰ μετὰβασιν εἰς διάφορα προσκυνήματα.

Ε. Διὰ φιλοξενίαν τῶν προσκυνητῶν.

ΣΤ. Διὰ φιλανθρωπικοὺς σκοποὺς (ἐλεημοσύνας, δωρεὰς εἰς εὐαγγῆ Ἱδρύματα κ.λπ.).

Ζ. Διὰ μορφωτικοὺς σκοποὺς (ἀγορὰ βιβλίων ἢ περιοδικῶν, ἐκδοσιν βιβλίων κ.λπ.).

Η. Διὰ πᾶσαν δαπάνην μὴ προβλεπομένην ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον.

Θ. Αἱ εἰσπράξεις ἐνεργοῦνται μόνον διὰ διπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως, ἡριθμημένων καὶ ὑπογραφομένων ὑπὸ τῆς Ἡγουμένης καὶ τῆς Τα-

μίου. Αἱ πληρωμαὶ ἐνεργοῦνται ὑπὸ τῆς Ταμίου τῆ ἐντολῆ τῆς Ἡγουμένης δι' ἐνταλμάτων πληρωμῆς ὑπογραφομένων ὑπ' ἀμφοτέρων. Αἱ εἰσπράξεις καὶ αἱ πληρωμαὶ καταχωροῦνται εἰς τὸ βιβλίον Ταμείου. Τὰ γραμμάτια εἰσπράξεων, τὰ ἐντάλματα πληρωμῶν ὡς καὶ πάντα τὰ βιβλία τῆς Ἱερᾶς Μονῆς θεωροῦνται ὑπὸ τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ι'

Γενικαὶ Διατάξεις

Ἄρθρον 25

Α. Ἡ Ἱ. Μονὴ πανηγυρίζει κατὰ τὴν θὴν Αὐγούστου, ἑορτὴν τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος.

Β. Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ δὲν τελοῦνται τὰ ἱερά Μυστήρια τῆς Βαπτίσεως καὶ τοῦ Γάμου.

Γ. Ἡ σφραγὶς τῆς Ἱ. Μονῆς εἶναι ἡ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν καθιερωθεῖσα τριμερῆς τοιαύτη, κυκλική, φέρουσα εἰς τὸ μέσον σταυρόν, πέριξ αὐτοῦ τὴν ἐπιγραφὴν: ἹΕΡΑ ΜΟΝΗ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ - ΚΟΥΜΗ.

Ἄρθρον 26

Ἰδρυσις Μετοχίου

Ἐγκρίσει καὶ εὐλογία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καρυστίας καὶ Σκύρου δύναται ἡ Ἱ. Μονὴ νὰ ἰδρῦση ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως εἰς ἡσυχαστικὸν κτῆμα τῆς Μονῆς Μετόχιον διὰ νὰ ἔχουν τὴν δυνατότητα αἱ ἀδελφαὶ κατὰ καιροὺς νὰ ἐπιδίδωνται μὲ περισσοτέραν ἡσυχίαν εἰς τὴν ἀσκήσιν τῆς προσευχῆς καὶ τὸ ἔργον τοῦ ἀγιασμοῦ.

Ἄρθρον 27

Ἰσχὺς τοῦ Κανονισμοῦ

Α. Ὁ παρῶν Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς ἐγένετο ὁμοφώνως ἀποδεκτὸς ὑπὸ τῆς Ἀδελφότητος κατὰ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τῇ 23ῃ Φεβρουαρίου 1998. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεταὶ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπίσημον περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Β. Αἱ διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ θεωροῦνται θεμελιώδεις καὶ ἀπαγορεύεται ἡ τροποποίησις αὐτῶν. Αἱ λοιπαὶ διατάξεις δύναται νὰ τροποποιηθῶν διὰ συμπληρώσεως ἢ καταργήσεως ἀρθροῦ ἢ ἀρθρῶν δι' ἀποφάσεως τῶν 4/5 τῆς Ὀλομελείας τῆς Ἀδελφότητος, κατόπιν ἡτιολογημένης εἰσηγήσεως τοῦ Ἡγουμενοσυμβουλίου, ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Μητροπολίτου.

Γ. Διὰ πᾶν μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ διὰ τυχόν λεπτομερείας ἀναφυησομένας κατὰ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἀποφασίζει τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον, συμφώνως πρὸς τὴν μοναστικὴν παράδοσιν καὶ τὰ

ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας θεοπισθέντα.

Διὰ τὴν Ἀδελφότητα
ΤΟ ΗΓΟΥΜΕΝΟΣΥΜΒΟΥΛΙΟΝ
Ἡ Καθηγουμένη
Μοναχὴ Φιλοθέη Βασιλοπούλου
Τὰ μέλη
Μοναχὴ Συγκλητικὴ Λιακάκου
Μοναχὴ Μακρίνα Τσιμόγιαννη

1. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΚΒ' 4, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 516.
2. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΓ' 2, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.
3. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΓ' 2, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.
4. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις ΚΗ', ΕΠΕ τ. 9ος σ. 530.
5. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΓ' 2, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 372.
6. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΜΓ' 1, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 376.
7. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 486.
8. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 244.
9. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 244.
10. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 104.
11. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 100.
12. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 380.
13. Ἰωάννου Σιναΐτου, Κλίμαξ Λόγος Β'.
14. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 320.
15. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 104.
16. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 142.
17. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Γ', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 150.
18. Ρωμ. 12, 10.
19. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Γ', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 150.
20. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 382.
21. Μ. Ἀθανασίου, Πρὸς Κάστορα ΡΓ 28, 853C.
22. Ὑποτύπωσις Ὁσίου Χριστοδούλου 17, Miklosich - Müller, τ. 6ος σ. 70.
23. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Γ', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 148.
24. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος, ΕΠΕ τ. 8ος σ. 374.
25. Γρηγορίου Σιναΐτου, Φιλοκαλία τ. Δ', σ. 680, Ἐκδόσις «Ἀστήρ».
26. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 346.
27. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 136.
28. Κατὰ Ματθαῖον 4, 4.
29. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 136.
30. Μ. Ἀθανασίου, Πρὸς Κάστορα ΡΓ 28, 856 D.
31. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατὰ πλάτος Β', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 344.
32. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 434.
33. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 518-520.
34. Μ. Βασιλείου, Ἀσκητ. Διατάξεις, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 446.
35. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.
36. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.
37. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 58.
38. Μ. Βασιλείου, Λόγοι Ἀσκητ. Α', ΕΠΕ τ. 8ος σ. 120.
39. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 176.
40. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 176.
41. Μ. Βασιλείου, Ὅροι κατ' ἐπιτομήν, ΕΠΕ τ. 9ος σ. 192.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίων Πέτρου καὶ Παύλου Χαλκίδος καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Χαλκίδι τῇ 16ῃ Μαρτίου 1998

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τοῦ ἄρθρου 34 παρ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Ἁγίας Αἰκατερίνης Καλαμάτας καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 παρ. 2 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῇ 20ῇ Μαρτίου 1998

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Λαγκαδᾶ

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις: α) τῶν ἄρθρων 38, παράγρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν. Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977 καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ Διακόνου ἐν τῷ ἱ. ναῷ

Ἁγίας Παρασκευῆς Κολχικοῦ καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νομομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Λαγκαδᾶ τῇ 28ῃ Μαρτίου 1998

† Ὁ Λαγκαδᾶ ΣΠΥΡΙΔΩΝ

« ΕΚΚΛΗΣΙΑ »

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΩ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ
Τηλ. καὶ Fax 72.18.308

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

- † Ὁ Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος ΣΕΡΑΦΕΙΜ
- † Ὁ Δράμας ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ
- † Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ
- † Ὁ Γόρτυνος ΘΕΟΦΙΛΟΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ὁμότ. Καθηγ. **ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ**

Ἄρχων Διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου τῆς Μ.Χ.Ε.
Τακτικὸν Μέλος τῆς «Εὐρωπαϊκῆς Ἀκαδημίας
τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τῶν Τεχνῶν»

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας
Ἰασίου 1, 11521 Ἀθήναι, Τηλ. 7210.734
Προϊστάμενος Ἑκκλησιαστικῆς Μαυρογόνατος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἅγιον Ὅρος καὶ Πολιτισμός.
- Ἀρχιεπ. Αὐστραλίας Στυλιανοῦ, Ἡ 8η Κληρικολαϊκὴ Συνέλευσις τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Αὐστραλίας (Εἰσήγησις).
- Χρήστου Βασιλόπουλου, Ἡ θερησκευτικὴ ἀγωγή τῶν νέων κατὰ τὸν ἱερὸν Φῶτιον.
- Ι. Μ. Χατζηφῶτη, Ἀγιορειτικὸ Ἀγιόλογιο, Ἅγιοι, Ὁσιομάρτυρες καὶ Ὁμολογητὲς διαλάμπαντες στὸ Ἀγιώνυμον Ὅρος Ἄθως.
- Ἰωάννη Β. Τσάγκα, Ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ στὸ παιδί καὶ στὸν ἔφηβο καὶ ἡ διδακτικὴ πράξις.
- Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.
- Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.
- Βιβλιοκρισία.
- Πράξεις ουστάσεως Ἐκκλησιαστικῶν Ἰδρυμάτων.
- Παράρτημα.